

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

KOŠICKÁ BELÁ

NÁVRH

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

© November 2015

Obstarávateľ:

Obec Košická Belá

Okres:

Košice - okolie

Kraj:

Košický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice, tel.: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

web: www.atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.Sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Marek Dubiel

Ing. Ladislav Pažák

Mgr. Milan Barlog

Ing. Milan Kolesár

Ing. arch. Marek Bakalár

Ing. Ladislav Baran

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Agnesa Hoppanová – reg. č. 268

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Košická Belá

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: **OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO KOŠICKÁ BELÁ**

ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO JEHO PLATNOSŤ:

ZÁVÄZNÁ ČASŤ VYHLÁSENÁ VZN A SCHVÁLENÁ

UZNESENÍM OZ Č.:

ING. JOZEF PETKAČ

STAROSTA OBCE

KOŠICKÁ BELÁ

DÁTUM SCHVÁLENIA:

PEČIATKA

Zoznam príloh

Grafická časť		
<i>číslo výkresu</i>	<i>názov výkresu</i>	<i>mierka</i>
1	Výkres širších vzťahov (vrátane záujmového územia)	1:50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania katastrálneho územia obce	1:15 000
3a, 3b	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s vyznačením verejnoprospešných stavieb Výkres verejného dopravného vybavenia	1:5 000
4a, 4b	Výkres verejného technického vybavenia územia - návrh vodného hospodárstva a energetiky Výkres verejnoprospešných stavieb	1:5 000
5	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	1:15 000
6	Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP	1:5 000

Textová časť		
a	Sprievodná správa Záväzná časť - návrh regulatívov územného rozvoja obce (vložené schémy záväznej časti a verejnoprospešných stavieb) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na PP	
b		
c		

Obsah

A1. Základné údaje.....	6
1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD	7
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	7
1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD.....	7
1.4 Charakteristika riešeného územia.....	8
A2. Riešenie územného plánu	26
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	26
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	26
2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	29
2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia	31
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	32
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	33
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie	34
2.7.1 Bytový fond.....	34
2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít.....	36
2.7.3 Občianske vybavenie.....	37
2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia.....	38
2.7.5 Ekonomické aktivity	40
2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia.....	40
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	40
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	41
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami	41
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	42
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	44
2.12.1 Dopravný systém obce	44
2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky	49
A. Zásobovanie pitnou vodou	51
B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd.....	55
C. Vodné toky a odtokové pomery	55
2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou	56
2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom	61
A. Zásobovanie plynom	61
B. Zásobovanie teplom.....	62
2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia.....	66
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	67
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov a zosuvných území	68
2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	68
2.16 Ochrana pôdneho fondu - vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	68
2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	68

Zoznam skratiek:

- KSK – Košický samosprávny kraj
- KK - Košický kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- CHVÚ – chránené vtáčie územie
- CR - cestovný ruch
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- DP – dobývací priestor
- HD - hospodársky dvor
- HaZZ – hasičský a záchranný zbor
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesný pozemok
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MŠ – materská škola
- MK – miestna komunikácia
- NKP – národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- PaR – prieskumy a rozbor
- PD - poľnohospodárske družstvo
- POH - program odpadového hospodárstva
- PP - poľnohospodárska pôda
- RD - rodinný dom
- PÚ – prieskumné územie geologické
- RÚC – rekreačný územný celok
- SAD – slovenská autobusová doprava
- TS - trafostanica
- TTP – trvalo trávny porast
- ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- ÚZPF SR – ústredný zoznam pamiatkového fondu Slov. republiky
- VÚC - veľký územný celok
- VN – vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZaD - zmeny a doplnky
- ZUŠ - základná umelecká škola
- ZŠ - základná škola

A1. Základné údaje

Obec je súčasťou okresu Košice – okolie a mikroregiónu Hornád a gravituje do Košíc – krajského mesta, kde je sústredenie prac. príležitostí, obč. vybavenia a funkcia dopravného terminálu. Od Košíc je vzdialená 22 km.

V širšom kontexte plní zlúčený kataster okrem bývania prevažne rekreačnú a turistickú funkciu. Prímestskou oblasťou Košíc je okrem rekreačného priestoru Jahodná a Ružín aj samotná obec. Katastra obce sa dotýka lesopark Košice a zasahujú doň rozsiahle mestské lesy Košice.

Dôvodom obstarania územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) je absencia akéhokoľvek územného plánu obce (ÚPN-O), pričom do k.ú. obce zasahuje územie európskeho významu SKUEV Stredné Pohornádie, veľká časť tohto územia leží v chránenom vtáčom území CHVÚ Volovské vrchy.

Územia sa dotýkajú vyhlásené ochranné pásma zdrojov pitnej vody povrchových vôd I° a II° - povodie vodárenských tokov Čermeľský a Zlatník.

Ďalším dôvodom obstarania je potreba komplexného zhodnotenia rozvoja obce, jej k.ú. vo väzbe na ÚPN – VÚC Košický kraj a následných ZaD do roku 2030 a neskôr.

1.1 Hlavné ciele a problémy riešené ÚPD

Hlavným cieľom je vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktorá bude komplexne riešiť funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia katastrov a obce, koncepciu verejnej dopravy, technickej infraštruktúry vrátane ochrany životného prostredia, ochrany prírody a tvorby krajiny a ekologickej stability územia. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jej administratívneho územia,
- vymedzenie funkčného usporiadania sídelnej a krajinskej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- vytvorenie predpokladov pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvorenie územnej ponuky pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľnočasových aktivít,
- vytvorenie územnej ponuky pre dlhodobejšie uspokojovanie rekreačno – oddychových potrieb obyvateľov obce a mesta Košice v širšej krajine katastra obce
- podrobné riešenie regulatívov a limitov funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technických podmienok umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,

Problémy, ktoré sú riešené touto ÚPD možno charakterizovať nasledovne:

- nedostatok pracovných príležitostí,
- nedostatok stavebných pozemkov pre výstavbu RD,
- zložitá morfológia terénu a z toho prameniacci komplikovaný komunikačný systém,
- spôsob odstraňovania splaškov,
- spôsob vykurovania a zabezpečovania teplej vody,
- úzka sezónnosť rekreačných zariadení,
- nízky stupeň zapojenia obce do širšej štruktúry CR a turizmu,
- ochrana pamätihodností obce.

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec nemala doposiaľ spracovaný ÚPN-O.

1.3 Údaje o súlade riešenia so Zadaním a postup spracovania ÚPD

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

- prípravné práce (11/2014),
- spracovanie Prieskumov a rozborov obce Košická Belá a jej rekreačného zázemia (01/2005 a doplnené 12/2015),
- vypracovanie Zadania pre ÚPN-O Košická Belá (12/2014),

- prerokovanie Zadania (12/2014 – 01/2015),
- schválenie Zadania (uzn. č. 1/2015-8 zo dňa 12.02.2015).

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so Zadaním

Riešenie ÚPD je v súlade so schváleným Zadaním.

1.3.3 Zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov

Spracovanie ÚPD si vyžadovalo doplnenie prieskumov a rozborov, nakoľko boli započaté v r. 2005.

1.3.4 Súpis použitých podkladov a materiálov

Mapové podklady

Polohopis v M 1: 5 000 (2 500) bol vektorizovaný z ROEP-u Košická Belá, Malý Folkmár a Košické Hámre, ako aj z katastrálnych máp obce a rekr. lokalít, doplnený z obhliadky v teréne a skenovaním ďalších podkladov.

Výškopis bol vektorizovaný zo základných máp SR a ČSFR v M 1:10 000 z roku 1987,88 a 1996. Mapový podklad v M 1:10 000 (15 000) bol skenovaný z tých istých máp.

Ostatné materiály

- ÚPN-VÚC Košický kraj - ZaD 2014 (2014),
- Prieskumov a rozborov pre ÚPN obce Košická Belá a jej rekreačného zázemia (Architektonické štúdio Atrium Košice (01/2005 - 12/2015),
- Zadanie (obec Košická Belá, 2014),
- porastové mapy LHC Opátka (Mestské lesy Košice, 2004),
- kanalizácia Košická Belá - zadanie (Bučková Košice, 1993),
- porealizačné dokumentácie vodovodného systému,
- Preložka cesty II/547 (CIU Košice, 1988),
- Športový areál Košické Hámre – Urbanistická štúdia (Proinst Košice, 2001),
- vydané ÚR a SP od r. 2014.

1.4 Charakteristika riešeného územia

1.4.1 Prírodné podmienky

Obec Košická Belá leží v dolnej časti údolia potoka Belá v nadmorskej výške 360 – 400 m. Potok Belá tvorí prirodzenú os obce. Údolie rieky je charakteristické profilom širokého U až zarezaného V, vyskytujú sa v ňom slabo vyvinuté riečne terasy. Extravilán obce tvorí submontánna až montánna lesno-lúčna krajina, pričom lúčne priestory sú sústredené prevažne v bezprostrednom okolí obce a lokálne pozdĺž vodných tokov i vo väčšej vzdialenosti, a aj v kompaktnej ploche lesov, obklopujúcich poľnohospodársku krajinu bezprostredného okolia obce, sa nachádza viacero menších i väčších lúčnych enkláv. Najnižší bod katastra je okolo 330 m n. m. v údolí Ružína, najvyšší bod predstavuje vrchol Železného vrchu (817 m n. m.). Posudzované územie okrem katastrálneho územia samotnej obce je tvorené aj katastrami zaniknutých obcí Košické Hámre a Malý Folkmár.

Územie leží z hľadiska geomorfologického členenia v oblasti Slovenské rudohorie, na rozhraní jeho celkov Volovské vrchy a Čierna hora. Celok Volovské vrchy sa ďalej člení na podcelok Kojšova hoľa, pričom údolie obce leží vo vyčlenenej časti Hámorská brázda, Čierna hora sa v oblasti záujmového územia člení na podcelky Bujanovské vrchy a Pokryvy. Geologická stavba predmetného územia je pomerne zložitá. Uplatňujú sa v nej paleozoické horniny mladšieho paleozoika vnútorných Karpát i staršieho paleozoika gemerika. Osobitné postavenie má ostrov mezozoických vápencov a dolomitov Holičky, Folkmárskej a Murovanej skaly, ktorý zasahuje do územia, vápencové horniny sa však uplatňujú temer vo všetkých ostatných typoch hornín. Kvartérne sedimenty sú zastúpené v údolí Belej deluviálnymi pleistocénno-holocénnymi sedimentmi.

Z geomorfologického hľadiska predstavuje územie v širšom okolí obce veľmi silne členitú nižšiu vrchovinu s vrchovinovým až hornatinovým reliéfom. Údolie potoka Belá predstavuje silne členitú pahorkatinu a má reliéf erózných brázd a charakter prielomovej nekaňonovitej doliny, jeho prítoky a ďalšie toky tvoria hlboké V doliny bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. Osobitý reliéf má lokalita Holička, predstavujúca monoklinálny hrebeň.

Predmetné územie leží v zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska v hydrogeologickom rajóne G 118 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu. Budujú ho vzájomne sa striedajúce horniny paleozoika – fylity, porfyroidy, diabázy a pieskovce. Tento komplex hornín je minimálne zvodnený a má malú priepustnosť, čo nevytvára podmienky pre sústredenie väčšieho množstva podzemných vôd. Ich režim je navyše narušený banskou činnosťou. Podzemná voda pochádza len zo zrážok, ktoré z dlhodobého hľadiska dosahujú ročný priemer okolo 700 mm. Povrchové vody sú odvodňované potokmi Belá a Opátka a ich prítokmi, územie patrí do povodia Hornádu. Z hľadiska režimu odtoku leží predmetné územie v oblasti stredohorskej so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Podzemné vody sú rozdelené do dvoch hydrogeochemických skupín podľa pôvodu rozpustených látok – petrogénne a fluviogénne. Z petrogénnych najväčšie rozšírenie majú silikátogénne a silikátovo-karbonátogénne, menej silikátovo-sulfidogénne, okrajovo zasahujú vody karbonátogénne. Fluviogénne podzemné vody sú viazané na úzky pruh alúvia potoka Belá pod obcou.

Pôdy v predmetnej oblasti patria medzi kambizeme kyslé až výrazne kyslé, v oblasti Holičky medzi rendziny a kambizeme rendzinové. Pôdotvornými substrátmi sú fluviálno-aluviálne, deluviálne a deluviálno-proluviálne sedimenty, metamorfované a sedimentárne horniny.

Z klimatického hľadiska leží obec v troch mierne teplých okrskoch mierne teplej oblasti, okrajovo zasahuje mierne chladný okrsk chladnej oblasti.

A. Životné prostredie, vrátane ochrany prírody a krajiny

Vplyv človeka na viacerých miestach poznamenal okolie obce. Na časti plochy pôvodných lesov vznikli činnosťou človeka náhradné spoločenstvá. V období budovania socializmu, po kolektivizácii a združstevňovaní, bola časť plôch prirodzených náhradných spoločenstiev zničená a premenená na druhotné lúky a pasienky s umelou druhovou skladbou, ovplyvnenou ekonomickým aspektom, tento proces však ani zďaleka nenadobudol taký charakter ako inde, a tak sa v okolí Košickej Belej zachovala krajina s dostatočným zastúpením významných krajinných prvkov, s pomerne pestrou skladbou spoločenstiev, čo sa odráža aj vo výskyte vzácnejších druhov rastlín. Dnes je, paradoxne, najväčším problémom absencia tradičného obhospodarovania rozsiahlych plôch lúk a pasienkov, ktoré zarastajú sukcesnými štádiami lesa.

Ešte lepšia situácia je v zalesnenej časti katastra. Prevažnú časť pôvodných lesov okolia Košickej Belej tvorili bučiny s primiešanou jedľou, v ktorých bol smrek zastúpený len vzácnne, bližšie k obci na ploche súčasných pasienkov boli dubovo-hrabové lesy. Na mnohých miestach, najmä vzdialenejších, menej prístupných, hospodársky ťažko využiteľných, sa zachovali neporušené pôvodné porasty. Aj podrast v premenených porastoch, v ktorých bol v neskorších dobách preferovaný najmä smrek, nebol vždy premenený vplyvom okyslenia pôdy a nedostatočnej tvorby humusu z ihličia – na mikroklimaticky vhodných miestach ostávali spoločenstvá podrastu pôvodného lesa temer bezo zmeny. V lesoch sa najhodnotnejšie spoločenstvá udržali na extrazonálnych stanovištiach – skalách, prameniskách, aluviálnych mokradiach.

Okolie Košickej Belej predstavuje z typologického hľadiska poľnohospodársku krajinu so sústredenými vidieckymi sídlami, submontánnu, lúčno-lesnú, lesná krajina je zaradená k neosídlennej až riedko osídlennej, so sekundárnou skladbou drevín, hornatinovej, pričom lesná krajina je v prevahe nad poľnohospodárskou.

Poľnohospodárska krajina je sústredená najmä v okolí obce a v priestore severovýchodne od nej. Dostatočné množstvo skupinovej i líniovej ekostabilizačnej zelene vyhovujúcej kvality sa vyskytuje lokálne, niektoré plochy sú bez dostatočného zastúpenia. Menšie plochy charakteru lesných porastov tvoria enklávy v poľnohospodársky využívannej krajine.

Osídlenie je kompaktné, sústredené pozdĺž potoka Belá a v ústiach jeho prítokov. Sústredené rekreačné osídlenie je vo viacerých lokalitách okolo vodnej nádrže Ružín.

Pri porovnaní s celoslovenskými pomermi predstavuje okolie Košickej Belej krajinu so stredným zastúpením rozptýlenej stromovej zelene a s veľmi dobrým zastúpením rozptýlenej krovinnej zelene. Značnú časť mimolesnej zelene tvoria brehové porasty potoka Belá a porasty charakteru lesa okolo jeho prítokov, lokálne aj skupiny na prameniskách a zamokrených plochách, menej okolo štruktúr poľnohospodárskej krajiny alebo ako plochy v nej. Sú tvorené prevažne jelšou sivou (*Alnus incana*), ojedinele i lepkavou (*A. glutinosa*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*), sivou (*S. incana*) a purpurovou (*S. purpurea*), pričom jelša prevažuje na nenarušených častiach tokov, kým v upravovaných a inak narušených častiach tokov dominujú vrby, najmä krehká a purpurová. Tento typ mimolesnej zelene je doplnený vtrúsenou brezou (*Betula pendula*), lieskou (*Corylus avellana*),

vřbou rakytovou (*Salix caprea*), kalinou obyčajnou (*Viburnum opulus*), svíbom krvavým (*Swida sanguinea*), krušinou jelšovou (*Frangula alnus*). Suchšie plochy svahov a stráni sú porastené spoločenstvami mezofilných trnkových krovín, živnejšie časti podhorskými lieštinami a vrbinami, značné plochy najmä v okolí tokov aj svahovými jelšinami. Sú sústredené v páschoch na medziach, pozdĺž úvozov a suchých korýt potokov, ako aj v nepravidelných skupinách. Jednotlivé typy spoločenstiev sú zväčša zmiešané, na jednej lokalite rastú na odlišných expozíciách a polohách, pričom dochádza k vzájomnému prelínaniu. Okrem jelše sivej, liesky a trnky (*Prunus spinosa*) tu rastie breza, topoľ osikový (*Populus tremula*), hrab (*Carpinus betulus*), ruža šípová (*Rosa canina*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), kalina, svíb krvavý, hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), borovica (*Pinus sylvestris*), hruška (*Pyrus pyraeates*), dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*) a horský (*A. pseudoplatanus*), ruža šípová (*Rosa canina*) a zob vtáči (*Ligustrum vulgare*). Lokálne je mimolesná zeleň tvorená aj remízami na strmších svahoch, predstavujúcimi fragmenty pôvodných prirodzených lesných spoločenstiev.

V posudzovanom území sa v súčasnej dobe nenachádzajú žiadne vyhlásené územia, okrajovo doň zasahujú ochranné pásma NPR Vozárska a NPR Sivec. V rámci siete Natura 2000 je na území katastrov Košická Belá a Košické Hámre územie európskeho významu SKUEV Stredné Pohornádie, veľká časť tohto územia leží v chránenom vtáčom území CHVÚ Volovské vrchy.

Stredné Pohornádie - územie európskeho významu

Identifikačný kód: SKUEV0328

Katastrálne územie: Okres Košice - okolie: Kostofany nad Hornádom, Košická Belá, Malá Lodina, Sokol, Veľká Lodina, Košické Hámre, Ružín, Košice I: Kavečany, Čermel'

Výmera lokality: 7275,58 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Košická Belá

Parcely: 1020, 1021, 1025, 1026, 1030, 942, 943, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 957, 958-časť, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 969, 974, 975, 977, 978

Katastrálne územie: Košické Hámre

Parcely: 281, 282-časť, 283-časť, 284-časť, 285-časť, 287-časť, 288-časť, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 300, 301, 302, 303, 304, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 332/1, 332/2, 333-časť, 335, 336, 337, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 349, 366

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Košická Belá

Parcely: 958-časť

Katastrálne územie: Košické Hámre

Parcely: 282-časť, 283-časť, 284-časť, 285-časť, 286, 287-časť, 288-časť, 333-časť, 334

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1. 1. do 31. 12. každého roka.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), Vápnomilné bukové lesy (9150), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vřbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Dubovo-hrabové lesy lipové (9170), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu: kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla subsp. hungarica*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Volovské vrchy – chránené vtáčie územie

Identifikačný kód: SKCHVU0328

Katastrálne územie: Okres Gelnica: Kluknava, Margecany, Závadka pri Nálepko, Rolova Huta, Žakarovce, Jaklovce, Gelnica, Švedlár, Nálepko, Pračkovce, Helcmanovce, Veľký Folkmar, Mníšek nad Hnilcom, Kojšov, Stará Voda, Henclová, Smolník, Úhorná, Smolnícka Huta, Okres Košice okolie: Ružín, Malá Lodina, Veľká Lodina, Obišovce, Kysak, Košické Hámre, Trebejov, Košická Belá, Malý Folkmar, Sokol, Opátka, Kostofany nad Hornádom, Vyšný Klátov, Zlatá Idka, Poproč nad Bodvou, Hýľov, Štós, Nižný Klátov, Rudník pri Jasove, Bukovec pri Košiciach, Nováčany, Hačava, Šemša, Hodkovce, Malá Ida, Jasov, Vyšný Medzev, Okres Košice I: Košice-Čermel, Kavečany, Okres Košice II: Myslava, Košice-Západ, Okres Prešov: Hrabkov, Klenov, Sedlice, Suchá Dolina, Miklušovce, Ruské Peklany, Okres Rožňava: Dobšiná, Dedinky, Vlachovo, Gemerská Poloma, Gočovo, Betliar, Pača, Rožňava, Čučma, Krásnohorské Podhradie, Drnava, Kováčová pri Hrhove, Lúčka pri Hrhove, Bôrka, Okres Spišská nová Ves: Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlasy, Olcava, Chrást nad Hornádom, Vítkovce, Markušovce, Kolinovce, Krompachy, Matejovce nad Hornádom, Teplička, Poráč, Rudňany, Šafárka, Nižné Slovinky, Mlynky, Hnilčík, Vyšné Slovinky, Hnilec, Medzev

Výmera lokality: 128 014 ha

Zoznam dotknutých parciel

okres Košice okolie

k. ú. Košická Belá: 863, 868/1, 869, 870, 871, 872/1, 873, 874, 875, 876, 877, 879, 880, 881, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 894/1, 894/9, 894/11, 895, 897, 908, 909, 910, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 974, 975, 976/1, 976/5, 977, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 994, 996/3, 1002, 1005, 1006, 1008, 1009/1, 1009/2, 1013, 1014, 1015, 1016/1, 1016/2, 1016/5, 1016/7, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1029/2, 1030.

k. ú. Košické Hámre: 263/1, 263/2, 279, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 300, 301, 302, 303, 304, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 323, 324, 325, 326, 327, 328/1, 328/2, 328/3, 328/4, 329, 331/1, 331/2, 332/1, 332/2, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 352, 358/1, 364/1, 365, 366.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Volovské vrchy sú jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov orol kriklavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), žlna sivá (*Picus canus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bieločrký (*Ficedula albicollis*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), ďateľ bieločrby (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a muchár sivý (*Muscicapa striata*).

Zastúpenie druhov

Druh	Priemerný počet hniezdiacich párov	Kritériové druhy	Splnené kritérium
<i>Aquila pomarina</i>	26	•	K1
<i>Ciconia nigra</i>	35	•	K1
<i>Pernis apivorus</i>	45	•	K1
<i>Aegolius funereus</i>	100	•	K1
<i>Glaucidium passerinum</i>	160	•	K1
<i>Strix uralensis</i>	120	•	K1
<i>Picoides tridactylus</i>	150	•	K1
<i>Picus canus</i>	150	•	K1
<i>Dryocopus martius</i>	200	•	K1
<i>Lanius collurio</i>	1800	•	K1
<i>Ficedula parva</i>	2000	•	K1

<i>Ficedula albicollis</i>	5500	•	K1
<i>Bubo bubo</i>	3,5		>1 %
<i>Aquila chrysaetos</i>	6		>1 %
<i>Tetrao tetrix</i>	10		>1 %
<i>Tetrao urogallus</i>	25		>1 %
<i>Bonasa bonasia</i>	500		>1 %
<i>Coturnix coturnix</i>	90		>1 %
<i>Alcedo atthis</i>	15		>1 %
<i>Dendrocopos leucotos</i>	230		>1 %
<i>Dendrocopos medius</i>	130		>1 %
<i>Jynx torquilla</i>	150		>1 %
<i>Sylvia nisoria</i>	200		>1 %
<i>Streptopelia turtur</i>	450		>1 %
<i>Muscicapa striata</i>	1500		>1 %
<i>Caprimulgus europaeus</i>	10		
<i>Lullula arborea</i>	15		
<i>Crex crex</i>	40		
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	60		
<i>Saxicola torquata</i>	250		
<i>Alauda arvensis</i>	500		

Z ďalších prvkov chránených zákonom sú v území vyhlásené ochranné lesy.

V území boli vyčlenené nasledovné genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné segmenty.

1. (11) Pravostranné prítoky Ružina. Prevažne lesné bystrinné toky s prirodzeným korytom a charakteristickými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami.

2. (12) Ľavostranné prítoky Ružina. Z väčšej časti lesné toky s prirodzeným korytom a zachovalými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami, lokálne s vyvinutými brehovými porastmi, ktoré na mnohých miestach splývajú s okolitými lesnými porastmi.

3. (13) Bradlo. Prirodzené lesné porasty prevažne ochranného charakteru na strmých exponovaných stanovištiach svahov nad Ružínskou vodnou nádržou.

4. (14) Potok Opátka. Jeden z hlavných vodných tokov územia predstavuje prirodzene tečúci, čiastočne meandrujúci podhorský až horský tok s brehovými porastmi, ktoré v zalesnenej časti územia splývajú s okolitými lesnými porastmi. V nive sú lokálne dobre vyvinuté mezofilné a mokradné trávobylinné spoločenstvá, v závere sú početné lúčne a lesné prameniská.

5. (15) Zlatý potok. Výrazný pravostranný prítok Belej, prirodzene tečúci, miestami meandrujúci, s dobre vyvinutými brehovými porastmi v nezalesnenej časti územia. Väčšia časť toku tečie zalesneným územím, kde sú vyvinuté hodnotné spoločenstvá okolitých lesných porastov. V záveroch prítokov sú početné prameniská.

6. (16) Belá s prítokmi. Hlavný vodný tok územia, tvoriaci jeho prirodzenú os. Rôznorodý charakter spoločenstiev vyjadruje najmä množstvo prítokov, z ktorých niektoré sú charakteru predchádzajúceho biotopu, tvoria samostatné vodné toky s rozsiahlou sieťou prítokov. Ostatné početné prítoky prevažne v zalesnenej časti územia majú prirodzený charakter, ide zväčša o viac-menej priame horské až podhorské toky s fragmentmi brehových porastov, ktoré splývajú s okolitými lesnými porastmi. Hlavný tok v nezalesnenej časti územia má dobre vyvinuté brehové porasty, lokálne fragmentované.

7. (17) Hrby. Rozsiahle plochy lúk a pasienkov s rôznym stupňom sukcesných štádií nelesnej drevinovej zelene. Prevažne živné spoločenstvá sú bližšie k obci obhospodarované intenzívnejšie. Hodnotné sú najmä rozsiahlejšie plochy mokradí okolo potokov a pramenísk.

8. (18) Skalka. Časť lesných porastov prirodzeného charakteru, štruktúrované, diferencované, s dobre zachovanými spoločenstvami podrastu s výskytom viacerých druhov vzácných a chránených rastlín a živočíchov.

9. (19) Pod horou. Rozsiahle plochy hodnotných prirodzených trávnych spoločenstiev, ktoré sú na viacerých miestach prerušované výskytom skalných výstupov, ktoré obsadzujú veľmi vzácne skalné spoločenstvá s výskytom mnohých vzácných a chránených druhov rastlín. Lokálne sú dobre vyvinuté rôzne stupne sukcesných štádií nelesnej drevinovej zelene.

10. (20) Vinterov. Komplex prirodzených lesov, lokálne so zmenenou drevinovou skladbou v oblasti

bývalých lúk, s dobre vyvinutými spoločenstvami podrastu.

11. (21) Popálené. Plochy prirodzených trávnych spoločenstiev, lokálne s nelesnou drevinovou a krovitou zeleňou.

12. (22) Za pasekami. Rozsiahly komplex rôznorodých biotopov, prevažne mezofilných lúk a formácií nelesnej drevinovej a krovitej zelene, zväčša charakteru lesných porastov, s prirodzeným drevinovým zložením a hodnotnými spoločenstvami podrastu.

13. (23) Pálenisko. Prirodzené lesy na ľavej strane doliny potoka Belá.

14. (24) Železná. Podobný biotop ako predchádzajúci, s početnými potokmi, prameniskami a mokraďami, hodnotnými spoločenstvami podrastu, lokálne v hornej časti s prechodmi do mokraďných spoločenstiev podmáčaných plôch priľahlých lúk.

15. (25) Brandov diel. Komplex pomerne homogénnych, rovnorodých lesných porastov rozčlenených početnými mokraďami, lesnými lúčkami a bývalými plochami trávnych spoločenstiev.

16. (26) Tokáreň. Malý komplex pomerne zachovalých lesov s jadrom ochranných porastov.

17. (27) Galová – Mestská hora. Rozsiahly komplex hodnotných bukových a jedľovo-bukových porastov na vápencovom podklade. V podraze sa uplatňujú početné druhy vzácnych a chránených druhov rastlín.

18. (28) Nívné porasty okolo Belej pod obcou predstavujú hodnotné trávobylinné spoločenstvá, lokálne obhospodarované, čo zabezpečuje mozaikovitosť a pestrosť ich zloženia.

19. (29) Uhliská. Lesné porasty a porasty charakteru lesa na strmej stráni nad VN Ružin na sútoku Opátky a Belej. Prirodzené drevinové zloženie podmieňuje výskyt hodnotných spoločenstiev podrastu, lokálne petrofilného charakteru v oblasti riedkolesia a na skalných výstupoch.

20. (30) Slatiny. Rozsiahly komplex živných lúk s podmáčanými plochami, prameniskami a formáciami nelesnej drevinovej a krovitej zelene.

V súvislosti so zákonom a vyhláškou Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny boli v území vyčlenené biotopy európskeho a národného významu, ktorých plochy sú zachytené v grafickej prílohe v rámci jednotlivých ekologicky významných segmentov, rovnako boli zaznamenané druhy živočíchov a rastlín európskeho a národného významu.

V zmysle Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 24/2003 sa v predmetnom území nachádzajú nasledovné chránené rastliny.

<u>Vedecké meno</u>	<u>Slovenské meno</u>
<i>Aconitum moldavicum</i>	prilbica moldavská
<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela
<i>Cephalanthera rubra</i>	prilbovka červená
<i>Cypripedium calceolus</i>	črievičník papučkový
<i>Clematis alpina</i>	plamienok alpínsky
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> ssp. <i>fuchsii</i>	vstavačovec Fuchsov pravý
<i>Dactylorhiza majalis</i> ssp. <i>majalis</i>	vstavačovec májový pravý
<i>Epipactis atrorubens</i>	kruštík tmavočervený
<i>Epipactis palustris</i>	kruštík močiarny
<i>Gladiolus imbricatus</i>	mečík škridlicovitý
<i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná
<i>Lycopodium clavatum</i>	plavúň obyčajný
<i>Pedicularis palustris</i>	všivec močiarny
<i>Salix rosmarinifolia</i>	víba rozmarínolistá

Poznámka: Druhy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné druhy sa považujú za druhy národného významu.

Okrem uvedených druhov sa v posudzovanom území vyskytujú ďalšie vzácne druhy, ako veternica lesná (*Anemone sylvestris*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*), orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*) a ďalšie.

Z chránených a prioritných druhov živočíchov sa na území katastra nachádzajú nasl. druhy.

<u>Vedecké meno</u>	<u>Slovenské meno</u>
Coleoptera – chrobáky	
<i>Carabus auronitens</i>	bystruška zlatá

<i>Carabus cancellatus</i>	bystruška medená
<i>Meloe proscarabeus</i>	májka obyčajná
Hymenoptera – blanokrídlavce	
<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmeľ
<i>Xylocopa</i> (všetky druhy)	drevár
Lepidoptera – motýle	
<i>Parnassius mnemosyne</i>	jason chochlačkový
Amphibia – obojživelníky	
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá
<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá
<i>Bufo viridis</i>	ropucha zelená
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý
<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá
<i>Triturus alpestris</i>	mlok horský
<i>Triturus vulgaris</i>	mlok obyčajný
Reptilia – plazy	
<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica obyčajná
<i>Natrix natrix</i>	užovka obyčajná
<i>Vipera berus</i>	vretenica obyčajná
<i>Zootoca (=Lacerta) vivipara</i>	jašterica živorodá
Aves – vtáky	
<i>Accipiter gentilis</i>	jastrab lesný
<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec
<i>Aegithalos caudatus</i>	mlynárka dlhochvostá
<i>Aegolius funereus</i>	pôtik kapcavý
<i>Alauda arvensis</i>	škovránok poľný
<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá
<i>Anthus trivialis</i>	ľabtuška lesná
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý
<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá
<i>Athene noctua</i>	kuvik plačlivý
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný
<i>Buteo buteo</i>	myšiak lesný
<i>Buteo lagopus</i>	myšiak severský
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík pestrý
<i>Carduelis chloris</i>	stehlík zelený
<i>Carduelis spinus</i>	stehlík čížavý
<i>Certhia familiaris</i>	kôrovník dlhoprstý
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	glezg hrubozobý
<i>Columba palumbus</i>	holub hrivnák
<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny
<i>Corvus corone</i>	vrana túlavá
<i>Corvus frugilegus</i>	havran čierny
<i>Corvus monedula</i>	kavka tmavá
<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný
<i>Cuculus canorus</i>	kukučka jarabá
<i>Delichon urbica</i>	belorítka domová
<i>Dendrocopos major</i>	d'ateľ veľký

Dendrocopos medius*Dryocopus martius**Emberiza citrinella**Erithacus rubecula**Falco tinnunculus**Ficedula hypoleuca**Fringilla coelebs**Galerida cristata**Garrulus glandarius***Glaucidium passerinum***Hippolais icterina**Hirundo rustica**Jynx torquilla**Lanius excubitor**Loxia curvirostris**Luscinia megarhynchos**Motacilla alba**Motacilla cinerea**Muscicapa striata**Nucifraga caryocatactes**Parus ater**Parus cristatus**Parus major**Parus montanus**Passer domesticus**Passer montanus**Perdix perdix***Pernis apivorus***Phoenicurus ochruros**Phylloscopus collybita**Phylloscopus sibilatrix**Phylloscopus trochiloides**Pica pica**Picus viridis**Pyrhulla pyrhulla**Regulus regulus**Saxicola rubetra**Saxicola torquata**Scolopax rusticola**Sitta europaea**Streptopelia decaocto**Strix aluco***Strix uralensis***Strurnus vulgaris**Sylvia atricapilla**Sylvia borin**Sylvia communis**Sylvia curruca**Troglodytes troglodytes**Turdus merula**Turdus philomenos**Turdus pilaris**Turdus torquatus**Tyto alba***d'atel' prostredný**

d'atel' čierny

strnádka žltá

slávik červienka

sokol myšiar

muchárik čiernohlavý

pinka lesná

pipíška chochlatá

sojka škriekavá

kuvičok vrabčí

sedmohlások hájový

lastovička domová

krutihlav hnedý

strakoš sivý

krivonos smrekový

slávik krovinový

trasochvost biely

trasochvost horský

muchár sivý

orešnica perlovaná

sýkorka uhliarka

sýkorka chochlatá

sýkorka bielolíca

sýkorka čiernohlavá

vrabec domový

vrabec poľný

jarabica poľná

včelár lesný

žltouchvost domový

kolibkárík čipčavý

kolibkárík sykavý

kolibkárík zelený

straka čiernozobá

žlna zelená

hýľ lesný

králiček zlatohlavý

přhl'aviar červenkastý

přhl'aviar čiernohlavý

sluka lesná

brhlík lesný

hrdlička záhradná

sova lesná

sova dlhochvostá

škorec lesklý

penica čiernohlavá

penica slávikovitá

penica hnedokrídla

penica popolavá

oriešok hnedý

drozd čierny

drozd plavý

drozd čvíkotavý

drozd kolohrivý

plamienka driemavá

Mammalia – cicavce*Erinaceus concolor*

jež bledý

<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna
<i>Muscardinus avellanarius</i>	plch lieskový
<i>Myotis myotis</i>	netopier obyčajný
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý
<i>Neomys fodiens</i>	dulovnica väčšia
<i>Plecotus austriacus</i>	ucháč sivý
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	podkovár veľký
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý
<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica stromová
<i>Sorex araneus</i>	piskor obyčajný
<i>Sorex minutus</i>	piskor malý

Poznámka: Druhy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné druhy sa považujú za druhy národného významu.

Z ďalších významnejších druhov cicavcov sa vyskytuje jazvec (*Meles meles*), liška (*Vulpes vulpes*), krt (*Talpa europaea*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň hôrny (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), kuna skalná (*Martes foina*), lasica obyčajná (*Mustela erminea*) či tchor (*Putorius putorius*).

Z biotopov národného a európskeho významu sa v posudzovanom území vyskytujú nasledovné:

Pi 5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch

- Kr 9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd
- Tr 1 Suchomilné travinno-bylinné a krovité porasty na vápnom substráte**
- Tr 5 Suché a dealpínsketravinno-bylinné porasty**
- Tr 6 Teplomilné lemy
- Tr 7 Mezofilné lemy
- Br 2 Horské vodné toky a bylinná vegetácia pozdĺž ich brehov**
- Br 6 Brehové porasty deväťsilov**
- Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky**
- Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
- Pr 1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách
- Pr 2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách
- Pr 3 Penovcové prameniská**
- Sk 1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou**
- Sk 6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni**
- Sk 7 Nesprístupnené jaskynné útvary**
- Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy**
- Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské
- Ls 2.31 Dubovo-hrabové lesy lipové**
- Ls 4 Lipovo-javorové sutínové lesy**
- Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy**
- Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy**
- Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy**
- Ls 8.0 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Poznámka: Biotopy európskeho významu sú vyznačené tučne, ostatné biotopy sú národného významu

Posudzované územie bolo zahrnuté do Regionálneho ÚSES okresu Košice – vidiek. V ňom vymedzené prvky regionálneho významu sa posudzovaného územia dotýkajú len okrajovo, nedostatočne vymedzené. Z nadregionálnych materiálov podľa Generelu nadregionálneho ÚSES SR prebieha severným okrajom nadregionálny biokoridor, východná časť údolia Belej je zahrnutá do nadregionálneho biocentra Šivec – Vozárska. Národná ekologická sieť Slovenska NECONET zahŕňa do svojich štruktúr celé územie – jeho časť západne od údolia Belej je zahrnutá do územia rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia národného významu N18. Volovské

vrchy – Kojšovská hoľa, ktoré leží mimo posudzovaného územia, územie zhruba totožné s nadregionálnym biocentrom GNÚSES je v NECONET evidované ako jadrové územie národného významu N20. Bujanovské vrchy. Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia a dlhodobého poznania územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter regionálnych biocentier majú lokality č. 3, 7, 9 a 17. Medzi miestne biocentrá môžeme zaradiť ostatné lesné porasty a mimolesné lokality. Toky a prítoky Belej, Opátky a potoka Zlatník tvoria reálne biokoridory miestneho významu a často sú aj súčasťou okolitých biocentier. Značná časť ostatných plôch lesných porastov predstavuje potenciálne miestne biocentrá, pre uplatnenie ich funkcie je však potrebné zmeniť spôsob ich pestovania, ťažby a obnovy. Homogenita a veľká ekologická stabilita územia sa prejavuje aj nedostatkom ostatných prvkov ÚSES, ako sú genofondové plochy, interakčné prvky a prvky ochrany zložiek krajiny, nakoľko všetky plochy majú zväčša funkciu biocentier a biokoridorov, len niektoré časti najmä plôch poľnohospodárskej krajiny majú charakter týchto prvkov.

Celá plocha katastra je pomerne homogénna, predstavuje stabilnú krajinu, ekologicky vyváženú, dostatočne diverzifikovanú a biologicky bohatú. Hodnotenie krajiny v rámci VÚC Košického kraja klasifikuje územie katastra v širšom okolí obce ako priestor ekologicky štandardný, kým zvyšok územia zaraďuje ako priestor ekologicky hodnotný.

Veľká časť posudzovaného územia môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia bez zmien, resp. je potrebné lokálne zvýšiť intenzitu využívania. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá), zväčša je problém opačný, t. j. že sa plochy pasienkov využívajú nedostatočne alebo vôbec. Sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. V oblasti lesného hospodárstva sú jestvujúce lesné porasty pomerne stabilné a s ich postupným dorastaním sa bude zvyšovať ich vnútorná stabilita, najmä u porastov, ktorých drevinové zloženie je v súlade s prirodzenými podmienkami stanovišťa a historickým vývojom vegetácie v oblasti. U zmenených a premieňaných porastov je situácia zložitejšia, čo je zrejme z jestvujúcich poznatkov v širšom priestore, avšak tento fakt nehovorí o vhodnosti pestovania lesov na súčasných stanovištiach, ktoré nie je v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami.

Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, prakticky v celom katastri je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu a plôch charakteru lesných porastov je možné zlepšiť postupnou premenou niektorých porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, najmä v okrajových častiach lesného pôdneho fondu, kde sú pre takýto postup predpoklady vďaka vtrúsenému výskytu vhodných drevín v smrekových monokultúrach a pomerne pestrému reliéfu s vystupujúcimi skalami.

Územie katastra môžeme rozčleniť z hľadiska krajinnoekologických opatrení na tri pásma. Prvé (I.) predstavuje zachovalú prevažne lesnú krajinu, vhodnú na primerané hospodárske využívanie, ale najmä na zachovanie nadregionálnych a regionálnych štruktúr ekologickej stability krajiny a primerané využitie pre rekreáciu, turistiku a pod. Ďalšie (II.) pásmo predstavuje rôznorodú, prevažne poľnohospodársku krajinu s roztrúsenou mimolesnou zeleňou charakteru lesných porastov, ktorá má perspektívu intenzívneho až extenzívneho hospodárskeho využitia, ale najmä veľký potenciál v oblasti rekreácie a turistiky, ktorý je v súčasnej dobe využívaný početnými rekreačnými strediskami v okolí VN Ružín. V celom priestore je množstvo štruktúr regionálneho a miestneho významu nevyhnutných pre zachovanie stability krajiny. Tretie (III.) pásmo predstavuje produkčnú intenzívnu poľnohospodársko-lesnú a sídelnú vidiecku krajinu s predurčením na hospodárske využitie, v malej miere na zachovanie miestnych a regionálnych prvkov stability krajiny. Zaberá len najbližšie okolie obce a na mnohých miestach sa prelína s druhým pásmom, resp. hranica medzi nimi je nezreteľná.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity nie je potrebné vytvárať v menej stabilnej časti katastra v III. pásme zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej a lesnej krajiny. Prirodzené pasienky je potrebné udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy. V oblasti lesného hospodárstva a využívania plôch drevín charakteru lesných porastov najmä v III. a II. pásme zabezpečovať postupné prebudovanie nepôvodných, neprirodzených monokultúrnych porastov na pestrejšie, rôznorodejšie. V oblasti ochrany prírody je potrebné zabezpečiť ochranu lokality NATURA 2000 a na celom území dodržiavať podmienky ochrany chráneného vtáčieho územia, ktoré budú častejšie konkretizované pre reálne lokality výskytu jednotlivých druhov vtákov.

V oblasti opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva, ktoré sa týkajú predovšetkým III. pásma, je potrebné uskutočniť niektoré opatrenia technického

charakteru (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov), aby nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím. Niektoré vplyvy je však možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je výsadba zelene v intraviláne. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať nelegálnym skládkam odpadu. Do tejto oblasti je možné začleniť návrhy na budovanie športovo-rekreačných zariadení, prípadne náučných, turistických a cykloturistických trás, ktoré by sa mali týkať najmä II. a I. pásma v rámci rozvíjania nestatického cestovného ruchu, turistického a rekreačného využívania krajiny. V žiadnom prípade by však nemali byť na úkor prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny, ako je tomu v niektorých doterajších rekreačných strediskách, predstavujúcich viac-menej živelné sústredenie chát a rekreačných, stravovacích a ubytovacích zariadení.

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci (III. pásmo) je potrebné spracovať samostatný generel. Zeleň v obci je obnovovaná a vytváraná živelne, bez potrebného odborného zázemia. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

Celkovo treba v území dodržiavať obmedzenia v najnižšom prvom stupni ochrany, v ktorom sa podľa § 12 zákona uplatňujú ustanovenia všeobecnej ochrany prírody a krajiny podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Ide o základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny, všeobecnú ochranu rastlín a živočíchov, ochranu biotopov, ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov a preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona.

B. Všeobecná ochrana prírody a krajiny

§ 3

Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

- (1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrožovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.
- (2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickejštabilizačnej funkcie.
- (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.
- (4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.
- (5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.

§ 4

Všeobecná ochrana rastlín a živočíchov

- (1) Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.
- (2) Ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“) túto činnosť po predchádzajúcom

upozornení obmedzí alebo zakáže.

(3) Zakazuje sa odchytať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytať alebo usmrcovanie uskutočňuje v súvislosti s vykonávaním vedeckovýskumnej činnosti alebo ak hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo poškodenie jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy alebo tretia časť tohto zákona.

(4) Každý, kto buduje alebo plánovane rekonštruuje nadzemné elektrické vedenie, je povinný použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov.

(5) Ak dochádza k preukázateľnému usmrcovaniu vtáctva na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ich správca vykonal technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

(6) Každý, kto buduje vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, je povinný použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom je povinný na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadenie vhodných stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

(7) Ak je prevádzkou vodnej stavby alebo líniovej stavby ohrozené zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, môže orgán ochrany prírody po dohode s príslušným orgánom štátnej správy rozhodnúť, aby vlastník alebo správca vodnej stavby alebo líniovej stavby na vlastné náklady vykonal opatrenia na obnovu migračnej priechodnosti podľa odseku 6.

§ 5

Priaznivý stav ochrany druhu, priaznivý stav ochrany prírodného biotopu a priaznivý stav časti krajiny

(1) Stav ochrany druhu sa považuje za priaznivý, keď

- a) údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,
- b) prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať a
- c) existuje a pravdepodobne bude aj naďalej existovať dostatočne veľký biotop na dlhodobé udržanie jeho populácie.

(2) Stav ochrany prírodného biotopu sa považuje za priaznivý, keď

- a) jeho prirodzený areál a územie, ktoré v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú,
- b) špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, existujú a pravdepodobne budú existovať aj v dohľadnej budúcnosti,
- c) stav ochrany jeho typických druhov je priaznivý.

(3) Za priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny, navrhovaného územia európskeho významu (§ 27) a územia medzinárodného významu (§ 17 ods. 11) z hľadiska ich ochrany (ďalej len „priaznivý stav časti krajiny“) sa považuje stav, keď predmet ochrany je v súlade s cieľmi ich ochrany určenými v dokumentácii ochrany prírody a krajiny tohto územia podľa tohto zákona.

(4) Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme.

(5) Vlastník, správca alebo nájomca pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní (§ 61) zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny.

(6) Ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním (§ 61), možno vlastníčkovi, správcovi alebo nájomcovi dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 60).

(7) Ak vlastník, správca alebo nájomca dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) (ďalej len „organizácia ochrany prírody“) na vlastné náklady.

§ 6

Ochrana prírodných biotopov

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody a krajiny vo vyjadrení podľa § 9 ods. 1 upozorní, že činnosťou, ku ktorej sa dáva vyjadrenie, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Súhlas obsahuje aj

- a) identifikáciu biotopu európskeho významu a biotopu národného významu,
- b) popis jeho stavu,
- c) mapové vymedzenie hranice biotopu,
- d) vymedzenie pozemkov, ak svojím umiestnením a využitím súvisia s realizáciou súboru opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu,
- e) určenie relatívnej plochy biotopu európskeho významu k výmere toho istého biotopu v rámci príslušného biogeografického regiónu na území Slovenskej republiky.

(3) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“).

(4) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou trstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody okrem vykonávania týchto činností správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom.

(5) Súhlas podľa odseku 2 sa nevyžaduje, ak

- a) ide o činnosti vykonávané v súvislosti s bežným obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov [(§ 61 ods. 2 písm. a) a b)],
- b) k poškodeniu alebo zničeniu biotopov dochádza v súvislosti s výrubom drevín, na ktorý bol vydaný súhlas podľa § 47 ods. 3 a 7,
- c) sa postupuje podľa § 28 ods. 9 a 10.

C. Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

§ 7

Základné ustanovenie

Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov zahŕňa

- a) reguláciu rozširovania nepôvodných druhov,
- b) sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov,
- c) odstraňovanie invázných druhov.

§ 7a

Nepôvodné druhy živočíchov a invázne druhy živočíchov

(1) Nepôvodné druhy živočíchov, s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo, možno vypúšťať do voľnej prírody len so súhlasom orgánu ochrany prírody. Orgán ochrany prírody môže takýto súhlas vydať, len ak rozšírenie nepôvodného druhu živočicha nebude mať nepriaznivý vplyv na pôvodné druhy alebo ich biotopy.

(2) Každý, kto drží v zajatí nepôvodné druhy živočíchov, je povinný na vlastné náklady prijať opatrenia na zabránenie ich úniku do voľnej prírody.

(3) Orgán ochrany prírody môže povoliť odchyt nepôvodných druhov živočíchov vo voľnej prírode, ak je to potrebné z dôvodu odvrátenia ohrozenia pôvodných druhov alebo ich biotopov.

(4) Invázne druhy živočíchov, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, sa zakazuje držať, prepravovať, dovážať, chovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi alebo vypúšťať do voľnej prírody; výnimku zo zákazu môže povoliť orgán ochrany prírody na účely výskumu alebo vzdelávania.

(5) Vlastník, správca alebo užívateľ pozemku, užívateľ poľovného revíru, užívateľ rybárskeho revíru alebo osoba vykonávajúca hospodársky chov rýb sú povinní na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy živočíchov podľa odseku 4 spôsobom, ktorý ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

(6) Orgán ochrany prírody upozorňuje vlastníka pozemku a osoby podľa odseku 5 na výskyt invázných druhov živočíchov a povinnosť ich odstraňovania.

(7) V prípade odchytu invázneho druhu živočicha sa zakazuje jeho opätovné vypustenie alebo použitie ako živej návnady.

§ 7b

Nepôvodné druhy rastlín a invázne druhy rastlín

(1) Nepôvodné druhy rastlín, s výnimkou druhov drevín podľa osobitného predpisu a druhov

ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo, možno za hranicami zastavaného územia obce sadiť alebo pestovať len so súhlasom orgánu ochrany prírody. Orgán ochrany prírody môže takýto súhlas vydať, len ak rozšírenie nepôvodného druhu rastliny nebude mať nepriaznivý vplyv na pôvodné druhy alebo ich biotopy.

(2) Invázne druhy rastlín, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, s výnimkou druhov drevín podľa osobitného predpisu, sa zakazuje držať, prepravovať, dovážať, pestovať, rozmnožovať alebo obchodovať s nimi, ako aj s ich časťami alebo výrobkami z nich, ktoré by mohli spôsobiť samovoľné rozšírenie invázneho druhu; výnimku zo zákazu môže povoliť orgán ochrany prírody na účely výskumu, vzdelávania alebo liečebné účely.

(3) Vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy rastlín podľa odseku 2 zo svojho pozemku spôsobom, ktorý ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu. Ak ide o výskyt inváznych druhov rastlín na lesných pozemkoch, postupuje sa podľa programu starostlivosti o lesy.

(4) Orgán ochrany prírody upozorňuje vlastníka, správcu alebo užívateľa pozemku na výskyt inváznych druhov rastlín a povinnosť ich odstraňovania a takej starostlivosti o pozemok, ktorá by zamedzila ich rozširovaniu; v zastavanom území obce upozorňuje vlastníkov pozemkov aj obec, v ktorej katastrálnom území sa pozemok nachádza. Toto upozornenie zverejní obec na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle, ak ho má zriadené, alebo iným spôsobom v miestne obvyklým.

(5) V prípade nebezpečenstva vzniku škodlivých následkov na prírode orgán ochrany prírody vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi pozemku po predchádzajúcom upozornení nariadi odstránenie inváznych druhov rastlín, ak si neplní povinnosť podľa odseku 3. Ak vlastník, správca alebo užívateľ pozemku odstránenie rastlín inváznych druhov nevykoná v lehote určenej orgánom ochrany prírody, činnosť vykoná orgán ochrany prírody alebo ním poverená osoba na náklady toho, komu bolo odstránenie inváznych druhov rastlín nariadené.

Konkrétne navrhované činnosti v území, súvisiace s poľnohospodárstvom, vyplývajú aj z ustanovenia § 7 zákona o ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov, ktorá podľa ods. 1 zahŕňa reguláciu zámerného rozširovania nepôvodných druhov za hranicami zastavaného územia obce, sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov a najmä odstraňovanie nepôvodných druhov, ktoré sa samovoľne šíria a vytlačujú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť (invázne druhy). V zmysle ods. 5 § 7 je vlastník (správca, nájomca) povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu inváznych druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu. V území sa v zmysle vyhlášky nachádzajú z inváznych druhov rastlín pohánkovec (*Fallopia* sp.), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), z ktorých sa pohánkovec odporúča ničiť kombináciou mechanických a chemických spôsobov a obe zlatobyľe mechanickým spôsobom ničenia, najmä pastvou hovädzieho dobytku a oviec a vytrhávaním a vykopávaním jednotlivých rastlín.

Na území CHVÚ Volovské vrchy za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje

a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezd bociana čierneho, kuvika kapavého, kuvika vrabčieho, orla krikl'ávého, orla skalného a výra skalného, ak tak určí orgán ochrany prírody,

b) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov iným spôsobom, ako od stredu do okrajov v období od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha.

1.4.2 Civilizačné podmienky

A. Urbanizmus, kultúrno-historické a výtvarne hodnoty

Obec leží v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria v doline Hornádu a jeho pravostranného prítoku. Hornatinný až vrchovinný povrch katastra tvoria diority, gabrá a skrasovatené vápence (Veľká a Malá ružinska jaskyňa). V južnej časti je ložisko železnej rudy, v severnej ložiská medi. Ružinska priehrada v prelomenej doline Hornádu zatopila časti bývalých obcí Košické Hámre a Ružín.

Obec Košická Belá je hromadnou dedinou, ktorej urbanistický pôdorys sa rozvíjal pozdĺž severo – južnej cesty na úbočí. V súčasnosti sa rozvinul do zložitej siete využívajúcej všetky disponibilné plochy až po preložku cesty. Ťažiskom zostal priestor návršia s kostolom a cintorínom.

Stopy v lesoch Košickej Belej a Košických Hámrov dosvedčujú, že táto oblasť má bohatú

banícku minulosť. Už v 2. storočí pred našim letopočtom tu keltské kmene Kotínov pravdepodobne ťažili a spracúvali železnú rudu. Ako európska rarita sú totiž zreteľné stopy dávnych povrchových baní, zaniknutých štôlní, pecí na spracovanie železnej rudy a zvyšky trosky a hlušiny, ktoré možno pripisovať stredovekej ťažbe.

Košická Belá - prvé osídlenie bolo v neolite – sídlisko bukovohorskej kultúry, slovanské sídliskové nálezy. Rozvinutá obec sa spomína v roku 1397 a potok Belá v roku 1297. Patrila panstvu Sokol a od roku 1429 mestu Košice. V roku 1491 ju vydrancovali poľské vojská. V roku 1553 mala 5 port, v roku 1630 odvieďla deviatok $\frac{1}{4}$ porty od gazdov a $\frac{1}{2}$ porty od želiarov - baníkov. V polovici 17. storočia mala obec 20 gazdovských a 22 želiarskych rodín. V roku 1715 to bolo 14 domácností, v roku 1762 už 64 rodín a v roku 1828 bolo v obci 133 domov a 964 obyvateľov. Boli to prevažne drevorubači a pred rokom 1580 aj baníci. Do 19. storočia boli v chotári v prevádzke bane na meď. Začiatkom 20. storočia za 1. ČSR boli obyvatelia zamestnaní väčšinou v lesnom hospodárstve, časť v Košiciach a okolí. V obci boli stupy, valchy, píly a 3 mlyny. Pôdu obrábajú okrem PD aj súkromne hospodáriaci roľníci. Prestáhovala sa sem časť obyvateľov z Košických Hámrov a Ružína. Väčšina obyvateľov pracuje v Košiciach.

Lokalita Vodná baňa v Košickej Belej je známa tým, že práve ona v tomto rajóne predstavovala ložisko medenej rudy, ktoré v minulosti po celé desaťročia bolo predmetom intenzívnej banskej činnosti. Aj dnes sa tam nachádza ústie štôlne Christi Himmelfahrth (Nanebovstúpenia Pána).

Obyvatelia Košickej Belej sa zaoberali prácou v lese, drevorubačstvom, pálením vápna a dreveného uhlia. V južnej časti chotára je značná koncentrácia ložísk sideritu a pyritu, v severnej časti sa vyskytujú medené rudy, prevažne chalkopyrit a tetradrit. Preto tu už pred rokom 1580 boli v prevádzke bane na meď, neskôr sa tu dolovala i železná ruda. Mesto Košice do tunajších medených baní dosadzovalo ako svojho úradníka, banského inšpektora. Prvá zmienka o jeho voľbe je z roku 1732. Názov potoka Zlatník nasvedčuje, že sa v chotári nachádzalo i zlato. Medené a železorné bane zanikli v 1. polovici 19. storočia, no ešte v rokoch 1943 – 1944 boli pokusy obnoviť hlbinnú ťažbu železnej rudy neďaleko kóty 520 v doline Potoky, kde bol zriadený židovský pracovný tábor. Ostali po ňom zvyšky základov a nápis vyrytý na jednom z balvanov pri lesnej ceste schádzajúcej z brezového hája Pišivenky do doliny Potoky (pri prvej odbočke na Široký hrbok) s nápisom „Pogány tábor 1944 VI-X“. Úsek dnešnej turist. lyžiarskej trasy „Cesta hrdinov SNP“ od Jahodnej na Eriku, ktorú budovali Židia z tohoto tábora spolu s vojnovými zajatcami, bol vtedy nazvaný židovská cesta.

Budapeštianska firma Manfred Weisz tu postavila niekoľko prevádzkových objektov, energetickú centrálu s dvoma dieslovými agregátmi, kompresorové stanice a obytnú budovu pre personál. Vyťažená ruda sa mala dopravovať po úzkokolajnej železnici do Košických Hámrov alebo lanovkou do Košíc. Pre vývoj vojnových udalostí sa už ťažba nezačala a vybudované objekty boli po vojne odstránené. Už iba vyvýšené, umelo vytvorené terasy poukazujú na tieto podnikateľské snahy. Už od roku 1800 v Košickej Belej dolovali antimónovú rudu a na blízkej Mliečnej Hôrke bolo výnosné nálezisko striebra. Neďaleko obce v Lieskovci bola grafitová baňa.

V roku 1505 sa obec uvádza ako Malleum, čo po latinsky znamená toľko čo hámor, huta. V polovici 17. storočia sa už osada volá Hámor, čo je zo saského „hammer“ a znamená spočiatku kladivo, neskôr však označovalo zvyčajne železiareň, kde bol kladivový stroj na rozbíjanie železnej rudy a spracovanie železa poháňaný vodou. Výroba železa v Košických Hámroch sa podieľala na príjmoch mesta 2 – 3%, čo dokazuje aj najstaršie zachované vyúčtovanie hámrov z roku 1583. Pre zabezpečenie riadnej prevádzky hámrov tu mesto dosadzovalo svojich úradníkov, banského inšpektora, správcu skladu a hospodára – šafára. Títo boli do svojich funkcií volení a spravovali nielen železiareň a bane, ale aj celú obec a vybavovali jej záležitosti. Ich voľbu máme v Košických Hámroch doloženú v polovici 18. storočia.

Na mieste bývalých slovenských pecí patriacich Košičanom postavil v roku 1852 súkromný podnikateľ nemeckého pôvodu, barón Otakar Jacobs, novú železiareň a vysokú pec. Vyrábané železo bolo kvalitné a zvlášť vhodné na zlievanie, preto začiatkom 20. storočia bola železiareň zrušená a výroba sa preorientovala na zlievarenstvo. Odlievalo sa priamo z vysokej pece, neskôr kuplovej pece. Vyrábali sa tu rôzne závažia, mažiare, kotly, kachľové súčiastky, stavebné odliatky. Hneď v začiatkoch mala zlievareň 19 budov a 260 robotníkov.

Už v tých časoch si vedeli zahataním potokov Belá a Opátka vyrobiť prúd s napätím 120 V, ktorý poháňal stroje v továrni (v Košických Hámroch ju volali „maša“). Zahatanie, resp. nádrže na vodu volali „frudel“.

Ešte v polovici 20. storočia sa v obci vyrábali nástroje na pradenie a tkanie a tkalo sa plátno.

Vývoj názvu obce:

1297	1397	1440	1505	1553	1580	1630	1650	1920
flumen Bela	villa Johannis	Janusffalw a al. Zenthwer	n. Zenthwer- falwa	Szentuerkepe	Hans- dorff	Zentvérképe	Bela	Košická Belá

Miestne názvy: Roveň, Slatviny, Zlatník, Lazy, Verch studne, Harby, Tolhajec, Skalka, Záhumne, Podhora, Za potočok, Dolina, Vodná baňa, Kužmova, Popalene, Furmanec, Dziakova, Potoky, Kocelnica.

Vývoj počtu obyvateľstva:

1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961	1970
1114	1150	1066	911	880	768	757	776	746	894	1014

Košické Hámre – obec sa vyvinula z banskej osady mesta Košice, v ktorej je už v roku 1505 doložený hámor. Z roku 1583 sa zachovalo vyúčtovanie tunajších úradníkov. V polovici 17. storočia bývalo v obci 9 gazdov a 11 želiarov. V roku si 1693 hámor, železné bane a pivovar prenajali Mentzel a Fay, mesto však ustanovilo pre Hámor osobitného inšpektora a šafára a podriadilo mu aj inšpektora ružinskej železnice. V roku 1772 mala obec 43 domácností, v roku 1828 to bolo 85 domov a 576 obyvateľov. V 18. storčí sa tu pájlo aj vápno. Počas 1. ČSR to bola podhorská obec, ktorej obyvateľstvo pracovalo v miestnej zlievarni. V súvislosti s výstavbou vodného diela Ružín obec v roku 1966 zanikla.

Vývoj názvu obce:

1505	1507	pol. 17. stor.	1773	1920	1948
Malleum	Maleum	Hamor	Hamor	Košické Hámry	Košické Hámre

Vývoj počtu obyvateľstva:

1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961
628	720	654	645	616	493	519	580	734	835

Malý Folkmár – obec vznikla v chotári obce Veľký Folkmár, ktorá je doložená v roku 1336. Obec bola v roku 1943 pripojená ku Košickým Hámrom.

Vývoj počtu obyvateľstva:

1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940
140	187	206	210	187	137	136	144

Z dôvodu priestorovej a historickej súvislosti uvádzame i obec **Ružín**. Spomína sa v roku 1386. Do 15. storočia bola majetkom drienovských Abovcov. V roku 1423 patrila panstvu Sokoľ, od roku 1429 bola poddanskou obcou mesta Košice. V roku 1427 mala 13 port. Obyvatelia sa živili ako drevorubači, poľnohospodári a povozníci. V roku 1789 mala obec 40 domov a 366 obyvateľov, v roku 1828 to bolo 76 domov a 556 obyvateľov. Koncom 19. storočia sa v obci ťažili dolomit a piesok. Počas 1. ČSR bol Ružín poľnohospodárskou obcou, ktorej časť obyvateľstva bola zamestnaná v priemyselných podnikoch na okolí. obec zanikla 1. januára 1969 po asanácii v súvislosti s výstavbou vodného diela Ružín.

Vývoj názvu obce:

1386	1423	1786	1808
Russen	Rusynch	Ruzin	Starý Russin

Vývoj počtu obyvateľstva:

1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961
521	477	466	495	464	444	445	462	437	451

V ÚZPF SR nie je evidovaný žiaden objekt. V Súpise pamiatok SR je zapísaná fara a kostol:

- Katolícka fara je barokovo – klasicistická budova z 2. polovice 18. storočia - bola stavaná na pôdoryse L. Má valbovú strechu a v miestnostiach zväčša valené klenby so segmentovými lunetami a pruské klenby.

- Kostol (kat.) je moderná stavba z rokov 1938 – 1941. Je riešená ako trojloďová s polkruhovým zakončením presbytéria v pokračovaní hlavnej lode. Na priečelí je k ústrednej štítovej fasáde asymetricky pristavaná vysoká veža a z druhej strany polkruhová, kolmo na loď stavená kaplnka s dvojradovým usporiadaním okien. Vežu člení úzky otvor prebiehajúci cez celú výšku a zakončuje zvuková arkáda, na ktorej spočíva ihlancová strecha.

Do Súpisu bol zapísaný aj kostol v Košických Hámroch, ktorý bol však v r. 1966 zbúraný. Kostol sv. Kríža (kat.) bola neoklasicist. budova postavená v roku 1861 a 1898 ako jednodňová stavba so segmentovým uzáverom a do štíta situovanou predstavanou vežou. Na severnej strane bola pristavaná sakristia. Uzáver bol klenutý konchou, loď má rovný strop. Organový chór bol klenutý pruskými klenbami. Na dverách schodišťa vedúceho k nemu bola maľba znázorňujúca sv. Petra.

Hnuteľné pamiatky: stĺpová biedermeierovská architektúra a s obrazom Kalvárie od V. Klimkovicsa z roku 1861, s postrannými plastikami sv. Petra a Pavla apoštolov. Železné svietniky z točených prútov sú v dvoch vyhotoveniach 4 kusy - je to miestna kováčska práca z 2. pol. 19. storočia.

V chotári je rad kaplniek, krížov, jaskýň (Ružinska, medvedia a Antonova), opustených banských štôlní, vodohospod. diel, v obci zachovalé drevenice, sypance, studne a pod. Hodnotnými stavbami sú niektoré domy a chaty v rekreačnom zázemí.

Z obce je krásny výhľad na okolitú krajinu a obec je dobre vnímaná zo širšieho okolia. Mimoriadne hodnotné priestory sú okolo vodnej plochy.

Rekreačné zázemie

Katastre obce boli veľmi atraktívnym prírodným prostredím pre Košičanov. Impulzom pre rozvoj rekreácie a CR bolo napustenie nádrže Ružín v r. 1969. Začali sa budovať podnikové a individuálne chaty v rekečných lokalitách Ružín, Táleg, Zlatník, M. Folkmár, Potoky a Galová lúka. Výstavba prebiehala pomerne disciplinovane a korektne k prírodnému prostrediu.

V poslednom období je infiltrovaná obytná zástavba do chatových skupín - budujú sa oplotenia, deliace múry, čoho dôsledkom je negatívne „zobytnovanie a privatizovanie“ prírody a „vynášanie“ bývania mimo obec.

Do roku 1918 obec administratívne patrila do Abbovskej župy, po roku 1960 do okresu Košice a Východoslovenského kraja. V súčasnosti je obec časťou okresu Košice - okolie a kraja Košického.

B. Funkčné využitie plôch a stavebno-technický stav budov

Katastru dominuje lesná krajina s lúčnymi priestormi pozdĺž potoka. Je výrazne rozčlenená tokom Belá, Opátka a ich prítokmi. Okrajovo doň zasahujú ochranné pásma NPR Vozárka a NPR Sivec. Celé riešené územie leží v chránenom vtáčom území Volovské vrchy a do SV časti katastra zasahuje chránené územie európskeho významu sústavy NATURA 2000 SKUEV0328 Stredné Pohornádie. V území sú vyčlenené biotopy európskeho, národného a nadregionálneho významu. Pod obcou je vodohospodárska nádrž Ružín.

I - Obec

V strede k.ú. je „učupená“ polyfunkčná obec s dominujúcou obytnou funkciou. Je charakteristická zástavbou pozdĺž cesty a potoka. Pôvodná obec bola na sútoku potokov Belá a Belianský. Tu je postavený kostol s cintorínom, farou, pohostinstvom, pekárňou a domom rozlúčky. Pri moste je Obecný dom a viacúčelový objekt predajne a výroby. Neďaleko je objekt pošty, bývalej PZ a predajne PB. Oproti je Lesná správa ML Košice. Pod preložkou cesty leží areál ZŠ a MŠ. Ďalšia zástavba je sústredená pozdĺž obslužných komunikácií a je ohraničená preložkou cesty II. tr. Obytná funkcia je zastúpená prevažne rodinnými domami. V areáli ZŠ je jedna 6-bytovka. Zástavba je premiešaná niekoľkými rekreačnými chalupami.

Nad obcou sú lokalizované tri technické zariadenia - žiarič ST, Orange a Uni3x, futbalové ihrisko a dva HD PD Klatov. Malovýrobu reprezentujú rodinné farmy - SHR. Ďalšie futbalové ihrisko bolo neďaleko Zlatníka, ktoré sa spolu so širším priestorom využíva ako motocrossový areál.

Priemyselná výroba je v obci zastúpená výrobou bazénovej techniky.

Stavebnotechnický stav budov je rozmanitý, prevažujú však vyhovujúce. Časť pôvodných domov bola zrekonštruovaná na chalupy.

Rekreačné zázemie obce pozostáva z dvoch rekr. priestorov a to Jahodná a Ružín.

Rekreačný priestor Jahodná pozostáva z rekreačnej lokality č.:

2 - Potoky

Tvorí vstup do katastra od Košíc a spolu s Jahodnou vytvárajú spoločný rekr. priestor Jahodná. Pozostáva zo zariadení:

- voľného CR (hotel Garden s letným kúpaliskom, záchytným parkoviskom a plážoviskom, s bufetom), hotel Dam - ubytovanie, stravovanie, regeneračné centrum a pod.,
 - individuálnych rekreačných chát v skupinách (osadách): Potok a Paseky a Vodná baňa.
- Osady „žijú“ vlastným režimom a nevhodne sa dostavujú nadrozmernými chatami, z ktorých mnohé sa využívajú na bývanie ako rodinné domy.

Rekreačný priestor Ružín pozostáva z týchto rekreačných lokalít č.:

3 - Zlatník

„Uzatvára“ turistické vybavenie okolo Ružína a pozostáva zo zariadení:

- voľného CR (hotel Zlatník s letným kúpaliskom, záchytným parkoviskom a plážoviskom s bufetom – v súčasnosti mimo prevádzky),
- individuálnych rekreačných chát v skupinách: Kopaniny a Zlatý potok.

4 - Centrum

Tvorí centrálnu zónu rekr. priestoru Ružín so strediskom CR Táleng a pozostáva zo zariadení:

- voľného CR (hotel Sivec, Titus, Termostav, Ružín a Lesanka so záchytným parkoviskom a plážoviskom s bufetom a požičovňou lodí),
- viazaného CR (športové gymnázium Košice, VZ a IS Košice s ubytovaním, stravovaním a pod.),
- individuálnych rekreačných chát v osadách: Táleng a Ždiar. Osady „žijú“ vlastným režimom a v lok. Táleng sa nevhodne dostavujú nadrozmernými chatami, z ktorých mnohé sa využívajú na bývanie ako rodinné domy.

5 - Malý Folkmár

Tvorí zoskupenie prevažne individuálnych rekreačných chát okolo bývalého campingu Zelená perla. Prírodné kúpalisko s chatkami a táboriskom boli zlikvidované za účelom úpravy dojazdu pripravovanej zjazdovky v rámci budovania lyžiarskeho strediska Slatiny. Pozostáva zo zariadení:

- voľného CR (reštaurácia Zelená perla, penzion Bradan,
- občianskeho vybavenia - Dom sociálnej starostlivosti Meričian – pred tým turist. ubytovňa),
- individuálnych rekreačných chát v skupinách: Dolná a Horná Lesná, Stodolisko, Kiar a Prieložky.

6 - Galová lúka

Tvorí akýsi uzáver rekr. priestoru Ružín a pozostáva z individuálnych rekreačných chát v skupinách.

7 - Slatiny

Bola na ňu vypracovaná UŠ za účelom prípravy lyžiarskeho strediska so širokou škálou športovo – rekreačného vybavenia a predĺženia sezónnosti celého rekreačného priestoru Ružín.

8 – Ružín

Tvorí tesný kontext s vodnou plochou Ružína, prevažne individuálnymi rekreačnými chatami v skupinách: Vodácka osada I a II. Osady „žijú“ vlastným režimom a vytvárajú celistvú jednotku.

Pred vstupom do lokality je pozostatok obytnej skupiny obce K. Hámre a opustená chata Mestských lesov. Na peknej vyhládke je rozostavaný pamätník dvom kultúrnym osobnostiam: Bjorsjernovi Bjornsonovi a Dušanovi Jurkovičovi.

Stavebnotechnický stav budov v rekreačnom priestore je rozmanitý, prevažujú však objekty vyhovujúce. Okrem lok. Potoky a Centrum (Táleng) boli chaty postavené na mestských pozemkoch - Mestské lesy Košice.

A2. Riešenie územného plánu

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Riešené územie je vymedzené celým administratívnym územím obce Košická Belá veľkosti 6 791 ha a pozostáva z katastrálnych území Košická Belá, Malý Folkmár a Košické Hámre.

Rozprestiera sa v severovýchodnej časti Slovenského Rudohoria, na rozhraní jeho celkov Volovské vrchy a Čierna hora, v údoliach potokov Belá, Opátka a Potoky a nadmorskej výške od 329 do 817 m n.m.

Obec je súčasťou okresu Košice – okolie, mikroregiónu Hornád a gravituje do Košíc – krajského mesta so sústredením prac. príležitostí, obč. vybavenia a funkciou dopravného terminálu. Od Košíc je vzdialené 22 km.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Pre ÚPN – VÚC Košický kraj boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené VZN č.2/2004. V roku 2009 bola spracovaná ďalšia aktualizácia ÚPN-VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky 2009, ktoré boli schválené uznesením č. 713 zo dňa 24.08.2009 a záväzná časť vyhlásená VZN č.10/2009.

V roku 2014 bola spracovaná aktualizácia ÚPN VÚC Košického kraja – Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené uznesením č. 92/2014 zo dňa 30.06.2014 a záväzná časť vyhlásená VZN KSK č. 6/2014.

Uvedené záväzné časti, vrátane verejnoprospešných stavieb sú rešpektované a zapracované do ÚPN – obce Košická Belá. Jedná sa o nasledovné záväzné regulatívy a VPS územného rozvoja Košického kraja, ktoré nadväzujú aj na schválené zásady a regulatívy KURS 2001, schválené uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001 a vyhlásené nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z.:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry:

- 2.7 rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.15. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry
 - 2.15.1. podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
 - hornádsku rozvojovú os hranica s Prešovským krajom – Spišská Nová Ves – Krompachy – Košice (v úseku Gelnica – Košice ako komunikačno-sídelnú rozvoj. os),
- 2.17 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 2.18 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19 zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 2.20 vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.
- 2.22 rešpektovať existujúce vojenské objekty a zariadenia, vrátane ich ochranných pásiem, nezasahovať do ich územia ani inak neobmedzovať ich činnosť,
- 2.23 pri prerokovaní územných plánov spracovaných v katastrálnych územiach s výskytom vojenských objektov a zariadení (záujmové katastrálne územia MO SR) vždy vyžadovať stanovisko Ministerstva obrany SR.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

- 3.2 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,

- 3.7 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8 podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry.
- 4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu**
- 4.1 považovať za významné centrá rekreácie a cestovného ruchu priestory Zemplínskej šíravy, Slovenského raja, Slovenského krasu, Domice – Aggtelek (hranica s MR), Betliara – Rožňavy – Krásnohorského Podhradia, Jasova, Medzeva a okolia, Košíc a okolia (Kojšovská hoľa, Kavečany, Jahodná), Krompách – Plejsy, Spišského kultúrno-historického komplexu, Tokajskej vinohradníckej oblasti a vytvárať územno-technické a dopravné podmienky pre ich ďalší rozvoj,
- 4.4 vytvoriť územno-technické a dopravné podmienky na rekreačné využitie priestoru Kojšovská hoľa – Zlatá Idka tak, aby bol dodržaný určený hygienický režim v povodí vodárenskej nádrže Bukovec,
- 4.8 viazať lokalizáciu služieb cestovného ruchu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 4.10 rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
- 4.11 podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13 vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, mestský a kultúrno-poznávací, kúpeľný a zdravotný, zimný, letná turistika a pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičných remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj).
- 5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry**
- 5.1 chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.2 zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3 podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.8 v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9 podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
- 5.10 v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny,
- 5.11 rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,

- 5.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
 - 5.14 podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
 - 5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,
 - 5.16. riešiť významné strategické a investičné zámery len v súlade s organizáciou priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a s požiadavkami na ochranu prírody a krajiny, ochranu nerastného bohatstva a ochranu zdravia obyvateľov,
 - 5.16.1. navrhovať umiestnenia takýchto zámerov len prostredníctvom komplexného územnotechnického riešenia minimálne územnoplánovacím podkladom, v širších väzbách aj s dopadom na dotknuté územie,
 - 5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,
 - 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.
- 6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- 6.13 chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to:
 - 6.13.2 cestu č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice, s obchvatmi sídiel Spišské Vlasy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná,
- 7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry**
- 7.1 zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.4 na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
 - 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
 - 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach ležiacich v ochranných pásmach zdrojov vody, termálnych a minerálnych zdrojov
 - 7.11.1. s vybudovaným vodovodom,
 - 7.14. vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,
- 8. V oblasti hospodárstva:**
- 8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
 - 8.4. stabilizovať, stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
 - 8.6. na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužitelné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,
 - 8.7. zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
 - 8.8. zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,
 - 8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,
 - 8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných, stavebných a poľnohospodárskych areálov,
 - 8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja a využívať pritom predovšetkým miestne surovinové zdroje,

- 8.17. b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

1.6 cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy

- 1.6.2 cesta č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice, s obchvatmi sídiel Spišské Vlchy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná.

2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala do roku 2001 pokles počtu obyvateľov. Po roku 2001 dochádza k výraznému nárastu obyvateľov, keď v rokoch 2001 až 2012 bol nárast + 43 obyvateľov. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 0,15 % do + 0,42 %. Obec je zaradená medzi sídla stagnujúce. V roku 2012 sa na celkovom prírastku obyvateľstva (+ 2) podieľal predovšetkým migračný prírastok (+11 osôb).

Kataster je najnavštevovanejším prímestským rekreačným priestorom krajského mesta Košice s celkovou kapacitou cca 2.400 lôžok s tendenciou jej stability. Chotárom prechádza sieť značkových turistických a cykloturistických trás a účelových lesných ciest. Dotýka sa ho košický lesopark. Vysoko rozvinuté je lesohospodárstvo a pasienkárstvo.

Sprístupnenie obce a jej katastra je cestou II/547, ktorá má tranzitný dopravný charakter pre spojenie okresných miest Spišská Nová Ves a Gelnica s krajským sídlom Košice so zvýšením dopravnej záťaže z rekreačnej oblasti Ružín a okolia.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam značný rozvojový potenciál pre CR, turizmus, drevo spracujúcu a poľnohospod. výrobu, ako aj bývanie.

2.3.1 Demografický vývoj

K 31.12.2012 žilo v obci Košická Belá 983 obyvateľov, čo predstavuje 0,81 % z celkového počtu obyvateľov okresu Košice - okolie. Ženy tvorili 48,83 % obyvateľov obce.

Priemerná hustota osídlenia je 25 obyv./na 1km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2012

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2012
Počet obyvateľov	1014	998	955	940	983
Prírastok obyvateľov	- 16	- 43	- 15	+ 43	
Index rastu	98,42	95,69	98,43	104,57	
Ø ročný prírastok	- 0,16 %	- 0,39 %	- 0,15 %	+ 0,42 %	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala do roku 2001 pokles počtu obyvateľov. Po roku 2001 dochádza k výraznému nárastu obyvateľov, keď v rokoch 2001 až 2012 bol nárast + 43 obyvateľov. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od – 0,15 % do + 0,42 %. Obec je zaradená medzi sídla stagnujúce. V roku 2012 sa na celkovom prírastku obyvateľstva (+ 2) podieľal predovšetkým migračný prírastok (+11 osôb).

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 37,97 muži a 39,50 ženy. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 16,53 %, učňovské a stredné bez maturity 29,05 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 27,42 % a vysokoškolské 8,46 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (88,07 %), nasleduje gréckokatolícka cirkev (1,42 %) a pravoslávna cirkev (0,41 %).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Košická Belá 94,29 % obyvateľov slovenskej národnosti. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1%.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2003 - 2012

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2003	950	176	603	171	102,92
%	100,00	18,53	63,47	18,00	
2007	983	157	638	188	83,51
%	100,00	15,97	64,90	19,13	
2012	983	270	502	211	127,96
%	100,00	27,47	51,07	21,46	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Návrh

Pri prognóze obyvateľov do roku 2030 sa v obci Košická Belá vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2030

rok	2012	2015	2020	2025	2030
Košická Belá	983	1012	1063	1116	1172

ÚPN-O v súlade so Zadaním navrhuje 1690 obyvateľov do r. 2030.

2.3.2 Ekonomická aktivita a pracovné príležitosti

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 981 obyvateľov obce tvorilo 459 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 46,79 % z celkového počtu obyvateľov (okres Košice - okolie 46,99 %). Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 105 osôb. Za prácou odchádzalo 372 obyvateľov obce. Najviac ľudí odchádzalo za prácou v oblasti vzdelávania (39), nasledovali verejná správa (27), lesníctvo a ťažba dreva (25) a maloobchod (21). Za prácou do obce dochádzalo 46 osôb.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Košická Belá	981	459	46,79	105	22,88

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

V poľnohospodárstve pracovalo 11 obyvateľov, v lesníctve 41 v priemysle 90, stavebníctve 26, v doprave 30, v obchode 68, službách 22, vo verejnej správe 31 a v školstve 43 a zdravotníctve a soc. službách 22 obyvateľov.

Pracovná aktivita podľa odvetví (2001):

	<i>muži</i>	<i>ženy</i>	<i>spolu</i>	<i>z toho odchádza mimo obec</i>
1. sektor	35	17	52	20
2. sektor	81	35	116	77
3. sektor	100	116	216	130
bez udania	62	47	109	4
spolu	278	215	493	231

V riešenom území bolo k dispozícii cca 160 pracovných príležitostí (v sezóne 200), z toho primárny sektor 70 a terciálny 90 (z toho CR 60).

Návrh

Predpokladáme rozvoj pracovných príležitostí najmä rozvojom služieb v CR a spracovateľskej výroby. Údaje o stave sa budú dynamicky meniť, avšak predpokladáme výhľadový nárast pracovných príležitostí v obci na celkový počet cca 200, v sezóne 250.

2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie obce do systému osídlenia

Záujmové územie tvoria katastr. územia obcí vo väzbe na riešené územie. Sú to mesto Košice – Čermel' a Západ, obce Malá a Veľká Lodina, Opátka, Vyšný Klátov a Sokol'. Východný okraj katastr. hranice tvorí rozhranie okresov Košice a Košice - okolie a západný - rozhranie s okresom Gelnica.

Obec je súčasťou okresu Košice – okolie, mikroregiónu Hornád a gravituje do Košíc – krajského mesta so sústredením prac. príležitostí, obč. vybavenia a funkciou dopravného terminálu.

V širšom kontexte plní k.ú. okrem bývania - samotná obec, prevažne rekreačnú a turistickú funkciu, ako prímestská oblasť Košíc – rekr. priestor Jahodná a Ružín. Kataster je súčasťou RÚC č.V - Hornádska kotlina.

Samostatnou rekreačnou kategóriou pod č.1 je obec, plniaca aj chalupnícke funkcie.

Rekr. priestor Jahodná pozostáva z lokality:č. 2 - Potoky – chatové osady a základňa CR.

Rekr. priestor Ružín pozostáva z lokalít č:

- 3 – Zlatník - chatové osady a základňa CR,
- 4 – Centrum (Táleg) – polyfunkčné stredisko CR – chaty, penzióny, hotely, chatová osada,
- 5 – Malý Folkmár - chatové osady a základňa CR,
- 6 – Galová lúka - chatová osada,
- 7 – Slatviny – výhľadové stredisko CR,
- 8 – Ružín - chatové osady a základňa CR.

Riešené územie navrhujeme integrovať do aglomerácie rekreačných lokalít spolu s obcou.

Z prvkov chránených zákonom sú v území, resp. na jeho okraji vyhlásené ochranné pásma zdrojov pitnej vody povrchových vôd I°- pramene Minarová, Kuzmová a Vodná baňa a II° - povodie vodárenských tokov Čermel'ský a Zlatník. Potoky Belá a Opátka s prítokmi tvoria prirodzenú os chotára a obce.

V k.ú. sú evidované dve svahové deformácie - zosuv stabilizovaný, vysoko nad obcou a zosuv potenciálny nad rekr. lokalitou Centrum. V niektorých údoliach sú evidované aktívne erózne ryhy – 17 línií. Zosuvné územia navrhujeme vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. o) vyhlášky č.55/2001 Z.z. Nad osadou Furmanec je evidovaná početná skupina starých bankských diel – štôlna a haldy, ktorá navrhujeme zachovať a sprístupniť náučnou trasou..

V posudzovanom území sa v súčasnej dobe nenachádzajú žiadne vyhlásené územia ochrany prírody SR. Okrajovo doň zasahujú ochranné pásma NPR Vozárka a NPR Sivec. Celé posudzované územie leží v chránenom vtáčom území Volovské vrchy a v SV časti katastra je chránené územie európskeho významu sústavy NATURA 2000 SKUEV0328 Stredné Pohornádie. V území sú vyčlenené biotopy európskeho, národného a nadregionálneho významu. Kataster teda leží v území s veľmi priaznivou ekologickou kvalitou priestorovej štruktúry prírody.

Bývanie je navrhované v obci.

Rozvoj voľného CR je navrhovaný len v jstev rekreačných lokalitách, výhľadovo v novej, č.7 – Slatviny. Pobrežie Ružína je v max. rozsahu navrhované pre verejné, športovo – oddychové plochy. Chatové osady sú v zásade naplnené a navrhované na stabilizáciu, bez možnosti rozvoja.

Na nadradenú cestnú sieť je územie napojené prostredníctvom ciest II/547, III/3357 (54712) a III/3349 (547004). Katastrom prechádza sieť značkových turistických a cykloturistických trás a účelových lesných ciest, ktoré navrhujeme doplniť o nové. Od Potokov po Ružín je navrhovaná promenádna trasa.

Obec má vybudovaný verejný vodovod. Ako zdroj slúžia 3 pramene akumulujúce vodu vo vodojeme pod Minarovou na kóte 460 m n. m. a obsahom 150 m³.

Verejný vodovod nazvaný „Vodovod Košické Hámre“ využívajú chaty, hotely a penzióny na lokalitách Prieložky a Centrum (Taleng). Rekreačný areál Zlatník, Motel Belá a DAM majú vlastné vodovody. Užívatelia chatových osád Galová lúka, Stodolisko, Ústie, osady Teplý potok a Zlatá lúka a Potoky zásobujú sa pitnou vodou individuálne studňami, alebo dovozom vody. Úžitkovú vodu čerpajú

z miestnych zdrojov (potok, pramene).

Obec a chatové osady nemajú vybudovanú kanalizáciu. Dažďové vody odtekajú priekopami pozdĺž komunikácií do potoka. Splašky sú zachytávané do žump, ktoré sa pravidelne vyvážajú. Chaty využívajú aj suché záchody. ČOV je vybudovaná pre hotel Sivec a Lesanka v Centre (Táleg), rekr. areál Zlatník, hotel Gardeni a Dam na Potokoch. V Centre je nefunkčná kanalizácia zaústená do septika. Pod obcou navrhujeme novú ČOV.

Vodohospodárska nádrž Ružín bola napustená v r. 1969 a využíva sa aj pre športovo - rekreačné účely. Zaústené sú do nej všetky potoky.

Dodávku elektriny do riešeného územia zabezpečuje vzdušné vedenie č.204 cez sieť transformovni, ktoré je pripojené na ES 110/22 kV Budulov. Katastrom prechádzajú tieto vonkajšie elektrické vedenia:

- VVN 110 kV vedenie V 6730 Margecany – Haniska US steel,
- VVN 110 kV odbočka V 6730 do priehradnej elektrárne Ružín,
- VN 22 kV vedenie V 204 Budulov – Kropachy.

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra východ v primárnej oblasti Košice.

Nad obcou sú lokalizované tri žiariče - ST, Orange a Uni3x.

Lesy spadajúce do LHC Opátka, Lodina a Margecany obhospodarujú Mestské lesy Košice, Lesy SR, š.p., Pozemkové spoločenstvo Košické Hámre, PS M. Folkmár a Urbariát Košická Belá. Popri sieti lesných ciest sú zriadené skládky. Pôsobí tu poľovnícke združenie Jahodná a Zlatník. Ružín je rybolovným revírom SRZ. Systém navrhujeme stabilizovať.

Poľnohospodárska výroba je sústredená do dvoch HD PD Klatov s orientáciou na chov oviec a hov. dobytka. Väčší z nich výhľadovo navrhujeme využiť pre občianske vybavenie. Zostávajúci systém navrhujeme stabilizovať.

Stopy bohatej banickej a hutnickej tradície sú viditeľné v krajine a miestnych názvoch. Nad Furmancom navrhujeme sprístupniť staré banské diela.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základná koncepcia rozvoja obce a jej k.ú. vychádza z územno-technických, krajinnokoekologických a ekonomických podmienok, demografických ambícií a stratégie ich zhodnotenia v prospech obce a celého k.ú. do roku 2030. Rešpektuje princípy ochrany a tvorby životného prostredia. Pre optimálny rozvoj obce a jej k.ú. je potrebné:

- hľadať styčné body v sídelnej a rekreačnej del'be práce s ostatnými obcami a strediskami CR, ale predovšetkým s mestom Košice,
- posilniť úlohu agro a leso - turistickej obce, a zapojiť ju do Železnej, či Gotickej cesty,
- posilniť úlohu celého rekreačného priestoru nadregionálneho významu Ružín a Jahodná, vytvorením aglomerovaného strediska turizmu s ťažiskom Centrum - Táleg a Jahodná,
- rozšíriť športovo – rekreačné funkcie rekr. priestoru Ružín v lokalite Uhliská,
- posilniť úlohu obce ako východiska do Volovských vrchov a Slovenského rudohoria,
- intenzifikovať využitie vodnej plochy,
- funkčne integrovať rekr. lokality Potoky a Jahodná,
- nové obytné funkcie lokalizovať výhradne do obce,
- pri zohľadnení nárastu počtu obyvateľov vytvoriť podmienky pre umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti a ďalších funkčných plôch súvisiacich s rozvojom obce, najmä zariadenie pre seniorov,
- revitalizovať centrálnu časť obce,
- rešpektovať výrobné areály v súčasnom rozsahu a navrhnuť rozvoj podnikateľských aktivít,
- obnoviť pamätihodnosti a pamiatkovo chránené objekty
- sieť značkových turistických a cykloturistických trás doplniť o nové a prepojiť ich na Košice,
- Potoky a Ružín prepojiť promenádnou trasou.
- navrhnuť a obnoviť pamätihodnosti obce,
- zdôrazniť kompozičné a priestorové väzby na prírodné hodnoty v území,
- odstrániť bodové a líniové dopravné závary.

Pre rozvoj obce sa bude prevažne využívať jej zastavané územie a lokality východne od obce, výhľadovo západne, za cestou II. tr. Kostra zástavby bude tvorená prietahom cesty III. tr. a vnútornými obslužnými komunikáciami.

Rozvoj CR navrhujeme v jestv. plochách a chatových osád len sporadicky.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Obec

Bývanie - pre výstavbu rodinných a bytových navrhujeme využívať plochy v zastavanom území - veľké záhrady a nezastavanom území vo väzbe na obec, nevyužívané plochy vhodne napojiteľné na sieť TI a jestvujúci dopravný systém obce.

Celkovo je navrhovaných 18 bytov v troch BD a v 69 RD. Najväčšia skupina 11 + 19 RD je navrhovaná na východnom okraji obce pri cintoríne, nad farou 12 RD a 3 BD x 6 bj. (2NP) na SZ okraji obce. Zvyšok je navrhovaný v rozptyle - prieluky a malé skupiny v jestv. zástavbe.

Po naplnení navrhovaných plôch bývania sú vymedzené výhľadové plochy o celkovej kapacite 70 RD a to nad obcou východne a západne. Podmienkou je útlm poľnohospod. výroby vo väčšom HD.

Občianske vybavenie - je navrhované na zachovanie v pôvodnej štruktúre. Prírastok nových bytov a obyvateľov si vyžiada jeho intenzifikáciu. Okrem jestv. plôch je ďalší nárast navrhovaný v centre, pri zastávkach HD, v polyfunkčných domoch. Pri križovatke je navrhovaná plocha zmiešaných funkcií športu a CR. Nad farou navrhujeme Dom sociálnej starostlivosti s kapacitou 50 miest.

Areál ZŠ navrhujeme na intenzifikáciu za účelom rozšírenia vybavenia ZŠ a MŠ a umiestnenie nových športovísk.

Multifunkčné ihrisko je navrhované pri lesnej správe a na JV okraji obce výhľadova plocha športu.

Rekreácia - v obci je 63 neobývaných domov, z ktorých cca 10 je využívaných na individuálnu chalupnícku rekreáciu. Túto tendenciu doporučujeme prehľbovať tak, aby sa vytvárali kompaktné skupiny z dôvodu zladenia ich režimu s bývaním s predpokl. celkovou kapacitou 30 chalúp.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely - ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. Tento trend predpokladáme permanentne rozvíjať s cieľom vytvorenia podmienok pre rozvoj turizmu. Za tým účelom je nutné uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry. Navrhovaná kapacita 100 lôžok.

Výroba - je sústredená do JZ časti obce vo dvoch HD. Štruktúru poľnohospod. výroby navrhujeme stabilizovať a intenzifikovať o spracovanie surovín. Navrhujeme tu kompostovisko a zberný dvor pri budúcej ČOV.

Ostatné - severne za križovatkou je navrhovaná ČOV pre obec.

Súbežne s bývalou trasou cesty II.tr. od Potokov po Ružín navrhujeme komunikáciu pre peši a cyklo pohyb. Väčšinu jestv. obslužných komunikácií navrhujeme rozšíriť a zrekonštruovať. Pozdĺž zbernej je navrhovaný jedno alebo obojstranný združený chodník podľa priestorových možností.

Rekreačný priestor

2 - Potoky - stabilizovaný priestor. V chatovej osade Potok navrhujeme 2 a na Dziačkovej 3 chaty. Hygienickú, prevádzkovú a estetickú závalu na križovatke navrhujeme jej odstránením a nahradením verejnou parkovacou plochou s infocentrom. Rozvoj voľného CR je podmienený rozšírením vodných plôch a iných atraktivít v jestv. areáloch. Bývalú cestu na jahodnú navrhujeme zaradiť medzi verejnosti prístupné, nakoľko obsluhuje širší lesný priestor a chaty v ňom.

3 - Zlatník - stabilizovaný priestor. V oboch chatových osadách je sa nová výstavba nenavhuje. Areál voľného CR navrhujeme na obnovu pôvodnej prevádzky, bez možnosti zvyšovania kapacity. Južne navrhujeme moto a cyklo crossový areál, prístupný navrhovanou účelovou cestou.

4 - Centrum (Táleg) - stabilizovaný priestor. Voľné nezastavané prieluky navrhujeme doplniť dvoma chatami a pri parkovisku turistické vybavenie. Zvýrazniť poslanie tohto rekr. priestoru v prospech voľného CR. Za tým účelom navrhujeme nábrežie Ružína vyčleniť pre verejné plážoviská s turistickým vybavením. Kapacitu bude limitovaná kapacitou záchytného parkoviska, nakoľko na týchto plochách nie je vhodné umiestniť parkoviská.

5 - Malý Folkmár - stabilizovaný priestor. V chatovej osade Kiara navrhujeme jednu a na Hornej lesnej 2 chaty. Navrhujeme obnoviť býv. Zelenú perlu s campingom. Navrhujeme celé nábrežie Ružína vrátane dosypanej plochy vyčleniť pre verejné plážoviská s turistickým vybavením a úpravou nábrežia mólami, spevnením dna. Súčasťou je komplexné turistické centrum a záchytné parkovisko pod OP VVN.

6 - Galová lúka - stabilizovaný priestor. V chatovej osade navrhujeme 2 chaty.

7 - Uhliská - navrhujem výhľadovú plochu pre lyžiarske stredisko, na ktoré bola vypracovaná štúdia so širokou škálou športovo - rekreačného vybavenia - alpské a klasické lyžovanie, agroturistika a pod.

Účelom bolo predĺženie sezónnosti celého rekreačného priestoru Ružín s kapacitou OHDZ 5 tis. osôb/hod. V prvej etape bol odklonený potok a zasypané prírodné kúpalisko.

8 – Ružín – stabilizovaný priestor. Vo Vodáckej osade navrhujeme 2 chaty. Nad Ružínom navrhujeme vyhlídkový bod a pamätné miesto dvoch velikánov nórskej a slovenskej kultúry –B. Bjornsona a D. Jurkoviča.

Akákolvek výstavba, či činnosť v zosuvných územiach (aktívne, či potenciálne) je podmienená inžiniersko-geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné na stavebné účely.

A. Zásady urbanistickej kompozície

Návrh hmotovo – priestorovej štruktúry vychádza zo snahy o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce a chatových osád, ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitými sú priestory centra obce s Obecným domom na jednej strane a ZŠ na druhej a prepojením na športový areál a cintorín s kostolom, ďalej skupiny pôvodných domov, sypancov a stodôl, ako odkaz ľudovej architektúry. V rekr. priestoroch je dôležitým dostavba Táleng, vyčistenie križovatky na Potokoch a verejné plážoviská pri Ružíne a ukončenie výstavby pamätného miesta.

Novými urbanistickými štruktúrami bude sústredená výstavba RD a BD, ako aj zóna OV. Navrhujeme tu odvážnejšie kompozície i merítka zástavby.

Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok navrhujeme doplniť riešené územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, infotabule, prameniská, lávky, oddychové zóny a pod.).

B. Ochrana pamiatok

V ÚZPF SR nie je evidovaný žiaden objekt. V Súpise pamiatok SR je zapísaná fara a kostol:

- Katolícka fara je barokovo – klasicistická budova z 2. polovice 18. storočia.
- Kostol (kat.) je moderná stavba z rokov 1938 – 1941.
- zapísaný bol aj kostol v Košických Hámroch, ktorý bol však v r. 1966 zbúraný. Kostol sv. Kríža (kat.) bola neoklasicistická budova postavená v roku 1861 a 1898.

Do zoznamu pamätihodnosti obce navrhujeme r.k. kostol i faru a v chotári rad kaplniek, krížov, jaskýň (Ružínska, medvedia a Antonova), opustených banských štôlní, vodohospod. diel, v obci zachovalé drevenice, sypance, studne a pod. Hodnotnými stavbami sú niektoré budovy a chaty v rekreačnom zázemí.

Všetky uvedené lokality, stavby a objekty sú navrhované v plnom rozsahu na integrovanie do rozvoja obce, t.j. ÚPD ich navrhuje ponechať a udržiavať v pôvodnom stave s upraviť aj ich okolie.

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, návrh výroby a rekreácie

Ako podklad slúžili štatistické údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011.

2.7.1 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov z r. 2011 bol v obci stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 291 domov, z toho:

- trvale obývaných 227 domov, z toho 1 BD (v areáli ZŠ),
- neobývaných 63 domov.

Bytový fond tvorilo v obci spolu 298 bytov, z ktorých bolo 234 obývaných, z toho 6 v BD.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2011
Počet trvale obývaných bytov	208	226	241	234
Prírastok bytov	+ 18	+ 15	- 7	
Počet bytov/1 000 obyv.	205,13	226,45	252,36	238,53
Okres Košice - okolie	220,60	243,30	261,00	247,10
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	295,60

SR	370,0	321,30
----	-------	--------

Zdroj. ŠÚ SR, vlastné výpočty

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	4,87	4,42	3,96	4,19
Okres Košice - okolie	4,53	4,11	3,83	4,04
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,38
SR				3,11

Zdroj. ŠÚ SR, vlastné výpočty

Prevažne prevládajú byty s 5⁺ (87) a 3 (85) obytnými miestnosťami. Podľa veľkosti obytnej plochy prevládajú s rozlohou 40 -80 m² (146 bytov) a 81 – 100 m² (42 bytov).

Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby

Obec	Do roku 1945	1946-1990	1991-2000	2001 a viac
Košická Belá	18	183	9	10

Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť kvalitatívnu úroveň bývania v obci z roku 2011 a vyššiu, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť. Zároveň potreba výstavby nových bytov čiastočne nahrádza úbytky prestárleho bytového fondu.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne neobývaných domov (34 RD nespôsobilé na bývanie). Zvýšenie kvality a modernizáciu bytového fondu. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2030 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 1 172 boli dosiahnuté ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 3,60,
- počet bytov na 1000 obyvateľov 277,80,

čo je odporúčaná hodnota pre okres Košice - okolie v roku 2025 (Zmeny a doplnky ÚPN-VÚC Košický kraj, 2009). To znamená:

- pre predpokladaný nárast obyvateľov o 191 do roku 2030 (od roku 2011) je potrebných cca 53 bytových jednotiek (RD),
- ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti 3,60 obyv./byt pre celkový počet obyvateľov 1172 v roku 2030 je potrebné navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov a rekonštrukciu jestvujúceho bytového fondu na celkový počet cca 325 bytových jednotiek (RD) v obci (325 b.j. návrh rok 2030 – 298 b.j. počet bytov celkom v roku 2011 = 27 b.j. potreba nových b.j. pre navrhovanú obložnosť 3,48 obyv/byt v roku 2030.

Návrh

Vzhľadom na technický stav staršej zástavby sa predpokladá prirodzený úbytok:

- do roku 2022 – 1 RD,
- do roku 2030 – 1 RD.

Tento úbytok bude čiastočne kompenzovaný rekonštrukciou, alebo novou výstavbou na tom istom pozemku. Časť z nich predpokladáme na opravu a opätovne využitie pre bývanie.

Bilancia územného rozvoja bytového fondu podľa ÚPD:

Stav k roku 2011	298 (z toho 64 neobývaných)
Predpokladaný úbytok k roku 2030	0 - 2
Návrh výstavby k roku 2030	87
Spolu stav v roku 2030	321

Celkovo je navrhovaných 18 bytov v troch BD a v 69 RD. Najväčšia skupina 11 + 19 RD je navrhovaná na východnom okraji obce pri cintoríne, nad farou 12 RD a 3 BD x 6 bj. (2NP) na SZ okraji obce. Zvyšok je navrhovaný v rozptyle - prieluky a malé skupiny v jestv. zástavbe.

Výhľadovo je navrhovaných 70 parciel pre RD - východný i západný okraj obce.

2.7.2 Predpokladaný rozvoj ekonomických aktivít

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce a jej rekr. zázemia. Dominuje terciálny a primárny sektor (vrátane sezónnej zamestnanosti). Perspektíva bude vo využití prírodného potenciálu.

A. Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska výroba je sústredená vo dvoch HD spadajúcich pod PD Klatov so zameraním na chov oviec a hov. dobytká. Zamestnané sú 4 a v sezóne cca 11 osôb.

Veľkovýrobu dopĺňujú rodinné farmy - traja SHR.

Pôdy v predmetnej oblasti patria medzi kambizeme kyslé až výrazne kyslé, v oblasti Holičky medzi rendziny a kambizeme rendzinové. Pôdotvornými substrátmi sú fluvialno-aluviálne, deluviálne a deluviálno-proluviálne sedimenty, metamorfované a sedimentárne horniny.

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP, v k.ú. Košická Belá medzi najkvalitnejšie pôdy sa radia pôdy s kódom BPEJ 0714062 0714065 0776362 0776462 0776562 0814062 0876462 0876562, v k.ú. Košické Hámre 0714062 0714065 0776465 0776565 0876462 0876465 a v k.ú. Malý Folkmár 0714062 0776562 0776565 0780682.

Z klimatického hľadiska leží obec v troch mierne teplých okrskoch mierne teplej oblasti, okrajovo zasahuje mierne chladný okrsk chladnej oblasti.

Návrh

Trend využitia HD navrhujeme zachovať a intenzifikovať areál spracovateľskými prevádzkami poľnohospod. produktov. V časti navrhujeme kompostovisko. Vo väčšom z nich výhľadovo navrhujeme utlmiť živočíšnu výrobu vo väzbe na výhľadový rozvoj bývania východným smerom a nahradiť ju agroturistikou, resp. soc. službami. Dominujúce pasienkárstvo navrhujeme v krajine zachovať.

B. Lesné hospodárstvo

Prevažnú časť pôvodných lesov okolia Košickej Belej tvoria bučiny s primiešanou jedľou, v ktorých bol smrek zastúpený len vzácné, bližšie k obci na ploche súčasných pasienkov boli dubovo-hrabové lesy. Na mnohých miestach, najmä vzdialenejších, menej prístupných, hospodársky ťažko využiteľných, sa zachovali neporušené pôvodné porasty. Aj podrast v premenených porastoch, v ktorých bol v neskorších dobách preferovaný najmä smrek, nebol vždy premenený vplyvom okyslenia pôdy a nedostatočnej tvorby humusu z ihličia – na mikroklimaticky vhodných miestach ostávali spoločenstvá podrastu pôvodného lesa temer bezo zmeny. V lesoch sa najhodnotnejšie spoločenstvá udržali na extrazonálnych stanovištiach – skalách, prameniskách, aluviálnych mokradiach.

Lesy spadajúce do LHC Opátka, Lodina a Margecany obhospodarujú Mestské lesy Košice, Lesy SR, š.p., Pozemkové spoločenstvo Košické Hámre, PS M. Folkmár a Urbariát Košická Belá. Popri sieti lesných ciest sú zriadené skládky. Drevná hmota je vyvážaná aj obcou, čo spôsobuje neúmerne zaťažovanie miestnych komunikácií. Zamestnaných je 20 a v sezóne cca 41 osôb.

Pôsobí tu poľovnícke združenie Jahodná a Zlatník. Ružín je rybolovným revírom SRZ.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať a dobudovať spevnené lesné cesty.

C. Priemysel, ťažba a remeselné živnosti

Priemyselná výroba je zastúpená výrobňou bazénovej techniky. Bohatá je však banícka a hutnícka tradícia, stopy ktorej sú viditeľné v krajine a miestnych názvoch. V obci sú rozvinuté aj ďalšie remeselné živnosti. Celkový počet prac. príležitostí je cca 30.

Návrh

Štruktúru navrhujeme stabilizovať a južne pod križovatkou do obce, výhľadovo navrhujeme priemyselný areál na báze spracovanie dreva.

D. Komerčné služby a obchod

V obci sú nasledovné komerčné služby a obchod:

- dve predajne potravín a zmiešaného tovaru v rodinných domoch (1+1 pracovník),
- predajňa potravín v rodinnom dome (1 pracovník),
- predajňa PB bômb (1 pracovník),
- predajňa PB bômb Flaga (1 pracovník),
- predajňa ovocia a zeleniny v RD (1 pracovník),

- pohostinstvo – 50 stol. (2 pracovníci),
- disco klub – 50 miest(1 pracovník),
- minimarket v rodinnom dome (1 pracovník) .

V rekreačnom zázemí sú nasledovné komerčné služby:

- reštaurácie a ambulantly krčmy,
- hotely, bungalovy, chaty, ubytovne a penzióny,
- požičovňa lodičiek,
- kúpaliská.

Komerčné služby a obchody sú lokalizované v účelových zariadeniach a v polyfunkčných rodinných domoch. Pre výhľadové potreby nebudú uvedené kapacity stačiť.

Návrh

Rozvoj komerčných služieb navrhujeme v objektoch na hlavnej kompozičnej osi (prietah cesty III.tr.) a v centre obce. Ubytovacie a stravovacie kapacity navrhujeme výhľadovo umiestniť do autentických objektov ľudovej architektúry a súkromných penziónov – adaptácia objektov RD. Doplnkový rozvoj komerčných služieb a obchodných zariadení navrhujeme tak isto v rodinných domoch. Na južnom okraji, pri križovatke je navrhovaná ponuková plocha pre turistické vybavenie.

V rekreačnom zázemí navrhujeme obnoviť plážoviská okolo vodnej plochy s komplexným turistickým vybavením.

2.7.3 Občianske vybavenie

Štruktúra a kapacity občianskeho vybavenia zodpovedajú potrebe obyvateľov obce, spádovej obci Opátka (82 obyvateľov) a čiastočne rekr. návštevníkov. Rozvoj jednotlivých zariadení podľa výhľadových potrieb obyvateľov a návštevníkov obce navrhujeme nasledovne:

A. Sociálna infraštruktúra

Školstvo a výchova

V školskom areáli sa nachádza vyhovujúca dvojtriedna MŠ s kapacitou 40 detí (v súčasnosti ju navštevuje 34 detí). Slúži aj pre obec Opátka a zamestnáva 5 osôb.

ZŠ so 7 triedami, telocvičňou, školským klubom detí a jedálňou vyhovuje pre oba stupne. Slúži aj pre obec Opátka a využíva ju 96 žiakov. Kuchyňa varí aj pre dôchodcov a zamestnancov OcÚ. Počet zamestnancov je 20.

Najbližšie stredné školstvo je v Košiciach, kde sú aj ZUŠ.

Systém navrhujeme zachovať. Areál ZŠ navrhujeme na intenzifikáciu za účelom rozšírenia vybavenia ZŠ a MŠ a umiestnenie nových športovísk.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza zdravotné zariadenie s obvodným lekárom a zubárom slúžiace aj pre Opátku. Ordinuje sa raz do týždňa. Najbližšia lekáreň a vyššie vybavenie, ako je poliklinika s nemocnicou, pohotovostná služba a rýchlá zdravotnícka pomoc je v Košiciach.

Sociálne zariadenia

Využitím býv. turistickej ubytovne na Zariadenie pre seniorov a špecializované zariadenie Meričian je vytvorených 50 miest pre dôchodcov s komplex. starostlivosťou. Počet zamestnan. je 10.

V obci sa nenachádza žiadne zariadenie tohto druhu. Opatrovateľská služba sa stará o 4-och dôchodcov. Počet zamestnancov je 4.

Nad farou v obci navrhujeme Dom dôchodcov s kapacitou cca 50 miest, spolu s klubom dôchodcov.

Kultúra, osвета a cirkev

Obecný dom v centre obce s kultúrnou – spoločenskou sálou s kuchynkou o kapacite 150 miest vyhovuje. Jeho súčasťou je aj miestna knižnica, zasadačka – 50 miest. Vyššie vybavenie je v Košiciach.

Rím. katolícky kostol vyhovuje.

V obci pôsobí folklórny súbor Beláčik a pri ZŠ úspešný recitačný krúžok.

Systém navrhujeme zachovať. Pre ambíciu obce organizovať regionálne folklórne, resp. kultúrne slávnosti navrhujeme doplnenie futbal. ihriska o tribúny.

Telovýchova a šport

Športový areál nad obcou pozostáva z futbalového ihriska, tribúny a provizórnych šatní. Pri Zlatníku je motocrossový areál. V neďalekom stredisku Potoky, Zlatník sú kúpaliská a na Tálengu prírodné kúpalisko, plážovisko, tenisové kurty, ihriská, lodenica s člnkami a vodnými bicyklami. Obec

a Táleng sú východiskami do okolitých turistických terénov po značkových trasách. Systém vyhovuje. V obci je činný turistický klub Belá.

Pri LS v súlade so zámerom obce navrhujeme multifunkčné ihrisko a južne pod obcou výhľadovo športovo – oddychovú plochu. Navrhujeme dobudovať motocrossový areál aj pre bicross s napojením na okolité cyklotrasy. Okolo vodnej plochy navrhujeme rozsiahle verejné plážoviská.

B. Ostatná infraštruktúra – administratíva a verejná správa

Budova Obecného domu, v ktorom sa nachádza kultúrny dom a obecný úrad vyhovuje. Je tu matrika. Spoločný stavebný úrad je v Družstevnej n/ Hornádom. Súčasná kapacita: 6 pracovísk. Neďalekom dome sídli Pošta s kapacitou 2 pracoviská slúžiaca aj pre obec Opátka.

Nový farský úrad vyhovuje. V starom navrhujeme obecné múzeum.

Dobrovoľný hasičský zbor Košická Belá spadá pod OR HaZZ Košice - okolie a má 9 členov. Najbližšia PS je v Košiciach. Kapacita cintorína a dom smútku vyhovujú. V obci je Lesná správa Mestských lesov Košice.

Najbližšie Obvodné oddelenie policajného zboru je v Košiciach.

Návrh

Stav navrhujeme zachovať.

2.7.4 Turizmus, cestovný ruch a rekreácia

Podľa Novej stratégie rozvoja cestovného ruchu Slovenskej republiky do roku 2013 (schválené uznesením vlády SR č. 417 z 09.05.2007) je hlavným strategickým cieľom zvyšovať konkurencie schopnosť cestovného ruchu pri lepšom využívaní potenciálu krajiny so zámerom vyrovnávania regionálnych disparít a tvorby nových pracovných príležitostí.

Obec a jej rekreačné zázemie je súčasťou rekreačného územného celku č. V – Hornádska kotlina nadregionálneho významu. V širšom kontexte plní prevažne rekreačnú a turistickú funkciu, ako prímestská oblasť Košíc. Sústreďenie funkcií je v rekr. priestoroch Jahodná a Ružín, ale aj v samotnej rekr. obci Košická Belá plniaca aj chalupnícke funkcie - pod č.1.

Rekr. priestor Jahodná pozostáva z lokality:

č. 2 - *Potoky* – chatové osady Potok, Paseky a Vodná baňa a základňa CR Vinterov.

Rekr. priestor Ružín pozostáva z lokalít č:

3 – *Zlatník* - chatové osady Kopaniny a Zlatý potok a základňa CR Zlatník,

4 – *Centrum* – polyfunkčné stredisko CR Táleng – hotely, penzióny a chaty a chatová osada Ždiar,

5 – *Malý Folkmár* - chatové osady Prielohy, Kiara, Dolná a Horná lesná a Stodolisko a základňa CR Zelená perla,

6 – *Galová lúka* - chatová osada Galová

7 – *Slatviny* – plánované stredisko CR,

8 – *Ružín* - chatové osady Vodácka osada I a II a základňa CR Mestské lesy.

Ťažiskom turizmu a rekreácie sú regionálne stredisko Táleng a základne CR Potoky a Zlatník. Pre rekreáciu sa využívajú územia priľahlé k vodnej nádrži a k tradičným základňam CR. Využívajú sa lúčne priestory rôznej terénnej dynamiky s atraktívnym prírodným potenciálom.

Vo všeobecnosti prevažujú rekreačné chaty sústreďené v chatových osadách, ktoré reprezentujú typické prímestské rekreačné lokality. Tie boli doplnené prevažne podnikovými chatami pre viazanú klientelu. Pre voľný CR slúžili hotel Sivec, Lesanka, Garden, Dam ako aj Zlatník a Zelená perla. V súčasnosti slúžia všetky kapacity pre voľný CR. Posledne menované sú mimo prevádzky.

Rekreačné aktivity sú s prevahou vodných športov a kúpania, ďalej turistiky, cykloturistiky a lyžovania.

Aj samotná obec má rekreačný charakter, nakoľko integruje v sebe 8 rekreačných chalúp. Pod M. Folkmárom bol postavený lyžiarsky vlek a pri potoku Opátka camping s táborom Zelená perla (v súčasnosti sú zlikvidované).

Obec a jej rekr. zázemie disponuje v r.2005 celkovo 457 objektami individuálnych chát a chalúp a 14-timi verejnými rekr. zariadeniami s celkovým počtom 2 360 lôžok. Celkový počet stoličiek je 1 080.

Štruktúra lôžkových kapacít :

<i>rekreačný priestor a lokalita</i>	<i>hotel, motel</i>	<i>penzión</i>	<i>bungalovy</i>	<i>individuálna chata</i>	<i>chalupa</i>	<i>ubytovanie na súkromí</i>	<i>viazané lôžka</i>	<i>počet lôžok spolu</i>
1-obec K. Belá					8/32			32
<i>Rekr. priestor Jahodná</i>								
2-Potoky	1/54		2/40	47/188			1/75	357
<i>Rekr. priestor Ružín</i>								
3-Zlatník			8/55	86/344				399
4-Táleng	1/50	5/132		61/244			2/42	468
5-M. Folkmár		2/12+64		118/472			1/8	556
6-Galová lúka				47/188				188
7-Slatviny								
8-Ružín		1/40		90/360				360
<i>SPOLU</i>	<i>2/104</i>	<i>7/208</i>	<i>10/95</i>	<i>457/1 828</i>	<i>8/32</i>		<i>4/125</i>	<i>2 360</i>

Štruktúra stoličkových kapacít :

<i>rekreačný priestor a lokalita</i>	<i>reštaurácia</i>	<i>bufet</i>	<i>pohostinstvo</i>	<i>kaviareň</i>	<i>vináreň</i>	<i>bar</i>	<i>ostatné</i>	<i>počet stoličiek spolu</i>
1-obec K. Belá			1/50			1/50		100
<i>Rekr. priestor Jahodná</i>								
2-Potoky	2/75+100	1/20			1/80			275
<i>Rekr. priestor Ružín</i>								
3-Zlatník	1/48+40							88
4-Táleng	4/275	1/10				3/30	3/56	371
5-M. Folkmár	1/50+20	1/120					1/16	206
6-Galová lúka								
7-Košické Hámre								
8-Ružín							1/40	40
<i>SPOLU</i>	<i>8/608</i>	<i>3/150</i>	<i>1/50</i>		<i>1/80</i>	<i>4/80</i>	<i>5/112</i>	<i>1080</i>

V sezóne je navýšená návštevnosť o pasantskú, teda prevažne prímestskú niekoľkohodinovú a pohybuje sa od 700 do 1 000 a celková max. návštevnosť je 3 tis. osôb. Priemerná denná návštevnosť je v lete/zime 2 000/500 osôb. Stavom súčasnej ponuky atraktivít je pomerne krátka sezónnosť – slnečné letné dni. Sporadicky sa využíva zamrznutá hladina na korčuľovanie, či vhodné terény pre lyžovanie.

Rekr. priestory sú prístupné cestou II. tr od Košíc a Folkmáru, prevažne osobnými autami cez systém záchytných parkovísk. Cyklistické a pešie prepojenie s mestom Košice je zabezpečené

značkovými turist. trasami a cyklotrasami. V špičke však chýba kyvadlová hromadná rekreačná doprava.

Denná rekreácia občanov sa uskutočňuje na športovo-rekreačných plochách v obci – futbalové ihrisko, prechádzkové trasy pozdĺž potokov a okolo obce a východisko turistických trás č.2821 a 8719. Koncom týždňová rekreácia sa uskutočňuje v širšom priestore Košického kraja.

K. ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami na celoročnú turistiku. Je tu možnosť realizácie hlavne nenáročnej poznávacej pešej turistiky, ale aj agroturistiky, cykloturistiky, chatárenia a chalupárenia. Vodárenská nádrž akcentuje prírodnú kvalitu a ponúka možnosti kúpania, člňovania, rybolovu a pod. Okolie obce poskytuje možnosti pre rozvoj zimnej rekreácie a športov, letnej horskej a náučnej turistiky a cykloturistiky, ako aj možnosti poľovníctva.

V lok.č.7 – Slatviny bola vypracovaná UŠ na rozvoj lyžiarskych aktivít. Časť z nich sa zrealizovala pri Zelenej perle – zasypanie vodnej plochy pre dojazd lyžiarov.

Návrh

Obec a jej rekreačné zázemie navrhujeme integrovať do aglomerácie stredísk CR a turizmu Ružín, stredoeurópskeho významu. Integrácia bude zabezpečená prepojením jednotl. rekr. priestorov promenádami a cyklotrasami, na ktoré sa budú napájať jestvujúce turist. trasy. Aglomeráciu navrhujeme obohatiť o banskú turistiku – poznávací okruh nad Vodnou baňou, poznávanie „zatopenej histórie“ – návrh regionálneho múzea v obci / Tálengu a zapojenie obce do Železnej cesty. Súčasne je žiaduce predĺžiť sezónnosť celého rekreačného priestoru.

V rekreačnej lok.č.7 – Slatviny navrhujeme v súlade s pripravovanou koncepciou výhľadovú plochu pre lyžiarske aktivity.

Časť domového fondu navrhujeme ponechať na využitie aj pre rekreačné účely – ubytovanie na súkromí, penzióny a pod. Tento trend predpokladáme permanentne rozvíjať s cieľom vytvorenia podmienok pre rozvoj turizmu. Za tým účelom je nutné uchovanie pôvodných ucelených skupín domov, stodôl a sýpok a rozšírenie turistického vybavenia a infraštruktúry.

Predpokladáme nárast optimálnej návštevnosti na celkových 3 000 osôb v lete a 600 v zime, čomu bude zodpovedať i ponuka turist. vybavenia.

Stav rekreačných možností pre obyvateľov bude vyhovovať i perspektívne. Ich rozšíreniu dopomôže vybudovanie promenádnej trasy Potoky – Ružín.

2.7.5 Ekonomické aktivity

Štruktúra a kapacita ekonomických aktivít je úmerná potenciálu obce. Dominuje terciálny a primárny sektor. Perspektíva bude vo využití prírodného a kultúrno-historického potenciálu v prospech, lesohospodárstva, spracovateľského priemyslu, a hlavne turizmu.

Rozvoj ekonomiky obce bude vychádzať z týchto prognóz:

- stabilizácia poľnohospodárskej výroby,
- ponuka pre ľahký spracovateľský priemysel poľnohospod. produktov a drevnej hmoty,
- rozširovanie služieb pre CR a turizmus.

2.7.6 Prvé poradie výstavby, prestavby, rekonštrukcie a zmeny funkčného využitia

Výstavba, prestavba a rekonštrukcia obce je rozdelená do dvoch základných etáp:

1. etapa – rok 2022,
2. etapa – rok 2030.

Prvá etapa predstavuje realizáciu investičných zámerov vo všetkých častiach obce pre cca 1 070 obyvateľov. V 1. etape je navrhovaných 6 bytov v jednom BD a 40 bytov v RD a komplexné zabezpečenie technickou infraštruktúrou, dopravou, občianskym a športovo – rekreačným vybavením. Prestavbu na mieste neobývaných domov navrhujeme vo dvoch prípadoch.

V prvej etape navrhujeme vybudovanie ČOV pre obec, na križovatke Potoky odstrániť hygienickú závalu a vybudovať verejné parkovisko s infocentrom, ďalej revitalizovať plážoviská pod Tálengom v priestore od mosta po lodenicu a vybudovať promenádu trasu od Potokov cez obec k Ružínskej nádrži.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Navrhovaná hranica zastavitelnosti územia obce podľa § 139 Stav. zákona je odvodená od hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990. Zahŕňa jestvujúce a navrhované plochy bývania, športu, občianskeho vybavenia, dopravy a infraštruktúry. V obci je rozšírená severozápadne - okraj

navrhovanej plochy BD a RD a jestv plochy RD, juhovýchodne – okraj navrhovaných obytných skupín RD s komunikáciami.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

2.9.1 Ochranné pásma

- NPR Vozárska a NPR Sivec – leží mimo k.ú., ale 100 m OP po obvode NPR zasahuje doň zasahuje,
- OP I° zdrojov pitnej vody pre obec a HD - oplotené areály,
- OP II° zdrojov pitnej vody vodovodu Košické Hámre a Čermeľ – dotyk s k.ú.,
- cesta II. triedy – 25 m od osi vozovky mimo zastavané územie,
- cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo zastavané územie,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky; mimo zastavané územie a územie určené k súvislému zastavaniu - 20 m od osi vozovky,
- lesné pozemky – 50 m od okraja pozemku,
- ČOV – 50 m od pohrebiska,
- cintoríny – 50 m od okraja pozemku,
- poľnohospod. dvor – 300 m od objektov živočíšnej výroby,

2.9.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie):

- do 5 m od brehovej čiary pri drobných vodných tokoch (§ 49 vodného zákona a § 17 zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách),
- 10 m od brehovej čiary pozdĺž vodohospodársky významnom toku,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. a v zmysle vydaných rozhodnutí pre ochranné pásma VZ.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu elektro energetických zariadení

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
- 15 m pri napätí do 110 od krajného vodiča na každú stranu.
V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m.
- elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma (v zmysle Energetického zákona) na ochranu plynárenských zariadení

- 4 m/8 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm /od 201 – 500 mm,
- 1m pre rozvodný plynovod v zastavanom území obce s prev. tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 7 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady Propán-butánu a pod.).

2.9.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- NATURA 2000 SKUEV Stredné Pohornádie – západná časť k.ú. s 2. a 4. stupňom ochrany,
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy – celé k.ú. mimo zastavané a k nim priľahlé územia,
- ochranné lesy,
- príroda – celé územie leží v 1.a 2.st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody,
- evidované svahové deformácie – v k.ú. potenciálne – 1x a stabilizované – 1x,
- bývanie a školské zariadenia – príslušná izofona ekvivalentnej hladiny hluku od ciest – 40-60 dB(A) zabezpečujúca akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z.,.

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, geologických zosuvov a ochrany pred povodňami

Obec je zatriedená do IV. kategórie ukrytia obyvateľov v úkrytoch budovaných svojpomocne

JÚBS). Za týmto účelom bola prevedená analýza stavebno-technického stavu budov a identifikovanie suterénnych priestorov. Samostatná doložka CO v rozsahu ukrytia obyvateľov pred radiačným žiarením bude spracovaná mimo ÚPD po dohode s OÚ – OKR Košice okolie, v súlade s Vyhl. MV SR č. 532/ 2006 Z.z. O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

Protipožiarna ochrana spadá pod OHaZZ Košice okolie so sídlom v Košiciach. Najbližšia PS je v Košiciach. Dobrovoľný hasičský zbor v obci má 20 členov.

MOS SR nemá v k. ú. obce požiadavky na ÚPD.

V k.ú. obce sú evidované potenciálne a stabilizované geologické zosuvy. Akákoľvek výstavba, či činnosť v potenciálnych zosuvných územiach je podmienená inžiniersko-geologickým posudkom a staticky primeraným zakladaním.

Ochrana pred povodňami je riešená zástavbou mimo inundované územia.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

V riešenom území sa v súčasnej dobe nenachádzajú žiadne vyhlásené územia, okrajovo doň zasahujú ochranné pásma NPR Vozárska a NPR Sivec. V rámci siete Natura 2000 je na území katastrov Košická Belá a Košické Hámre územie európskeho významu SKUEV Stredné Pohornádie, veľká časť tohto územia leží v chránenom vtáčom území CHVÚ Volovské vrchy.

Stredné Pohornádie - územie európskeho významu

Identifikačný kód: SKUEV0328

Katastrálne územie: Okres Košice - okolie: Kostol'any nad Hornádom, Košická Belá, Malá Lodina, Sokol', Veľká Lodina, Košické Hámre, Ružín, Košice I: Kavečany, Čermel'

Výmera lokality: 7275,58 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2 a 4.

Volovské vrchy – chránené vtáacie územie

Identifikačný kód: SKCHVU0328

Katastrálne územie: Okres Gelnica: Kluknava, Margecany, Závadka pri Nálepke, Rolova Huta, Žakarovce, Jaklovce, Gelnica, Švedlár, Nálepko, Pražkovce, Helcmanovce, Veľký Folkmar, Mníšek nad Hnilcom, Kojšov, Stará Voda, Henclová, Smolník, Úhorná, Smolnícka Huta, Okres Košice okolie: Ružín, Malá Lodina, Veľká Lodina, Obišovce, Kysak, Košické Hámre, Trebejov, Košická Belá, Malý Folkmar, Sokol', Opátka, Kostol'any nad Hornádom, Vyšný Klátov, Zlatá Idka, Poproč nad Bodvou, Hýľov, Štós, Nižný Klátov, Rudník pri Jasove, Bukovec pri Košiciach, Nováčany, Hačava, Šemša, Hodkovce, Malá Ida, Jasov, Vyšný Medzev, Okres Košice I: Košice-Čermel', Kavečany, Okres Košice II: Myslava, Košice-Západ, Okres Prešov: Hrabkov, Klenov, Sedlice, Suchá Dolina, Miklušovce, Ruské Pekľany, Okres Rožňava: Dobšiná, Dedinky, Vlachovo, Gemerská Poloma, Gočovo, Betliar, Pača, Rožňava, Čučma, Krásnohorské Podhradie, Drnava, Kováčová pri Hrhove, Lúčka pri Hrhove, Bôrka, Okres Spišská nová Ves: Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlchy, Olcnavá, Chrasť nad Hornádom, Vítkovce, Markušovce, Kolinovce, Krompachy, Matejovce nad Hornádom, Teplička, Poráč, Rudňany, Šafárka, Nižné Slovinky, Mlynky, Hnilčík, Vyšné Slovinky, Hnilec, Medzev

Výmera lokality: 128 014 ha

Z ďalších prvkov chránených zákonom sú v území vyhlásené ochranné lesy.

V území boli vyčlenené nasledovné genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné segmenty.

1. (11) Pravostranné prítoky Ružína. Prevažne lesné bystrinné toky s prirodzeným korytom a charakteristickými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami.

2. (12) Ľavostranné prítoky Ružína. Z väčšej časti lesné toky s prirodzeným korytom a zachovalými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami, lokálne s vyvinutými brehovými porastmi, ktoré na mnohých miestach splyvajú s okolitými lesnými porastmi.

3. (13) Bradlo. Prirodzené lesné porasty prevažne ochranného charakteru na strmých exponovaných stanovištiach svahov nad Ružínskou vodnou nádržou.

4. (14) Potok Opátka. Jeden z hlavných vodných tokov územia predstavuje prirodzene tečúci, čiastočne meandrujúci podhorský až horský tok s brehovými porastmi, ktoré v zalesnenej časti územia splyvajú s okolitými lesnými porastmi. V nive sú lokálne dobre vyvinuté mezofilné a mokradné trávobylinné spoločenstvá, v závere sú početné lúčne a lesné prameniská.

5. (15) Zlatý potok. Výrazný pravostranný prítok Belej, prirodzene tečúci, miestami meandrujúci,

s dobre vyvinutými brehovými porastmi v nezalesnenej časti územia. Väčšia časť toku tečie zalesneným územím, kde sú vyvinuté hodnotné spoločenstvá okolitých lesných porastov. V záveroch prítokov sú početné prameniská.

6. (16) Belá s prítokmi. Hlavný vodný tok územia, tvoriaci jeho prirodzenú os. Rôznorodý charakter spoločenstiev vyjadruje najmä množstvo prítokov, z ktorých niektoré sú charakteru predchádzajúceho biotopu, tvoria samostatné vodné toky s rozsiahlou sieťou prítokov. Ostatné početné prítoky prevažne v zalesnenej časti územia majú prirodzený charakter, ide zväčša o viac-menej priame horské až podhorské toky s fragmentmi brehových porastov, ktoré splyvajú s okolitými lesnými porastmi. Hlavný tok v nezalesnenej časti územia má dobre vyvinuté brehové porasty, lokálne fragmentované.

7. (17) Hrby. Rozsiahle plochy lúk a pasienkov s rôznym stupňom sukcesných štádií nelesnej drevinovej zelene. Prevažne živné spoločenstvá sú bližšie k obci obhospodarované intenzívnejšie. Hodnotné sú najmä rozsiahlejšie plochy mokradí okolo potokov a pramenísk.

8. (18) Skalka. Časť lesných porastov prirodzeného charakteru, štruktúrované, diferencované, s dobre zachovanými spoločenstvami podrastu s výskytom viacerých druhov vzácnych a chránených rastlín a živočíchov.

9. (19) Pod horou. Rozsiahle plochy hodnotných prirodzených trávnych spoločenstiev, ktoré sú na viacerých miestach prerušované výskytom skalných výstupov, ktoré obsadzujú veľmi vzácne skalné spoločenstvá s výskytom mnohých vzácnych a chránených druhov rastlín. Lokálne sú dobre vyvinuté rôzne stupne sukcesných štádií nelesnej drevinovej zelene.

10. (20) Vinterov. Komplex prirodzených lesov, lokálne so zmenenou drevinovou skladbou v oblasti bývalých lúk, s dobre vyvinutými spoločenstvami podrastu.

11. (21) Popálené. Plochy prirodzených trávnych spoločenstiev, lokálne s nelesnou drevinovou a krovitou zeleňou.

12. (22) Za pasekami. Rozsiahly komplex rôznorodých biotopov, prevažne mezofilných lúk a formácií nelesnej drevinovej a krovitej zelene, zväčša charakteru lesných porastov, s prirodzeným drevinovým zložením a hodnotnými spoločenstvami podrastu.

13. (23) Pálenisko. Prirodzené lesy na ľavej strane doliny potoka Belá.

14. (24) Železná. Podobný biotop ako predchádzajúci, s početnými potokmi, prameniskami a mokradami, hodnotnými spoločenstvami podrastu, lokálne v hornej časti s prechodmi do mokradných spoločenstiev podmáčaných plôch priľahlých lúk.

15. (25) Brandov diel. Komplex pomerne homogénnych, rovnorodých lesných porastov rozčlenených početnými mokradami, lesnými lúčkami a bývalými plochami trávnych spoločenstiev.

16. (26) Tokáreň. Malý komplex pomerne zachovalých lesov s jadrom ochranných porastov.

17. (27) Galová – Mestská hora. Rozsiahly komplex hodnotných bukových a jedľovo-bukových porastov na vápencovom podklade. V podraze sa uplatňujú početné druhy vzácnych a chránených druhov rastlín.

18. (28) Nivné porasty okolo Belej pod obcou predstavujú hodnotné trávobylinné spoločenstvá, lokálne obhospodarované, čo zabezpečuje mozaikovitosť a pestrosť ich zloženia.

19. (29) Uhliská. Lesné porasty a porasty charakteru lesa na strmej stráni nad VN Ružín na sútoku Opátky a Belej. Prirodzené drevinové zloženie podmieňuje výskyt hodnotných spoločenstiev podrastu, lokálne petrofilného charakteru v oblasti riedkolesia a na skalných výstupoch.

20. (30) Slatiny. Rozsiahly komplex živných lúk s podmáčanými plochami, prameniskami a formáciami nelesnej drevinovej a krovitej zelene.

Veľká časť posudzovaného územia môže ostať z hľadiska ekologicky únosného využívania územia bez zmien, resp. je potrebné lokálne zvýšiť intenzitu využívania. Jestvujúce pasienky sú len lokálne využívané nadmerne (priehony, napájadlá), zväčša je problém opačný, t. j. že sa plochy pasienkov využívajú nedostatočne alebo vôbec. Sú v dostatočne pestrej mozaike s prirodzenými spoločenstvami, rovnako dostatočné je zastúpenie prirodzenej mimolesnej zelene. V oblasti lesného hospodárstva sú jestvujúce lesné porasty pomerne stabilné a s ich postupným dorastaním sa bude zvyšovať ich vnútorná stabilita, najmä u porastov, ktorých drevinové zloženie je v súlade s prirodzenými podmienkami stanovišťa a historickým vývojom vegetácie v oblasti. U zmenených a premieňaných porastov je situácia zložitejšia, čo je zrejme z jestvujúcich poznatkov v širšom priestore, avšak tento fakt nehovorí o vhodnosti pestovania lesov na súčasných stanovištiach, ktoré nie je v súlade s krajinnno-ekologickými podmienkami.

Ako vyplýva z alternatívneho ekologického výberu, prakticky v celom katastri je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinnno-ekologickými podmienkami prostredia. Využívanie lesného pôdneho fondu a plôch charakteru lesných porastov je možné zlepšiť postupnou premenou niektorých

porastov na pestrejšie, ekologicky stabilnejšie a biologicky hodnotnejšie, najmä v okrajových častiach lesného pôdneho fondu, kde sú pre takýto postup predpoklady vďaka vtúsenému výskytu vhodných drevín v smrekových monokultúrach a pomerne pestrému reliéfu s vystupujúcimi skalami.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity nie je potrebné vytvárať v menej stabilnej časti katastra v III. pásme zvláštne podmienky pre obnovu poľnohospodárskej a lesnej krajiny. Prirodzené pasienky je potrebné udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy. V oblasti lesného hospodárstva a využívania plôch drevín charakteru lesných porastov najmä v III. a II. pásme zabezpečovať postupné prebudovanie nepôvodných, neprirodzených monokultúrnych porastov na pestrejšie, rôznorodejšie. V oblasti ochrany prírody je potrebné zabezpečiť ochranu lokality NATURA 2000 a na celom území dodržiavať podmienky ochrany chráneného vtáčieho územia, ktoré budú častejšie konkretizované pre reálne lokality výskytu jednotlivých druhov vtákov.

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Dopravný systém obce a jej rekreačného zázemia

Obec Košická Belá

A. Širšie dopravné vzťahy

Obec Košická Belá je dopravne sprístupnená cestou III. triedy č.3349 (547004), ktorá sa vo dvoch napojovacích bodoch, v južnej a severnej polohe zastavaného územia obce stykovými križovatkami tvaru „T“ napája na cestu II/547. Cesta II/547 má tranzitný dopravný charakter pre spojenie okresných miest Spišská Nová Ves a Gelnica s krajským sídlom Košice so zvýšením dopravnej záťaže z rekreačnej oblasti Ružín a okolia.

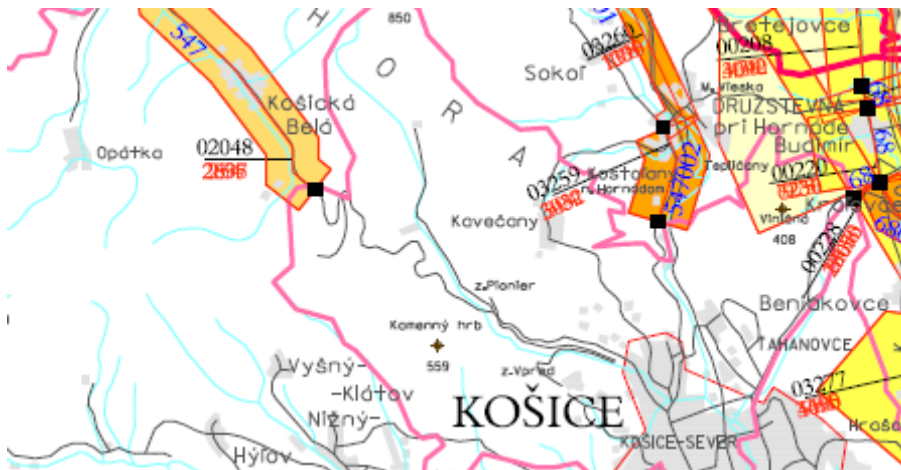
Trasa cesty II. triedy bola vedená zastavaným územím obce Košická Belá a bola vážnou líniou dopravnou závadou, preto bola vybudovaná preložka tejto komunikácie západne od zastavaného územia. Preložka cesty je v stúpacom úseku trojpruhová s pruhom pre pomaly idúce vozidlá. V križovatkách do Košickej Belej sú vybudované samostatné ľavé odbočovacie pruhy. V úsekoch starej trasy je cesta vybudovaná kategórie C 7,5. V zmysle ÚPN VÚC Košického kraja ZaD 2014, cesta II/547 v celom úseku vyžaduje dobudovanie a homogenizáciu cesty na kategóriu C 9,5/70 s výhľadovým predpokladaným rozšírením na kategóriu C 11,5/70.

Min. dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej MDVaRR SR) vydalo rozhodnutie, v ktorom bola dňom 1.8.2015 prečíslovaná cesta III/547004 na cestu III/3349 a cesta III/54712 na cestu III/3357. Týmto usporiadaním cestnej siete dôjde k zmene označenia číslovania do 30.6.2016.

Na ceste II/547 sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2000 a najaktuálnejšie zo sčítanie z roku 2010. Ide o sčítací úsek č.02048 s údajmi záťaže jednotlivých druhov dopravy v sčítacom profile v skutočných jednotkách / 24 hod. Výpočet intenzity dopravy pre návrhový rok 2030 bol prevedený pomocou koeficientov nárastu dopravy v skladbe dopravného prúdu pre cesty II. triedy, podľa TP 07/2013 Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2030. Pre VÚC KSK koef. rastu pre rok 2030 - pre cesty II. triedy: ľahké vozidlá - 1,29 a ťažké vozidlá - 1,24.

Sčítanie dopravy z roku 2010 podľa celoštátneho sčítania dopravy

Sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut.
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
II/547, 02048, Košická Belá	2000	187	1 857	5	2 049	9,2%
	2010	257	2 635	8	2 897	8,77%
	2030	315	3 400	10	3 725	8,46%

Vzhľadom na obmedzenie prejazdu nákladných vozidiel Jahodnou nie je cesta II. triedy silne zaťažovaná nákladnou dopravou, ktorá je hlavným zdrojom hluku a výrazne znehodnocuje životné prostredie exhalátmi a prašnosťou.

Železničná doprava

Nie je v obci zastúpená. Najbližšia trasa a stanica je v Košiciach a Jaklovciach.

Letecká doprava

Nie je v obci zastúpená. Najbližšie letisko je v Košiciach.

Návrh

- cesta II/547, bude aj v návrhovom období plniť funkciu obchvatovej komunikácie obce a bude jej kategória C 11,5/70, so samostatným pruhom v stúpaní pre pomaly idúce vozidlá; Bude vyhovovať aj v návrhovom období 2030.

B. Komunikačná sieť obce

Cesta III/3349 v obci plní funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3, ktorá je v zastavanom území vybudovaná premenlivej šírky kategórie MZ 8/40 (red.MZ 9/40) a v extraviláne C 7,5/40. V centre obce bola prevedená rekonštrukcia mostného objektu cez vodný tok. Cesta je v dobrom technickom stave s jednostranne vybudovaným otvoreným odvodňovacím rigolom. Pozdĺž cesty nie sú vybudované samostatné pešie chodníky. V rámci rekonštrukcie mosta bol vybudovaný jednostranný peší chodník iba v úseku mosta. Jednou z dopravných závad na ceste III. triedy, je okrem chýbajúceho pešieho chodníka aj orientácia otvárania brán pre vjazd motorových vozidiel na súkromné pozemky do prejazdového profilu cesty.

Autobusové zastávky majú samostatné zastavovacie pruhy pre linky SAD.

V extravilánovom úseku cesta III. triedy na niekoľkých miestach po ľavej strane v smere jazdy Košice-Košická Belá je podmývaná spodnými vodami v dôsledku čoho sa zosúva krajnica s podloží vozovky.

Západne od trasy cesty II/547 sa nachádza areál hospodárskeho dvora a futbalové ihrisko, ktorých dopravné napojenie na sieť miestnych ciest obce je prístupovou komunikáciou šírky 5,0 m s mimoúrovňovým križovaním popod teleso cesty II/547.

Návrh

- cesta II/547, bude aj v návrhovom období plniť funkciu obchvatovej komunikácie obce a bude jej kategória C 11,5/70 so samostatným pruhom v stúpaní pre pomaly idúce vozidlá vyhovovať aj v návrhovom období 2030,
- cesta III/3349 bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie funkčnej triedy B3 a bude vyhovovať aj jej kategória MZ 8/40,
- pozdĺž cesty III/3349 navrhujeme jednostranne vybudovať chodník pre peších šírky min. 1,5 m.

C. Ostatná miestna sieť

Ostatné miestne komunikácie majú charakter obslužných a prístupových komunikácií, funkčnej triedy C 3, sú slepo ukončené bez možnosti zaokruhovania vzhľadom na zložitú konfiguráciu terénu. Cesty majú asfaltový povrch vozovky, ktorý je narúčaný prekopávkami pri haváriách vodovodného

potrubia. Šírka vozovky ciest je nepostačujúca je v rozpätí od 4,0-5,0 m, čo vyhovuje pre jednopruhovú miestnu komunikáciu s krajnicami s obojsmernou premávkou pre kategóriu MOK 3,75/30 a odvodenú kategóriu MOK 4/30. V zmysle ukazovateľov STN 73 6110 musí byť takáto miestna cesta vybavená výhybňami s dĺžkovým obmedzením 80-100 m.

Na miestnych komunikáciách boli prieskumom zistené tieto dopravné závady:

Bodové závady :

- 1., 2. nevhodné výškové napojenie úzkej miestnej komunikácie na cestu III. triedy, bez zakružovacích oblúkov,
- 3., 4. križovatky nemajú vybudované zakružovacie smerové oblúky .

Líniové závady :

- 1-1' pozdĺž cesty III. triedy je potrebné vybudovať chodník aspoň jednostranne,
- 2-2' neprehľadný úsek miestnej cesty s veľkým pozdĺžnym sklonom nivelety, tesnou obostavanosťou a nepostačujúcou šírkou vozovky cca 3,0 m. Cesta rovne sprístupňuje novú rodinnú zástavbu ako aj športovisko a areál družstava v západnej polohe obce,
- 3-3' komunikácia nepostačujúcej šírky.

Návrh

- križovatky miestnych komunikácií s cestou III/3349, ktoré boli v prieskumovej časti označené ako dopravné závady, navrhujeme pre zabezpečenie rozhľadu vybaviť zrkadlami. Takéto riešenie navrhujeme z toho dôvodu, že nie je možné pre sklonové a priestorové danosti riešiť prestavbu križovatiek
- vzhľadom na nevyhovujúci technický stav existujúcich komunikácií vzniknutý po rozkopávkach navrhujeme postupnou prestavbou miestnych komunikácií prebudovať miestnu komunikačnú sieť radenú do funkčnej triedy C3 na kategóriu MO 6,0/50 – ide v zmysle STN 73 6110 oprava O1 o obojsmernú komunikáciu so šírkou jedného jazdného pruhu 2,5 m,
- slepo ukončené ulice navrhujeme vybaviť obratiskami,
- v lokalitách novej zástavby rodinných domov navrhujeme výstavbu obslužných komunikácií funkčnej triedy C3 v kategórii MO 6,0/50 – v zmysle STN 73 6110 oprava O1,
- v nových lokalitách výstavby je potrebné ponechať uličný priestor min. šírky 8,0 m pre vozovku cesty šírky 5,0 m (podľa O1) a min. jednostranného pásu zelene pre vedenie otvoreného odvodňovacieho rigola a uloženie podzemných inžinierskych sietí,
- v severnej polohe obce je navrhovaná výstavba ČOV, ktorú navrhujeme sprístupniť účelovou cestou v trase dnešnej nespvenenej účelovej cesty. Trasa cesty je vedená križovaním s cestou III/3349 premostením vodného toku pod mostným objektom cesty II/547 a opäť premostením vodného toku k areálu ČOV. Cestu navrhujeme vybudovať kategórie MO 3,75/30. V zmysle STN 73 6110 ide o jednopruhovú komunikáciu s obojsmernou premávkou so šírkou vozovky 2,75 m s výhybňami.

C. Pešie a cyklistické komunikácie

Pešie chodníky

Pozdĺž zbernej komunikácie a miestnych komunikácií nie sú v obci vybudované samostatné pešie chodníky, na tento účel sa využíva teleso cesty s pridruženým zeleným pásom uličného priestoru.

V obci je vybudované pešie prepojenie centra obce s bývaním v smere východ-západ – od kostola ku novej IBV s veľkým výškovým prevýšením oproti zastávkam SAD, obchodom a pohostinstvom. Chodník je z betónových kociek s kovovou pešou lávkou cez vodný tok. Ostatné pešie prepojenia v smere východ - západ sú cez voľné preluky bez spevnenia povrchu – zastávka SAD pri objekte Polesie.

Pešie turistické trasy

V centre obce pri markete je osadená informačná tabuľa s vykreslením značených turistických trás :

zelená, žltá so smerom - Košická Belá – Vysoký vrch – predpokladaný čas pochodu 1,25 h,

žltá so smerom - Košická Belá cez Železný vrch na chatu Lajoška – čas 1,45 h.

Tieto turistické trasy sú náročné na výstup vzhľadom na náročný terén s veľkým výškovým prevýšením.

Cyklistické trasy

Cez chotáre prechádzajú značkované cyklotrasy od Kavečian na Jahodnú a z Jahodnej do Opátky.

Návrh

- pozdĺž cesty III. triedy navrhujeme v celom úseku zastavaného územia obce vybudovať min. jednostranne peší chodník šírky 1,5 m, s ohľadom na šírku uličného priestoru,
- od zastávky SAD pod názvom Polesie navrhujeme vybudovať spevnený prepojavací chodník vedúci k areálu ZŠ, k zástavbe rodinných domov a k plánovanej výstavbe bytových domov v severnej polohe obce,
- pozdĺž miestnych komunikácií vedených k areálu ZŠ, MŠ a k navrhovanej výstavbe bytových domov navrhujeme jednostranne vybudovať chodníky min. šírky 1,5 m,
- v ostatnej časti zástavby obce pozdĺž miestnych komunikácií nenavrhujeme budovať samostatné pešie chodníky vzhľadom na nízku intenzitu dopravy,
- navrhujeme realizáciu cyklo a turist. trás cez obec a napojenie na navrhovanú promenádu trasu od Potokov k Ružínu.
- ďalšie značené cyklotrasy navrhujeme po lesných cestách, ktoré sú vedené po vrstevniciach, sú používané na jazdu lesných mechanizmov a sú šírky aj 5,0 m v niektorých úsekoch majú štrkom spevnený povrch.

D. Statická doprava

V obci je vybudovaná parkovacia plocha iba pred objektom Obecného domu o kapacite 7 státí.

Iné parkovacie plochy pre potreby občianskej vybavenosti nie sú zriadené, parkuje sa pozdĺž cesty – pri kostole, pred potravinami a podľa potreby pozdĺž miestnych komunikácií mimo asfaltovej vozovky, na plochách zelene uličného priestoru.

Obyvatelia bývajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garáže podľa potreby na vlastných pozemkoch a na krátkodobé parkovanie využívajú uličný priestor pred oplotením pozemkov rodinných domov. Pozdĺžne parkovanie aj v lokalitách rodinnej zástavby je prekážkou pešieho pohybu a značených cyklotrás. Taktiež dochádza k devastácii zelene.

Návrh

Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa tab. č.21, kde sú stanovené základné ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného využitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1:2,5.

Podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z. je potrebné z navrhovaného počtu parkovacích miest vyčleniť cca 4% pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu.

Návrh potrieb statickej dopravy na území obce je potrebné rozdeliť do týchto skupín:

A. parkovanie pre občiansku vybavenosť

B. parkovacie a garážové státi pre obyvateľov bývajúcich v bytových domoch.

A. parkovanie pre občiansku vybavenosť

Pre výpočet potrieb statickej dopravy je potrebné použiť výpočet v zmysle STN 73 6110 s koeficientmi „k“ – ide o súčinitele vplyvu stupňa automobilizácie, veľkosti obce ako aj vplyvu dĺžky dopravnej práce. Návrh kapacít pre potreby existujúcej a navrhovanej občianskej vybavenosti je zostavený v tabuľke:

Druh vybavenosti		návrh počtu park. stojísk
(8) Obecný úrad, kultúrny dom	na ploche hospodárskeho dvora	15 stojísk
(4) multifunkčné ihrisko		8 stojísk
(5) pošta	na ploche hospodárskeho dvora	
	areálu výroby bazén.techniky	7 stojísk
(22) potraviny, pohostinstvo	návrh pozdĺžne parkovanie	5 stojísk
Centrálna poloha obce:		
(12) r.k. kostol sv. Jána		
(11) potraviny, pohostinstvo	navrhované parkovisko	13 stojísk
(17) ihrisko pri družstve	návrh	14 stojísk

Pri návrhu nových objektov občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov je potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy v zmysle STN 73 6110 podľa ukazovateľov zmeny Z2, na vlastnom pozemku. Takto sa

zabrání parkovaniu vozidiel na verejných komunikáciách.

B. parkovacie a garážové státi pre obyvateľov bývajúcich v bytových domoch

V zmysle ukazovateľov STN 73 6110 podľa platnej zmeny Z2 je potrebné pri stupni automobilizácie 1:3,5 zabezpečiť pre bytové domy potrebné počty parkovacích či garážových státi podľa čistej podlažnej plochy bytu bez balkónov. Pre potreby parkovania pre existujúce a navrhované objekty bytových domov navrhujeme:

<i>Situovanie bytových domov</i>	<i>návrh</i>
- existujúci bytový dom v areáli ZŠ	10 stojísk
- navrhovaná výstavba 3 bytových domov 3 x 8 b.j.	27 stojísk

Pre potreby výstavby rodinných domov je potrebné dodržiavať ukazovateľ STN 73 6110/Z2, kde pre každý rodinný dom je potrebné na pozemku investora zrealizovať výstavbu dvoch parkovacích či garážových státi.

E. Autobusová doprava

Obec Košická Belá je obsluhovaná troma diaľkovými a troma krajskými linkami SAD:

Číslo linky - smer

713502 Vranov n/T.- Košice-Spišská Nová Ves-Poprad-Vysoké Tatry, zast.: K.Belá Jednota-nesťojí, Hámre-most	1/1
802501 Košice-Krompachy-Jamník-Spišský Štvrtok-Poprad-Vysoké Tatry, Štrbské Pleso zast. : K.Belá-potoky,Jednota, Hámre-most	2/2
811503 Trebišov-Košice-Poprad-Vysoké Tatry,Tatranská Lomnica zast.: K.Belá-Jednota, Hámre-most	1/1
801409 Mníšek nad Hnilcom-Margecany-Košice zast.: K.Belá-potoky,Jednota,polesie,Hámre-Zlatník,most	5/5
802436 Košice-Košická Belá – Opátka zast.:K.Belá-potoky,Jednota,polesie, Hámre-Zlatník,most, Hotel Ružín,autocamping,kameňolom, Opátka-Zlámaný potok	3/4
810418 Spišská Nová Ves-Krompachy-Košice zast.: K.Belá-Jednota,polesie,Hámre-most	3/3 PP

V obci je zastávka SAD pred kostolom vybavená jednostranne prístreškom pri cestujúcich a zastávka pri poľesi má obojstranne osadené prístrešky.

Návrh

Za hlavný líniový zdroj hluku od automobilovej dopravy považujeme cestu II/547, ktorá tanguje zastavané územie obce zo západnej strany a je silne dopravne zaťažená.

Východiskovým podkladom pre výpočet hluku je intenzita dopravy zo sčítania dopravy z roku 2010. Výpočet hluku je spracovaný pre návrhový rok 2030 pre zloženie dopravného prúdu pre cesty II. triedy, so zohľadnením sklonových pomerov nivelety komunikácie. Výpočet hluku bol spracovaný v miere podrobnosti pre ÚPN-O a predstavuje ekvivalentnú hladinu hluku bez redukcii možných odrazov, pevných prekážok a pod.

n	=	217 skutočných vozidiel/h
% NA	=	8,46 %
Faktory	F1	= 1,35
	F2	= 1,5
	F3	= 1,0
pomocná veličina	X	= 439

Základná ekvivalentná hladina hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi komunikácie podľa výpočtu dosahuje hodnotu $L_{Aeq} = 66,43$ dB(A). Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z., stanovuje pre obytné súbory najvyššie prípustnú hodnotu hladiny hluku vo vonkajších priestoroch pozdĺž základnej komunikačnej siete max 60 dB(A). Táto hladina hluku bude podľa výpočtu v roku 2030 dosiahnutá vo vzdialenosti 37 m od osi cesty

Ekvivalentná hluková hladina 65 dB(A) bude podľa výpočtu dosiahnutá vo vzdialenosti 11 m,
60 dB(A) 37 m.

Na ceste III/3349 a III/ 3357 nebolo prevedené celoštátne profilové sčítanie dopravy, preto nie možné na nej vypočítať hlukovú záťaž. Z dôvodu odklonu tranzitnej dopravy mimo obec je predpoklad, že hladina hluku 60 dB(A) v zastavanom území obce nie je prekročená.

Rekreačná priestory Ružín a Jahodná

Rekreačná lokalita Potoky

Rekreačnou oblasťou Potoky je vedená trasa cesty II/547 Košice – Spišská Nová Ves. Štvorroamennou vyosenou križovatkou so samostatnými pravými zaraďovacími pruhmi a ľavým odbočovacím pruhom je dopravne sprístupnená chatová časť Potoky rozprestierajúca sa západne od cesty II/547 a východne na cestu II. triedy sú napojené areály dvoch hotelov:

- Hotel Garden s možnosťami ubytovania, plochy udržiavanej zelene a kúpalisko v areáli hotela sú prístupné verejnosti. Tento areál má vybudovanú asfaltovú parkovaciu plochu pre verejnosť o kapacite 50 státí. Ubytovatelia návštevníci hotela parkujú na spevnených plochách areálu. V čase letnej návštevy kúpaliska sa na parkovanie využíva štrkom spevnená plocha nachádzajúca sa severne od asfaltového parkoviska
- Hotel Dam so športovým areálom, bol využívaný na relaxáciu zamestnancov US STEEL a organizujú sa tu letné detské tábory. Tento areál je dopravne sprístupnený z cesty III. triedy so smerom do Košickej Belej, s dopravným prepojením aj hotelom Garden a reštauráciou. Cesta vedúca zo smeru obce má charakter prístupovej a obslužnej cesty so šírkou vozovky cca 4,0m. Pre nízku intenzitu dopravy na tejto ceste sú jej parametre v súčasnosti postačujúce, je však potrebné vyriešiť odvedenie dažďových vôd z priľahlých polí, nakoľko v čase prudších dažďov je cesta zanášaná zeminou. Hotel má vybudovanú asfaltovú parkovaciu plochu o kapacite 35 státí.

Chatová osada Potoky je z rázcestia s cestou II. triedy sprístupnená prístupovou cestou šírky cca 3,0 m, ktorá je v zlom technickom stave. Za chatovou zástavbou a rampou cesta pokračuje ako účelová lesná cesta s asfaltovým povrchom. Je využívaná Mestskými lesmi Košice a na turistické účely. Na rázcestí je zriadená skládka mechanizmov a bývalá prevádzka pohostinstva, kde parkovanie vozidiel bolo na štrkom spevnenej ploche.

Na rázcestí je zriadená obojstranná zastávka liniek SAD, obojstranne sú vybudované samostatné zastavovacie pruhy a jednostranne je postavený prístrešok pre cestujúcich. Medzi zastávkami je zrealizovaný prechod pre peších, ktorý slúži na spojenie nástupných plôch pre cestujúcich.

Návrh

Navrhujeme odstrániť hygienickú a estetickú závalu a na jej mieste vybudovať verejné záchytné parkovisko s infocentrom. Prístup ku Kolibe navrhujeme z účelovej cesty. V osade Paseky navrhujeme upraviť trasy účelových komunikácií tak, aby bol zabezpečený účelný prístup ku chatám.

Rekreačná lokalita Zlatník

Rekreačná lok. Zlatník je dopravne napojená na cestu II/547. V roku 2004 bola cesta II/547 zrekonštruovaná, je vybudovaná kategórie C 7,5/40. Chatové rekreačné zariadenie nachádzajúce sa východne od cesty II. triedy je dopravne sprístupnené účelovou asfaltovou cestou šírky cca 3,0m. Pri križovatke tejto cesty s cestou II. triedy je asfaltová parkovacia plocha o kapacite 20 státí, avšak príjazdová cesta ku parkovisku je nepostačujúcej šírky pre obojsmernú premávku. Parkovacia plocha je využívaná pre návštevníkov vonkajšieho kúpaliska chatového a reštauračného zariadenia Zlatník, pretože parkovisko pred zariadením je nedostatočnej kapacity 30 státí.

Výjazd z parkoviska zo samotného areálu Zlatník je na cestu II. tr. v jednom napojovacom bode, križovanie má dostatočné dĺžky rozľadových trojuholníkov, no výjazd nemá dostatočné šírkové a výškové parametre napojenia.

Na ceste II. triedy pred reštauráciou Zlatník je obojstranne zriadená zastávka SAD. Na zastávkach sú zrealizované rozšírené asfaltové plochy, kde zastavujú spoje SAD. Samostatné zastávkové pruhy však nemajú parametre v zmysle STN. Jednostranne je na zastávke v smere jazdy na Ružín osadený prístrešok pre cestujúcich.

V súčasnosti je chatový rekreačný areál s reštauráciou, ktorý bol rozšírený o areál kúpaliska s novovybudovaným komplexom bývania a služieb nefunkčný a je v dezolátnom stave.

Návrh

Pri rekonštrukcii a uvedení zariadenia Zlatník do prevádzky, alebo pri zmene funkčného

využitia územia je potrebné žiadať od investora zrealizovať:

- dopravné napojenie areálu na cestu II/547 s parametrami v zmysle ukazovateľov STN 73 6102, s akceptovaním obojstrannej zastávky SAD,
- zastávky SAD zabezpečiť pešími chodníkmi a čakacími priestormi pre cestujúcich, s min. jednostranným prístreškom pre cestujúcich,
- parkovacie plochy pre funkčné využitie areálu realizovať s kapacitou v zmysle STN 73 6110 s rešpektovaním ukazovateľov podľa platnej zmeny Z2,
- navrhujeme obnoviť záchytné parkovisko.

Rekreačná lokalita Centrum

Rekreačné stredisko Táleng zahŕňa priestor lodenice, kde je zriadené parkovisko na trávinatej ploche pre max. 70 vozidiel, ktoré parkujú neusporiadane. Vjazd a výjazd na parkovisko na cestu II. triedy č. 547 je do neprehľadného úseku, čo považujeme za vážnu bodovú závalu. Pri ploche na parkovanie sú postavené dva bufety s vonkajším sedením. V priestore lodenice boli zrealizované terasové plochy na slnenie a vstup do vodnej nádrže Ružín.

Líniovou závadou je úsek cesty od rekreačného zariadenia Zlatník, ku hotelu Sivec až po reštauráciu Bradán. V tomto úseku sú aktivity ako rybolov, kúpanie, zastávky SAD a reštauračné zariadenia, ktoré nie sú prepojené samostatným peším a cyklistickým chodníkom a pohyb rekreatov je po ceste II/547. Ďalšou z líniových závad je pozdĺžne parkovanie vozidiel na ceste II/547, čím sa zužuje profil pomerne úzkej cesty a vozidlá sú prekážkou v cestnej premávke.

Pri hoteli Sivec je zrealizovaná sústredená parkovacia plocha, pozostávajúca s troch samostatných parkovísk o celkovej kapacite 230 státí. Tieto parkoviská sú v súčasnosti nevyužívané, vozidlá parkujú iba pri lodenici a pozdĺž cesty II. triedy. Parkovacia plocha je na cestu napojená vo dvoch napojovacích bodoch. Jedno z napojení slúži pre sprístupnenie hotela Sivec a územia s novou zástavbou rekreačných chat. Sprístupnenie novej zástavby je cestou so šírkou vozovky cca 10 m.

Na ceste II/547 pri odbočke k hotelu je zriadená zastávka SAD s názvom „most“, ktorá nemá zriadený samostatný zastavovací pruh a je jednostranne vybavená označovníkom a neestetickým prístreškom pre cestujúcich.

Návrh

Navrhujeme zakázať pozdĺžne parkovanie na ceste II/547 a vjazd návštevníkov do priestoru verejného plážoviska pri Ružine a obnoviť využitie záchytného parkoviska. Odľahčeniu prevádzky pomôže navrhovaný promenádny chodník pozdĺž cesty II.tr.

Cesta II/547 vybudovaná v úseku od bývalej rekreačnej lokality Zlatník po mostný objekt Ružín je vybudovaná nevyhovujúcej kategórie C9,5/70. Je potrebná jej prestavba na kategóriu C 11,5/70, s min. jednostranným chodníkom pre peších pre prepojenie rekreačných plôch so zastávkami SAD.

Rekreačná lokalita Malý Folkmár a Galová lúka

Trasa cesty II/547 so smerom Košice – Spišská Nová Ves je vedená od hotela Sivec mostným viaduktom cez Ružínsku priehradu. Za mostom sa stykovou križovatkou tvaru „T“ v neprehľadnom úseku na cestu II/547 napája cesta III triedy č.54712 - po prečíslovaní III/3357 so smerom do obce Opátka, ktorá dopravne sprístupňuje rekreačnú oblasť Malý Folkmár a plní funkciu zbernej komunikácie územia. Cesta je vybudovaná s premenlivou šírkou vozovky 5,0-6,0 m, bez samostatných peších chodníkov.

Na cestu III/3357 je priamo napojená parkovacia plocha pre potreby reštaurácie Bradan o kapacite cca 10 státí. Táto plocha je spevnená štrkom a postupne sa rozširuje, nakoľko kapacitne nepostačuje.

Západne od Bradana a zbernej cesty III. triedy sa rozprestiera chatová osada, ktorá je dopravne sprístupnená cestou, ktorá má účelový charakter, je v zlom technickom stave, je vedená vo veľkom pozdĺžnom stúpaní, v niektorých úsekoch bez možnosti rozšírenia v priečnom smere. Dopravné napojenie tejto účelovej cesty na cestu III. triedy je bez potrebných parametrov križovania.

Južne od tejto chatovej lokality je objekt ubytovacieho zariadenia, ktorý má vybudovanú parkovaciu plochu pre potreby návštevníkov. V nadväznosti na toto zariadenie je na ceste III. triedy zriadená zastávka SAD s názvom Hotel Ružín, ktorá je jednostranne vybavená označovníkom a miernym rozšírením cesty pre zastavovanie spojov SAD.

Nasledujúca zastávka SAD v smere do obce Opátka je zastávka autocamping, pri bývalom areáli autocampingu s reštauráciou Zelená perla a minigolfom. Tento areál je mimo prevádzku. Pred areálom je asfaltová parkovacia plocha o kapacite 20 státí. Autobusová zastávka je obojstranná

s miernym rozšírením cesty a jednostranne je vybavená prístreškom pre cestujúcich.

Návrh

- na rozhraní areálu Zelená perla a verejných plážovísk zriadiť záchytné parkovisko,
- upraviť trasy niektorých účelových komunikácií tak, aby bol zabezpečený účelný prístup ku chatám.

Rekreačná lokalita Ružín

Rekreačný priestor Ružín je dopravne napojený na cestu II/547 východne od mosta cez vodnú nádrž Ružín asfaltovou cestou, ktorá má charakter účelovej cesty a slúži na sprístupnenie chat v priestore Ružína a je využívaná aj na zvoz dreva. Cesta je premenlivej šírky vozovky a to od cca 5,0 m v úseku od križovatky s cestou II. triedy, po reštauračno-ubytovacie zariadenie a v nasledovnom úseku až po priehradu je šírky 3,0-4,0 m. V tomto úseku je cesta vedená terénom s náročnou konfiguráciou, kde v smerovom vedení trasy sú vybudované točky s rozšírením v priečnom profile pre prejazd vozidiel s nadrozmerným nákladom dreva. Po trase je vytvorených niekoľko výhybní. Táto účelová cesta nepostačujúcich parametrov je často využívaná aj ako skratka medzi oblasťou Ružína a M. a V. Lodinou a Kysakom.

Návrh

Na trase účelov cesty v neprehľadných úsekoch vybudovať výhybne, nakoľko v prípade uzávierky cesty II/547 cez Jahodnú je táto cesta jediným možným presmerovaním dopravy na cestu II/547 pre dopravné sprístupnenie obce Košická Belá.

2.12.2 Vodné hospodárstvo a vodné toky

A. Zásobovanie pitnou vodou

Obec Košická Belá

Obec má vybudovaný verejný vodovod od r. 1972. Ako zdroj vody bol v r. 1971 zachytený prameň na Mlynárovej pod Skalnatým vrchom vo výške 545 m n. m. Prameň s kolísavou výdatnosťou nepostačoval, preto boli zachytené v r. 1982 dva pramene v spoločnom pramennom záchytnom na Kuzmovej na kóte 450 m n. m.

Priemerná výdatnosť prameňov:

Mlynárova	2,95 l/s
Kuzmová I.	0,50 l/s
Kuzmová II.	0,60 l/s
Spolu	4,05 l/s

Poľnohospodárske družstvo má vlastný vodovod (s VDJ) z prameňa na svahu nad hospodárskym dvorom.

Prívod vody do obce:

Z prameňa Mlynárova je voda privádzaná potrubím DN 100 dl. 700 m do vodojemu v Doline pod Mlynárovou. Z vodojemu vychádza zásobovacie potrubie DN 110 PE dl. 1350 m, do stredu obce, kde sa rozvetvuje do rozvodov v obci. Z Vodnej bane cez Kuzmovú vedie potrubie DN 110 PVC cez stavebný okrskok Briežok II. do obecnej rozvodnej siete.

Rozvodná sieť

Prvé potrubie bolo vybudované v r. 1972 na dolný a horný koniec obce. V súčasnosti je vodovod rozvetvený po všetkých miestnych komunikáciách, čo umožňuje pripojenie odberateľov priamo domovými prípojkami. Potrubie je z polyetylénového plastu s profilmi PE 110, 90, 80 mm. Spočiatku bolo položené potrubie z krehkého čierneho polyetylénového potrubia, v súčasnosti najviac poruchového. Pripravuje sa výmena tohto potrubia.

Akumulácia

Zásobu dennej potreby vody v obci akumuluje vodojem pod Mlynárovou na kóte 460 m n. m. s obsahom 150 m³. Maximálna denná spotreba vody v r. 2003 bola 210 m³/deň (viď rozbor nižšie). Podľa STN 63 66 50 nevyhnutný obsah vodojemu má byť 60% maximálnej dennej potreby : 210 m³ · 0,6 = 126 m³

Požiadavkám normy daný vodojem vyhovuje. Občasný nedostatok vody vo vodovode spôsobujú veľké úniky vody pre značnú poruchovosť potrubia z nekvalitnej umelej hmoty.

Tlakové pomery:

Kóta vodojemu	460 m n. m.
Kóta najnižšie položeného potrubia	355 m n. m.
Kóta najvyššie položeného potrubia	390 m n. m.

Hydrostatický pretlak

70 – 95 m v. s.

Pretlak presahuje prípustných 60 m v. s. preto je zásobovacie potrubie vybavené regulačným ventilom zabezpečujúcim prípustné prevádzkové tlaky v rozvodnom potrubí.

Napojenie odberateľov na vodovod

Dodávku vody odberateľom v obci zabezpečuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť a. s. OZ Košice. Podľa posledného celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov 2001 vykazuje:

obec spolu	277 domov s 285 bytmi,
z toho trvale obývaných	235 domov s 241 bytmi,
z toho vodovod v byte má	224 bytov a 869 osôb v bytoch,
bez vodovodu v byte bolo	17 domov a 63 osôb.

Podľa uvedených výsledkov v obci je na vodovod napojených 93% bývajúcего obyvateľstva, čo je vysoká napojenosť.

Doterajší vývoj spotreby vody v obci

Voda vyrobená (prívod do vodojemu) k roku 2003 stúpila až na 70 000 m³. Voda fakturovaná (spotreba v obci) k roku 2003 klesla na 37 000 m³. rozdiel 33 000 m³ značí stratu 47 % vyrobenej vody v poruchovom potrubí.

Priemerná denná výroba bola 192 m³/deň = 2,2 l/s.

$$Q_{dmax} = 3,5 \text{ l/s}$$

Priemerná denná spotreba bola 103 m³/deň = 1,2 l/s.

$$Q_{dmax} = 1,9 \text{ l/s}$$

Pramene s výdatnosťou 4,05 l/s postačujú napriek vysokým stratám vyrobenej vody. Doterajší trend vývoja vykazuje narastanie výroby a klesanie spotreby vody (fakturácie). Podstatne klesla najmä spotreba vody v domácnostiach zo 146 l/os. a deň na 106 l/os. a deň. Obyvatelia šetria vodou v dôsledku jej zdražovania.

Návrh

Územný plán rieši vývoj počtu obyvateľstva z 982 na 1 160 k roku 2 030.

Výpočet potreby pitnej vody podľa vyhlášky MŽP č. 684/2006 limituje potrebu pitnej vody pre domácnosti s lokálnou prípravou teplej úžitkovej vody v množstve 135 l/osobu/deň a na občiansku vybavenosť v množstve 15 l/osobu/deň. Spolu 150 l/osobu/deň.

Vyhláška umožňuje znížiť potrebu vody o 25 % ak sú v obci v každom dome či byte osadené vodomery.

Celková navrhovaná spotreba pitnej vody k roku 2030:

Celková potreba spolu $Q_p = 1\,160 \times (135+15) \times 0,75 = 130\,500 \text{ l/deň} = 130,5 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,51/\text{s}$,

Celkové denné max. $Q_m = Q_p \times k_d = 130,5 \times 1,6 = 208,8 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,41 \text{ l/s}$,

Celkové hodinové max. $Q_h = Q_m \times k_h = 2,41 \times 1,8 = 4,35 \text{ l/s}$.

Vypočítané budúce potreby zdroja vody, akumulácie, priemerné Q_p a maximálne Q_m sú neúmerne vysoké v porovnaní so skutočnými odbermi obyvateľstva.

Uvedený výpočet podľa limitov Vyhlášky MŽP sa využíva prevažne pri projektovaní nových vodovodov pre obce doteraz bez vodovodov.

Naproti tomu územný plán rieši jestvujúci vodovod jeho doterajší rozvoj a budúci vývoj, podľa metodických pokynov MŽP z roku 2 001. Prieskumom a rozborom doterajších ročných množstiev výroby a spotreby vody zisťuje ukazovatele doterajšej výroby a spotreby ako podkladu pre návrh budúcej výroby a spotreby pitnej vody z vodovodu.

Doterajší rozvoj výroby a spotreby vody a jej reálne možného vývoja k roku 2 030

Košická Belá	r.2003	r.2005	r.2010	r.2014		r.2030
Počet obyvateľov v obci	935	962	986	990		1 160
Z toho napojených na vodovod	873	950	975	981		1 130
Voda vyrobená (kúpená) m ³	70 000	52 000	42 000	88 660		46 146
Voda fakturovaná m ³	37 000	34 000	31 000	30 112		36 000
Z toho domácnosť	34 000	32 000	29 000	28 478	79 l/os/deň	33 000
poľnohospodárstvo	0	0	0	75		1 000
priemysel	0	0	0	0		0
ostatné	3 000	630	2 000	1 559		2 000

Voda nefakturovaná m ³	33 000	18 000	11 000	58 548		10 000
Počet prípojok		253	265	292		379
Straty vody	47 %	35 %	35 %	66%		22 %

Rozborová a návrhová tabuľka aj po 10 rokoch vykazuje nízke odbery vody z vodovodu. Obyvatelia aj naďalej vytrvalo šetria vodou z vodovodu v dôsledku jej spolplatenia. Využívajú svoje studne ako zdroje úžitkovej vody najmä na hygienické účely. Možno reálne predpokladať, že obyvatelia budú sporonliví aj k roku 2030, pri všeobecnej tendencii zvyšovania nákladov na živobytie.

Doterajší rozvoj dosiahol 88 660 m³/rok vyrobenej vody, čo je 242 900 l/deň = 2,8 l/s.
Vývoj k roku 2 030 plánuje 46 000 m³/rok vyrobenej vody, čo je 126 030 l/deň = 1,4 l/s.
Výrobu 2,8 alebo 1,4 l/s pitnej vody miestne pramene s výdatnosťou 4 l/s zabezpečia.

K uvedeným údajom správca vodovodu uvádza, že zastaraný vodovod má časté poruchy na rozvodnom potrubí a s tým súvisia straty vody na rozvodnej sieti, ktoré sa prejavili hlavne v roku 2 014. Správca prisľúbil zaradiť vodovod k roku 2 030 do „Plánu údržby a opráv“ aspoň najproblematickejšie úseky rozvodnej siete. Preto bude možné k roku 2 030 vytýčiť nižšiu výrobu a nižšie straty pitnej vody pre obec.

Bilancia kapacít vodovodu k roku 2 030:

- Priemerná vyrobená voda $Q_p = 1,5$ l/s zdroje vody – pramene s kapacitou 4,05 l/s dodajú,
- Maximálna vyrobená voda $Q_m = 126 \times 1,6 = 202 \text{ m}^3 \times 0,6 = 120 \text{ m}^3$ vodojem zabezpečí,
- Hodinová vyrobená voda $Q_h = 202 \text{ m}^3 \times 1,8 = 364 \text{ m}^3/\text{hod} = 4,2$ l/s prírodné potrubie D 150 dodá s rezervou.

Dosiahnutie vybilancovaného množstva vyrobenej vody predpokladá realizáciu výmeny najproblematickejších úsekov prírodného a rozvodného potrubia v obci do roku 2030, tak ako prisľúbila spoločnosť VVS a.s. Košice v liste zo dňa 20.10.2015, Zn. 84757/2014/0/VR – Brodová.

Podmienkou navrhnutého plánovaného reálneho vývoja výroby a potreby pitnej vody je nárast počtu obyvateľov v obci z 990 na 1 160 osôb k roku 2030.

Vodovod Košická Belá návrh napojenia nových domov na vodovodnú sieť v obci

<i>Lokalita</i>	<i>Počet</i>	<i>Návrh riešenia napojenia</i>
Lokalita Pri Bytovkách	18 b.j.	Vybudovať uličný vodovod predĺžením jestvujúceho uličného vodovodu
Lokalita Nad školou	4 RD	Vybudovať uličný vodovod odbočkou z jestvujúceho vodovodu
Lokalita Pod školou	2 RD	Vybudovať uličný vodovod predĺžením jestvujúceho vodovodu
Lokalita Nad futbalovým ihriskom	2 RD	Vybudovať uličný vodovod odbočkou z jestvujúceho vodovodu
Lokalita Pri cintoríne	30 RD	Vybudovať uličné vodovody odbočkou z jestvujúceho vodovodu
Lokalita Nad farou	12 RD	Vybudovať uličný vodovod odbočkou z jestvujúceho vodovodu

Ostatné RD navrhované v prielukách v počte 19 budú napojené na jestvujúce uličné rozvody vodovodu.

Rekreačné lokality

Rekreačné lokality na riešenom území sú zásobované pitnou vodou z časti z verejného vodovodu, ale zväčša individuálne. Verejný vodovod nazvaný „Vodovod Košické Hámre“ využívajú chaty, hotely a penzióny na rekr. lokalitách a osadách v nich - Priložky a Táleng. Rekreačný areál Zlatník, hotel Garden a Dam majú vlastné vodovody. Obyvatelia chatových osád Galová lúka, Stodolisko, Ústie, osady Teplý potok a Zlatá lúka zásobujú sa pitnou vodou individuálne dovozom

z mesta. Úžitkovú vodu čerpajú z miestnych zdrojov (potok, pramene).

„**Vodovod Košické Hámre**“ vedie cez lokality Prielozky a Stodolisko do centra na Talengu. Zdroj vody, prívodné potrubie, čerpacia stanica a vodojem sa nachádzajú na lokalite Medzi skalami na katastrálnom území obce Opátka. Zdrojom vody je prameň Medzi skalami s výdatnosťou 0,3 – 3,5 l/s zachytený pramennou jímkou, z ktorej voda priteká prívodným potrubím do čerpacej stanice vzdialenej 450 m od prameňa. Čerpacia stanica a vodojem 100 m³ na kóte 435 m n. m. sú dočasne nefunkčné. Vodovod funguje gravitačne. Pripravuje sa rekonštrukcia vodojemu. Od čerpacej stanice vedie zásobovacie potrubie DN 100, ktoré sa po 1200 m rozdvaja do potrubia DN 80 smerom na Opátka k bývalej chate KNV a do potrubia DN 80 smerom k mostu po brehu vodnej nádrže a cez most vedľa štátnej cesty po šachtu pred Hotelom Sivec, kde sa rozvetvuje k penziónom a k chatám na centrálnej lokalite na Talengu. Na vodovod sú napojené hotely, penzióny a chaty v počte 15 objektov. Z celkového počtu 170 rodinných chát pozdĺž vodovodu je 40 napojených na vodovod.

Doterajší vývoj odberu vody z „Vodovodu Košické Hámre“

Ukazovateľ	1995	2000	2003	2004	2013	2014
Voda vyrobená (tis.m ³)	13,5	35	13	12	23,210	18,920
Voda fakturovaná (tis.m ³)	12	33	12	10	6,914	7,004
- z toho v domácnosti (tis.m ³)	3,2	1	1	1	0,810	1,414
- hotely, penzióny (tis.m ³)	1,8	22	8	7	-	-
- ostatní (tis.m ³)	7,0	10	3	2	5,801	5,280
Voda nefakturovaná (tis.m ³)	1,5	2	1	1	16	11,916
Počet odberateľov - hotely a penzióny	13	13	7	7	47	68
Počet odberateľov – rodinné chaty	26	38	40	40		

Vývoj spotreby vody od r. 2000 má klesajúci trend najmä v posledných rokoch zrejme v dôsledku zdražovania pitnej vody. Spotreba vody 7 objektov (hotel a penzióny v prevádzke) spolu 180 lôžok za rok 2004 bola 106 l/lôžko/deň, čo je menej než normových 150 l/lôžko/deň. Spotreba pripojených 40 chatárov pri 200-dňovom pobyte za sezónu 94 l/os/deň takmer dosahuje normu 100 l/os/deň. Skutočná potreba zdroja podľa množstva fakturovanej vody v r. 2004 bola 2,8 l/s, ktorú zdroj vody – prameň „Medzi skalami“ pokrýva.

Na vodovod navrhujeme napojiť navrhované turist. vybavenie na plážoviskách a všetky rekreačné budovy na Tálengu a vo V. Folkmári.

Rekreačný areál Zlatník (autocamp – apartmány, reštaurácia, bazén) má vlastný vodovod na zásobovanie pitnou vodou a vlastnú čističku na likvidáciu odpadových vôd.

Zdrojom pitnej vody je prameň na západnom svahu nad areálom v ohrade PHO 1°. Prameň s výdatnosťou 0,1 – 0,3 l/s zachytený betónovou skružou ø1m sa nachádza vo výške 390 m n. m. vo vzdialenosti 470 m od areálu. Z jímky ide voda priamo plastovou rúrou ø2" dĺžky 420 m do vodojemu na kóte 345 m n. m. s obsahom 16 m³. Z vodojemu ide zásobovacie potrubie do rozvodov v areáli na kóte 330 m n. m. Rozvody idú ku každému objektu, aj na kúpalisko pre sprchy. Spotreba pitnej vody v r. 2004 bola 2600 m³ = 7,2 m³/deň = 0,08 l/s. Prameň 0,1 – 0,3 l/s postačoval. Rekreačný areál s kapacitou 55 lôžok mal spotrebu vody 131 l/lôžko/deň, čo je primerané. Bazén na kúpalisku má rozmery 10×25×1,5 m a objem 375 m³. Vybavený je strojovňou na filtráciu, čistenie a cirkuláciu bazénovej vody. Ako zdroj úžitkovej vody, najmä pre bazén, bola navrhovaná studňa na východnom okraji areálu, s výdatnosťou 2 l/s. voda zo studne sa ukázala ako silne mineralizovaná mangánom, preto prechádza filtrom a odlučovačom mangánu. Napriek tomu sa usadzoval na dne bazénu čierny kal zo zrazenín mangánu, ktorý sa odsával.

Pitná voda pre chaty je privedená z pramenej jímky miestnych prameňov. Ostatní chatári sa zásobujú pitnou vodou individuálne (studne, dovoz z mesta). Úžitkovú vodu čerpajú z miestnych zdrojov (potok, prameň).

System navrhujeme zachovať.

Potoky - hotely majú spoločné vodné hospodárstvo na zásobovanie pitnou vodou a na likvidáciu odpadových vôd. Zdrojom pitnej vody je prameň zachytený na svahu v dolinke potoka tečúceho okrajom areálu hotela. Voda z prameňa je akumulovaná vo vodojeme 100 m³ na svahu pri prameni odkiaľ je privedená do rozvodov pre všetky objekty hotela a motela. Výdatnosť prameňa je 0,3 l/s. Odber 9168 m³ za rok = 25 m³/deň = 0,3 l/s. Pri spoločnej kapacite 115 + 54 = 169 postelí pripadá 148 l/lôžko/deň, čo je primerané danému typu hotela a motela.

Úžitkovú vodu pre bazén odoberá hotel z priľahlého potoka. Odobratá voda prechádza zariadením na filtráciu do dvoch akumuláčnych nádrží, z ktorých sa napúšťa plavecký bazén. Bazén je vybavený zariadením na čistenie a cirkuláciu vody v bazéne.

Systém navrhujeme zachovať.

B. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec Košická Belá

Napriek tomu, že má vodovod už vyše 30 rokov, doteraz nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Podľa posledného celoštátneho sčítania v r. 2001, z 235 trvale obývaných domov a 932 obyvateľmi má:

175 žump	pre 695 obyvateľov,
167 splachovacích záchodov	pre 677 obyvateľov,
224 kúpeľní alebo sprch	pre 893 obyvateľov.

Žumpy nemá 60 domov, využívajúcich suché latríny na dvoroch či v záhradách. Využívanie žump je problematické vzhľadom na možné priesaky a ťažkosti s vyvázaním, a suché latríny sú ešte problematickejšie. Daný stav rieši projekt verejnej kanalizácie vypracovaný v r. 1994, vrátane čističky odpadových vôd. Realizácia projektu viazne na nedostatku finančných prostriedkov.

Návrh

Navrhujeme prebrať PD verejnej kanalizácie. ČOV navrhujeme posunúť severnejšie, za križovatku. Jej kapacita bude 1 000 EO.

Celkové množstvo splaškových odpadových vôd v r. 2030 vypočítané podľa STN 75 6101:

Potreba vody je prevzatá z časti zásobovanie vodou: $Q_p = 1,5 \text{ l/s} = Q_{24}$.

Priemerný denný prietok splaškových vôd: $Q_{24} = 15 \text{ l/s}$.

Najväčší prietok splaškových vôd: $Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 3,0 \times 1,5 = 4,5 \text{ l/s}$.

Najmenší prietok splaškových vôd: $Q_{h \min} = k_{h \min} \times Q_{24} = 0,6 \times 1,5 = 0,9 \text{ l/s}$.

Rekreačné lokality

Centrum

Lokality pozdĺž „Vodovodu Košické Hámre“ nie sú odkanalizované. Na zneškodňovanie odpadových vôd v centre rekreačných lokalít na *Talengu* z hotelov, penziónov a podnikových chát bolo zriadené kanalizačné potrubie vyústené do spoločného septika. Septik je už dlhšiu dobu mimo prevádzky, lebo kanalizačné potrubie bolo závalom prerušené a penzióny a podnikové chaty si zriadili žumpy.

Hotel Sivec v súčasnosti dokončil výstavbu vlastnej malej čističky odpadových vôd s kapacitou pre splašky hotela.

Rodinné chaty v osadách sú vybavené žumpami.

Navrhujeme na mieste septika vybudovať ČOV pre skupinu rekr. budov na *Talengu* a odkloniť tak vyústenie ČOV hotela Sivec za most z dôvodu rozšírenia verejných plážovísk po most.

Zlatník

Odpadové vody zo všetkých objektov zachytáva kanalizácia areálu a odvádza do čističky odpadových vôd (ČOV) s kapacitou 10 m³/deň. Vyčistené odpadové vody z ČOV sú vyústené do vodnej nádrže Ružín. Vypúšťanie odpadovej vody je povolené OÚ-OŽP Košice - vidiek. Skúšobná prevádzka vykázala 95% účinnosť ČOV a 13 mg BSK₅ vo vyčistenej vode.

V chatovej osade Kopaniny – 34 rodinných chát a Zlatý potok – 46 rodinných chát sú odpadové vody akumulované v žumpách, ktoré sú občas vyvázané.

Potoky

Zachytenie odpadových vôd zo všetkých objektov oboch hotelov je zabezpečené kanalizáciou, zaústenou do čističky odpadových vôd (ČOV) umiestnenej na dolnom konci areálu. V súčasnosti je spracovaný projekt rekonštrukcie ČOV na zvýšenie účinnosti čistiaceho procesu. Recipientom vyčistených odpadových vôd je potok Belá. Vypúšťanie je povolené OÚ-ŽP Košice – vidiek.

Chatová osada Potok a Paseky – 42 rodinných chát a chatová osada Vodná baňa – 6 rodinných chát akumulujú splašky v žumpách, ktoré sú občas vyvázané.

C. Vodné toky a odtokové pomery

Riešené územie spojených katastrov Košickej Belej, Košických Hámrov a Malého Folkmaru patrí do povodia rieky Hornád. Priehrada na Hornáde pri Ružíne vytvorila vodnú nádrž s hladinou na kóte max. 327,6 m n. m., ktorá limituje polohu chát pozdĺž brehov nádrže. Nádrž zaplavila údolie potoka Belá vrátane obce Košické Hámre. Z potoka zostalo 9 km od vzniku po zatopené Košické

Hámre. Potok vzniká pod Železnou 5 km od obce zo sútoku vejára malých potokov. Od vzniku tečie kľukatým korytom so sprievodnou vegetáciou až po chatovú osadu Potoky. Cez chatovú osadu má Belá smerovo upravený tok a spevnené koryto. Súbežne s preložkou štátnej cesty má upravený a spevnený 500 m úsek. V obci sa kľuká medzi záhradami s úpravami proti podmývaniu záhrad. Upravené a spevnené sú len úseky pod novými aj starým mostom. Mostové profily sú dimenzované na priepustnosť Q_{100} ročnej vody. Veľké vody zaplavujú niektoré dvory a záhrady na dolnom konci obce.

Výskyt veľkých vôd pozorovaných na potoku Belá pod obcou.

Raz za	1 rok	5	10	20	50	100 rokov
Prietok Q	4,1 m ³ /s	9,6	12,8	17	26	34 m ³ /s

Priemerný denný prietok $Q_{355} = 0,047 \text{ m}^3/\text{s}$

Čistota vody nad obcou $BSK_5 = 1,7 \text{ mg/l}$ CHSK 3,4 mg/l

V chatovej osade Potok je povrchový odber úžitkovej vody z potoka Belá do čerpacej stanice dodávajúcej vodu na zasnežovanie pre lyžiarsky areál na Jahodnej.

Potoky Kamenný a Šumivý pritekajú do obce zo západných svahov v prirodzene vymytených korytách, križujú novú štátnu cestu cez podjazd a priepusty s upravenými a spevnenými úsekmi križovania. Cez obec tečú v pôvodných čiastočne spevnených korytách a vlievajú sa do Belej cez priepusty pod starou štátnou cestou.

Beliansky potok (Lieskovec) priteká do obce z východných svahov od prameňov pod Skalnatým vrchom, križuje štátnu cestu priepustom pri kostole a vlieva sa do potoka Belá pri starej škole. Potok má koryto smerovo upravené a spevnené do tvaru lichobežníka z obkladových betónových panelov. Úprava má dĺžku 200 m pozdĺž komunikácie vedúcej až k poslednému domu v Dolinke.

Ostatné potoky

Zlatý potok tečie cez chatovú osadu Zlatník v ustálenom prirodzenom koryte spevnený brehovým porastom. Križuje štátnu cestu priepustom a vlieva sa do potoka Belá už takmer pri vodnej nádrži. Potok Opátka preteká cez rekreačný areál Zelená perla v upravenom a spevnenom koryte a vlieva sa do vodnej nádrže na dolnom konci areálu. Potok Belá preteká popri kúpalisku v nespevnenom a potok Potoky od mosta po cestu II. tr. v spevnenom koryte. Uvedené toky neohrozujú prilahlé chaty a pozemky vybrežovaním.

2.12.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Územím Košickej Belej prechádzajú vonkajšie VN vedenia:

- 110 kV vedenie V 6730 Margecany – Haniska US steel,
- 110 kV odbočka 6730 do priehradnej elektrárne Ružín,
- 22 kV vedenie V 204 Budulov – Krompachy

Dodávku elektriny do riešeného územia zabezpečuje vedenie V 204, ktoré je pripojené na ES 110/22 kV Budulov. Vedenie V 204 je z druhej strany zaústené do ES 110/22 kV Krompachy, odkiaľ je v prípade potreby možnosť náhradného riešenia dodávky elektriny do obce. Ďalšou možnosťou je napájanie z ES 110/22 kV Haniska pri Košiciach.

Distribúciu elektriny na riešenom území zabezpečujú trafostanice 22/0,4 kV v počte 15, z ktorých 12 je rozmiestnených v rekreačných osadách a 3 v obci. Poľnohospodárske družstvo má vlastnú trafostanicu.

Distribučné trafostanice (DTS) sú napojené na 22 kV vedenie V 204 vonkajšími VN prípojkami z vodičov ALFe6 vedených na betónových stĺpoch.

Obec

Rozmiestnenie a údaje trafostaníc v obci

Označenie	Umiestnenie lokalita	Druh	Inšt. výkon kVA	Majiteľ rok inšt.	Zaťaženie %	Ročný odber kWh
TS 17	pri mlyne	stĺp	250	VSE 1968	55	nie sú údaje
TS 6	pri škole	stĺp	160	VSE 1966	60	nie sú údaje
TS 7	v jarku	stĺp	400	VSE 1995	61	nie sú údaje
	Spolu		810			

Trafostanice v súčasnosti sú v prevádzky schopnom stave. Zabezpečujú dodávku elektriny bez porúch či výpadkov.

Nie sú k dispozícii merané údaje o zaťažení a o odberoch na jednotlivých trafostaniciach teda o ich využití. Využívanie trafostaníc môžeme preto posúdiť len rozborom nameranej skutočnej spotreby elektriny v nasledujúcej tabuľke.

Skutočná spotreba elektrickej energie v obci

	2012			2013			2014		
	Odber tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber	Odber tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber	Odber tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber
MOO – Maloodber obyvateľstva									
Jednotarif. odber do 1089 kWh/r	25	40	630	30	42	715	31	43	720
Jednotarif. odber nad 1089 kWh/r	641	150	4 280	600	152	3 950	537	155	3 580
Dvojtarif. – bojler aku.	348	46	7 570	325	49	6 630	323	53	6 100
Dvojtarif. – priamovýhrev	81	3	26 900	153	5	30 700	146	6	24 400
MOO spolu 2002 – 2004	1 095	244	4 487	1 108	248	4 467	1 037	257	4 035
2012 - 2014	1 014	241	4 207	955	243	3 930	891	251	3 550
MOP – Maloodber – podniky, obchodné organizácie									
Obecný úrad a bytovka	8			8			8		
Lekár – knižnica – obchod	7			7			7		
Požiarňa zbrojnica	1			1			1		
Dom smútku	1			1			1		
Základná škola a materská škola	20			25			39		
Kostol – fara	25			25			25		
Potraviny – Verebová	3			3			3		
Pohostinstvo – Zákutná	5			5			5		
Atlantída – diskont	5			5			5		
Pošta	13			13			13		
Slovak Telecom	12			12			12		
Mestské lesy	14			14			14		
Stolár	1			1			1		
MOP spolu	115			120			134		
MOPO – verejné osvetlenie	39			36			40		
VO – pekáreň	150			150			150		
Odber z obec. siete celkom	1 399			1 414			1 361		

Spotreba vykazuje postupný medziročný pokles priemerných ukazovateľov spotreby obyvateľstva vplyvom úsporného využívania elektriny v dôsledku zvyšovania jej ceny. Malý záujem o intenzívnejšie využívanie elektriny ilustruje skutočnosť, že v obci je len 6 dvojtarifov na priamo výhrev.

Odbery v občianskej vybavenosti sa pohybujú medzi 12 – 15 % odberov obyvateľstva, čo oproti optimu 30 % je nízke.

Veľkoodber v obci mala len pekáreň (v súčasnosti mimo prevádzky) z miestnej siete cez osobitný káblový vývod.

Na základe vyššie vyhodnotených priemerných ukazovateľov spotreby a rozdelením počtov obyvateľov do zásobovacích okruhov jednotlivých trafostaníc, bol vykonaný aproximatívny výpočet súčasného zaťaženia a využitia jednotlivých trafostaníc. Spotreby organizácií boli pripočítané k príslušnej trafostanici v absolútnych hodnotách. výsledky sú podané v nasledujúcej tabuľke.

Súčasný zaťaženie a využitie trafostaníc

Trafostanica	Výkon kVA	Zaťaženie	Ročné odbery kWh
		%	
TS 4 pri mlyne	250	14	60 761
TS 7 pri škole	400	61	485 494
TS 8 v jarku	250	22	259 108
TS 19	250	59	296 171
Spolu	1 150	-	11 101 534

Táto výsledná tabuľka zostavená na základe vykonaného rozboru preukazuje nízku zaťaženosť distribučných trafostaníc v obci. Rozborom získané údaje o trafostaniciach vyplývajú z prevládajúcich jednotarifov s malými odbermi elektrickej energie vo väčšine domácností.

Výsledky rozboru dokazujú, že inštalované distribučné trafostanice v obci majú dostatočné výkonové rezervy aj pre krytie prípadného zvýšeného dopytu po využívaní elektrickej energie v domácnostiach.

Terajší stav siete

Rozvodná sieť normálneho napätia NN v obci je realizovaná nadzemným vedením pozdĺž miestnych komunikácií. Vedenie tvorí zaokruhovанú sieť s odbočkami. Odbočky vedú k okrajovým skupinám domov.

Kmeňové vedenie pozdĺž hlavnej komunikácie je z lán AlFe 70. Posilnené je v úseku od TS 7 po kostol zdvojením a odtiaľ po stred obce závesným káblom 120 AES. Od TS 7 ide odbočka AlFe 70 na stavebný obvod Rúbaniská. Z TS 7 vychádza aj samostatný vývod 120 AES do pekárne. Ostatné prepojenia, odbočky a výbežky tvoria vodiče AlFe z prierezov 35, 25 a 16 mm². Výmena všetkých vodičov na AlFe vrátane výmeny drevených stĺpov za betónové bola vykonaná nedávno. Zostávajú ešte drevené stĺpy na dolnom konci obce a na niektorých odbočkách. Väčšie úbytky napätia v súčasnosti nie sú pozorované.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je výbojkovými svietidlami výložníkového typu v dobrom technickom stave s postačujúcim osvitom. Svietidlá sú osadené na spoločných podporných bodoch NN rozvodov, vrátane napájacieho vedenia z vodičov AlFe prierezu 16 mm². Ovládanie osvetlenia je centrálnym časovým spínačom.

Návrh

Územný plán rieši rozvoj obce výstavbou 69 RD, z toho 18 b.j. v troch BD k roku 2030 čo značí prírastok potreby elektrickej energie a aj prírastok zaťaženia na jestvujúce trafostanice.

Rozvojová výstavba bude napojovaná na najbližšie distribučné trafostanice. Možnosť napájania nových domov závisí od kapacity trafostaníc a o ich doterajšieho využitia a zaťaženia. Rozbor stavu využitia a zaťaženia trafostaníc a vyčíslenie prírastku zaťaženia a ich prenesenie na trafostanice podáva nasledovná tabuľka:

Trafostanica	Súčasný stav			prírastok		Budúca záťaž	
	Výkon kVA	Využitie %	Záťaž kVA	Objekt, počet	Záťaž kVA	Spolu kVA	Využitá %
TS4 Pri Mlyne	250	14	35	RD 4, 18 b.j.	33	68	28
TS7 Pri škole	400	61	244	RD 9	13,5	258	65
TS8 V jarku	250	22	55	RD 51	76,5	132	53
TS19	250	59	148	RD 5	7,5	156	63

Tabuľka vykazuje dostatočné rezervy trafostaníc na unesenie prírastku záťaže aj k roku 2030.

	2012			2013			2014		
	Odber tis. kWh	Počet Odbe- rov	Priem kWh/ odber	Odber tis. kWh	Počet odbe- rov	Priem kWh/ odber	Odber tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/ odber
MOO – Maloodber obyvateľstva									

MOO spolu 2002 – 2004	1 095	244	4 487	1 108	248	4 467	1 037	257	4 035
2012 - 2014	1 014	241	4 207	955	243	3 930	891	251	3 550

Porovnanie odberov po desaťročí ukazuje na pokles spotreby elektriny pri stagnácii počtu odberateľov. Klesajú celkové množstvá, ale najmä priemerný odber na jedného odberateľa zo 4 487 na 3 550 kWh/rok. Pokles je úmerný k stúpaniu ceny elektrickej energie.

Nárast potreby elektrickej energie k roku 2030

Výpočet prírastku spotreby elektriny pre rozvojovú výstavbu 69 RD a 18 b.j. spolu pre 87 obývaných bytov, podľa ukazovateľa 3 550 kWh/rok terajšej priemernej spotreby v obci, včítane 25% na občiansku vybavenosť: prírastok $87 \times 1,25 \times 3 550 = 386 000$ kWh/rok
Prírastok potreby obyvateľstva k roku 2030 386 000 kWh/rok
Doterajšia spotreba obyvateľstva v roku 2014 891 000 kWh/rok
Spolu potreba obyvateľstva k roku 2030 1 277 000 kWh/rok

Doterajšia spotreba občianskej vybavenosti a výroby ostáva nezmenená.

Nová zástavba je navrhovaná na celom území intravilánu obce, čo si vyžiada rozšírenie rozvodnej siete NN predĺžovaním z priľahlých ulíc.

Verejné osvetlenie

Večerné a nočné osvetlenie komunikácii v obci je svietidlami výložníkového typu s výbojkovými žiarivkami. Upevnenie svietidiel je na stĺpoch elektrickej rozvodnej siete vrátane napájacieho vedenia.

Počet svietidiel bol rozšírený do lokalít IBV a postačuje. Neosvetlených kritických bodov, alebo miest v obci niet.

Ovládanie osvetlenia je centrálné, časovým spínačom.

Verejné osvetlenie do novo navrhovaných ulíc a lokalít bude rozšírené z priľahlých ulíc. Osvetľovacie telesá a konštrukčné prvky budú rovnakého typu a konštrukcie ako v celej obci.

Rekreačné lokality

Územím rekreačných lokalít prechádza diaľkové 22 kV vedenie č. 204 a 110 kV vedenie č. 6730, ktoré cez celé územie zaberajú koridor ochranného pásma v šírke 52 m. Na vedenie č. 204 sa napája 12 trafostaníc zásobujúce chatové osady na riešenom území elektrickou energiou.

Trafostanice sú napojené na VN vedenie tromi skupinovými prípojkami: pre Vodácke osady (Sútoky), pre Centrum na Talengu a pre Galovu lúku smerom na Opátku. Okrem skupinových prípojok je šesť samostatných prípojok: tri pre chaty na Priložkách a tri pre Zlatník, Vodná baňa a Potoky. Prípojky VN sú vedené vzduchom na drevených stĺpoch s betónovými pätkami. Vodiče sú z lán AlFe prierezov 3×70 a 3×50 mm². Prípojky vedú k trafostaniciam a po celej svojej dĺžke vyžadujú ochranné pásmo obojstranne 10 m od krajných vodičov. Trafostanice vyžadujú ochranné pásmo v 10 metrovom okruhu. Ochranné pásma tvoria voľné koridory medzi chatami.

Rozmiestnenie a údaje trafostaníc v chatových osadách

Číslo – názov – osada	Druh	Výkon kVA	Majiteľ, rok výroby	Zaťaženie kW	Ročný odber kWh
TS 10 – Sútoky I – Vodácka 2	stĺp	100	VSE, a. s. 1981	nemerané	nemerané
TS 11 – Sútoky II – Vodácka 1	-"	100	VSE 1978	-"	-"
TS 3 – Nad bufetom–Stodolisko	-"	100	VSE 1975	-"	-"
TS 4 – Zar. pre seniorov Meričian	-"	250	cudzie 1972	-"	-"
TS 5 – rekreačný areál Zelená perla	-"	250	VSE 1983	-"	-"
TS 12 – Mestské lesy – Vodácka	-"	100	VSE 1978	-"	-"
TS 13 – chata Ružín – Centrum	-"	250	cudzie 1976	-"	-"
TS 14 – hotel Lesanka – Centrum	-"	160	cudzie	-"	-"
TS 15 – Cintorín – Teplý potok	-"	250	VSE 1974	-"	-"
TS 16 – Zlatník – Kopaniny	-"	250	VSE 1973	-"	-"
TS 8 – hotel Garden – Potoky	-"	250	VSE 1991	-"	-"
TS 10 – Vodná baňa	-"	100	cudzie 1976	-"	-"

Spolu		2160		
TS 1 – Opátka – Galova lúka	"-"	160	"-"	"-"
TS 2 – Opátka – Galova lúka	"-"	50	"-"	"-"

Terajší stav rozvodnej siete NN

Vývody z trafostaníc sú kábelové v zemi vytvárajúce kmeňové vedenie, od ktorého odbočujú kábelové prípojky k jednotlivým hotelom a penziónom. Uložné kábelové vedenie je z vodičov AYKY 120 a 95 mm². Nadzemné NN vývody idú len k vzdialenejším skupinám chat a k penziónu Bradan. Vodiče sú z lán AlFe s prierezmi 50, 42 a 35 mm². Prípojky k chatám sú závesnými káblami

Rozvodná sieť je vybudovaná do všetkých osád a zabezpečuje prívod elektriny pre každú pripojenú chatu s dostatočným napätím a v potrebnom množstve.

Elektrárne evidujú 409 odberateľov v rodinných chatách a 28 odberateľov hotelov, penziónov a podnikových chat.

Doterajší vývoj odberov elektrickej energie v chatových osadách

	2002			2003			2004		
	Odb. tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber	Odb. tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber	Odb. tis. kWh	Počet odberov	Priem. kWh/odber
MOO – Rodinné chaty									
Jednotarif. odber do 1089 kWh/r	234	322	730	236	324	730	239	327	730
Jednotarif. odber nad 1089 kWh/r	171	40	4280	159	40	3970	144	43	3600
Dvojtarif. – malý odber – bojler	17	8	2090	21	8	2630	22	8	2730
Dvojtarif. – bojler, akum kúrenie	134	18	7400	116	18	6450	108	18	6000
Dvojtarif. – priamovýhrev	285	13	21900	350	13	26900	316	13	22400
MOO spolu	851	401		890	403		834	409	

V absolútnej väčšine prevládajú odbery na svietenie a bežné elektrospotrebiče v jedno tarifoch v počte 327 z celkového počtu 409 (78 %). Jedno tarif na varenie v počte 43 (10 %), odbery aj pre bojler spolu 26 (6 %), a odbery na priamo výhrev v počte 13 (3 %). Priemerné odberové ukazovatele prejavujú klesajúcu tendenciu.

Na základe vyššie vyhodnotených ukazovateľov bol vykonaný aproximatívny výpočet zaťaženia a využitia jednotlivých trafostaníc. Výsledky prehľadne podáva nasledujúca tabuľka.

Rozbor zaťaženia a využívania trafostaníc

Číslo a miesto trafostanice	Výkon kVA	Počet chat	Hotel. + penz.	Zaťaženie kVA					Ročný odber kWh
				Chaty	H+P	VO	Spolu	%	
VN prípojka na Sútoky									
TS 10 – Sútoky 1– Vodácka 2	100	34	1	26	5		31	31	20 900
TS 11 – Sútoky 2– Vodácka 1	100	19		16			16	16	18 700
VN prípojky Prieložky									
TS 3 – Nad bufetom	100	47		43			43	43	63 630
TS 4 – Zar. pre seniorov Meričian	250	34		18			18	18	33 400
TS 5 – rekreačný areál Zelená	250	24		34			34	10	44 380

perla									
VN prípojka na Táleng									
TS 12 – Štátne lesy – Vod. osada	100	23		56			56	56	103 700
TS 13 – chata Ružín	250	15	5	55	84		139	55	210 700
TS 14 – hotel Lesanka	160	17	3	9	44		53	33	209 000
TS 15 – Cintorín	250	22	6	22	90		112	45	254 460
VN prípojky									
TS 16 – Zlatník	250	8	2	86	10	100	195	80	461 700
TS 8 – hotel Garden – Potoky	250	42	1	85	5	80	170	65	492 800
TS 10 – Vodná baňa	100	6		18			18	18	26 520
Spolu	2 160	364	18	468	238	180	8	40	1 930 890
VN prípojka do Opátky									
TS Opátka – Galova lúka	160	29	1	48			48		59 600
TS Opátka – Galova lúka	50	15		10	5		15		30 430
Spolu	210	44	1	58	5		63		90 530

Rozborová tabuľka ukazuje celkove na nízke zaťaženie trafostaníc. Najnižšie 16 a 31 % sú zaťažené TS 10, 11 na Sútokoch 1, 2 (Vodácke osady). Najvyššie 65 a 80 % sú zaťažené TS 8, 16 na Potokoch (Dam) a Zlatníku.

Tabuľka podobne vykazuje aj malý celkový odber na riešenom území v množstve 1 930 890 kWh /rok. Pre inštalovaný transformačný výkon vyše 2 MVA je to veľmi malé využitie. Veľmi malé sú odbery z TS 10, 11 – Vodácke osady 18 – 20 900 kWh /rok. Malé odbery sú z TS 3, 4, 5 – Prielohy 30 – 60 000 kWh/rok. Priemerné sú odbery len na TS 8, 16 na Potokoch a Zlatníku 400 – 500 000 kWh/rok.

Vykonaný rozbor súčasného stavu ukázal vysokú vybavenosť chatových osád transformačným výkonom. Celkový inštalovaný transformačný výkon 2160 kVA pre 364 odberných miest (chát) značí podielový výkon 6 kVA /chatu. Podľa smernice č. 2/82 koncernu SEP terajší podielový výkon by mal byť 0,6 – 1,0 kVA /chatu.

Z uvedeného vyplýva, že trafostanice inštalované na riešenom území majú značné výkonové rezervy a umožňujú pripájanie ďalších budúcich odberateľov.

Návrh

System navrhujeme ponechať.

2.12.4 Zásobovanie plynom a teplom

A. Zásobovanie plynom

Obec Košická Belá ani rekreačné lokality nie sú pripojené na verejný plynovod. Najbližší verejný plynovod je vo Veľkom Folkmári vo vzdialenosti 10 km. Podmienky vybudovania prírodného potrubia sú v súčasnosti zvažované ako zo strany SPP, tak zo strany obce. Obyvatelia obce v súčasnosti využívajú stlačený plyn propán-bután pri varení v 115 domácnostiach. Plyn propán-bután sa do obce dodáva v 10 kg bombách dvom predajcom v obci. Ročný obrat spolu činí 930 ks bômb à 10 kg = 9 300 kg.

Obec

Tekutý plyn na vykurovanie využíval obecný úrad a tri komplexne plynofikované domácnosti v obci. Stlačený plyn dovážalo cisternové auto do tlakových nádrží odberateľov. Dodával sa tekutý propán.

Spotreba plynu v roku 2005: obecný úrad 18 000 l/rok

3 obyvatelia 12 600 l/rok = 3 500 kg/rok = 12,6 m³/rok.

Znížili sa aj odbery obyvateľstva na 3 500 kg plynu.

Stav v roku 2015

Zásobovanie obce plynom naďalej zostáva na dvoch predajcoch stlačeného plynu PB v bombách, ktorých odber klesol na 350 bômb – 10 kg = 3 500 kg/rok.

Od vykurovania plynom odstúpil obecný úrad a jeden obyvateľ.

Slovenský plynárenský priemysel v dohľadnej dobe neplánuje výstavbu plynovodu do obce.

Rekreačné lokality

V chatových osadách sa využíva plyn propán-bután v malých bombách len pri varení alebo ohreve jedál a to v ojedinelých prípadoch.

Hotely a penzióny využívali v r.2005 stlačený plyn na vykurovanie. Dovážal sa tekutý propán v špeciálnom cisternovom vozidle do tlakových nádrží pri kotolniach.

Spotreba plynu v r.2005:

Hotel Dam	52 000 l/rok = 26 000 kg/rok
Motel Garden	36 000 l/rok = 18 000 kg/rok
Hotel Sivec	32 000 l/rok = 16 000 kg/rok
Penzión Lesanka	20 000 l/rok = 10 000 kg/rok
Spolu	70 000 kg/rok

Od vykurovania plynom odstúpili hotel Dam, penzión Sivec a Lesanka, ktoré prešli na vykurovanie pevným palivom (pelety, drevo). Hotel Garden naďalej vykuruje plynom (propan) dovázaným cisternovým autom.

Celková spotreba stlačeného plynu v riešenom území za rok 2005 činila 94 600, čo sa rovná 189,2 l zemného plynu. V roku 2015 spotreba poklesla.

B. Zásobovanie teplom

Obec

Teplu na účely varenia, vykurovania a ohrevu vody v rodinných domoch sa zabezpečuje z kotlov, kachlí a šporákov prevažne na pevné palivo (drevo). Rozhodujúca spotreba tepla je na vykurovanie. Spotreba tepla v mnohom závisí na spôsobe vykurovania. Spôsoby vykurovania bytov v Košickej Belej boli zisťované v rámci celoštátneho sčítania bytov a domov v r. 2001.

Výsledky sčítania:	Rok 2001	Rok 2004
Ústredné kúrenie diaľkové	6 bytov	-
Ústredné kúrenie lokálne		
- na pevné palivo	131 bytov	137 bytov
- na plyn (propán-bután)	-	3 byty
- elektrické	3 byty	6 bytov
Etážové (bytové) kúrenie		
- na pevné palivo	10 bytov	10 bytov
- na plyn	-	-
- ostatné	-	-
Kachle		
- na pevné palivo	78 bytov	78 bytov
- elektrické	-	-
- plynové	-	-
- ostatné	-	-
Iné vykurovanie	13 bytov	13 bytov
Spolu	241 bytov	247 bytov

Súčasný stav:

Ústredné kúrenie diaľkové 6 b. j. zo školskej kotolne (na koks) bolo odpojené a bytovka prešla na ústredné kúrenie lokálne (na koks).

V obci prevažuje pevné palivo (drevo) v ústrednom aj etážovom kúrení i v kachliach, spolu v počte 209 bytov (domov) t. j. 87% všetkých domov. Ústredné kúrenie lokálne na dovážaný plyn propán pribudlo v 3 domoch a elektrické vzrástlo z 3 na 6 domov.

Plyn propán-bután využíva pri varení 85 domácností.

Elektrický bojler na ohrev vody má 51 domácností.

V občianskej vybavenosti má Základná škola kotolňu na pevné palivá a Obecný úrad spoločne s lekárskou ordináciou plynovú kotolňu na dovážaný propán. Varenie má škola na elektrinu (v zálohe sú fľaše na plyn).

Kostol, fara, potraviny, pošta a telekomunikačná ústredňa majú elektrické vykurovanie a Hostinec a Klub mládeže majú zmiešané vykurovanie (elektrina + pevné palivo).

Spotreba palív a tepla v obci v r.2005

Spotreba	Počet byto v	Palivo			Tepla	
		Elektrina (tis. kWh)	Propán (kg)	Pevné palivá (t)	GJ	GJ/dom
Obyvateľstvo obce						
- vykurovanie – drevo	225	-		565	7 910	35
- varenie propán-bután	85	-	9 300		465	5
- varenie a kúrenie propán	3	-	6 300		315	105
- varenie, pečenie	155	537			1 933	13
- bojler – prikurovanie	53	323			1 162	15
- el. var., vykur.- bojler	6	146			536	89
Obyvateľstvo spolu	237	1 006	15 600	565	12 321	52
Občianska vybavenosť						
ZŠ + MŠ - vykुर. – koks	1			73	2 190	
- varenie	1	39			140	
Obecný úrad, kultúrna sála	1	7	7 600		408	
Lekári, knižnica, obchod	1	7	5 200		288	
Klub mladých	1	5		3	72	
Pošta	1	12			43	
Telekom	1	10			36	
Pohostinstvo	1	5		3	72	
Mestské lesy	1	14		4	100	
Fara	1	25			71	
Kostol	1	20			72	
potraviny	3	3				
Spotreba občianska vybavenosť	14	147	12 800	83	3 490	
Pekáreň VIPE	1	141			510	
Stolárstvo	1	6		3	76	

Vyhodnotenie vykazuje najväčšie množstvo tepla spotrebované obyvateľstvom z pevných palív 7 910 GJ. Priemerný ukazovateľ 35 GJ/dom je v porovnaní s optimom 100GJ/dom nízky. Zabezpečuje prijateľnú teplotu v jednej alebo dvoch miestnostiach. Vylepšenie tepelnej pohody v bytoch sa deje využívaním bojlerov a prikurovaním elektrinou v 53 domoch a taktiež varením na plyne propán-bután v 85 domoch. Plne elektrifikovaných je 6 domov a plynifikované sú 3 domy. V týchto domoch sa dosahuje primeraná spotreba tepla a optimálna tepelná pohoda je však i najdrahšia. Náklady na 1 GJ pri terajších cenách palív pri vykurovaní propánom 850 Sk/GJ, elektrinou 540 Sk/GJ, zemným plynom 330 Sk/GJ, uhlím 230 Sk/GJ a drevom 100 sk/GJ.

V občianskej vybavenosti najväčšia spotreba tepla je v školských budovách získaná spaľovaním koksu a dreva v kotolni ústredného kúrenia. V ostatných objektoch občianskej vybavenosti sa využíva elektrina, resp. plyn – propán, prípadne drevo. Pekáreň využíva elektrické pece.

Zdroje tepla v obci:

V rodinných domoch v obci prevažujú kotle ústredného kúrenia a klasické kachle a sporáky na pevné palivá.

Kotle domáceho ústredného kúrenia sú v 146 domoch

Kotle etážové (bytové) v 10 bytoch

Kachle a sporáky v 78 domoch

Zdroje na pevné palivá sú spolu v 225 domoch, čo z celkového počtu 247 bytov (domov) predstavuje 91%-ný podiel. Napriek tomu, že kotle ústredného a najmä etážového kúrenia sú najnovšej výroby, ide o nízko účinné zdroje závislé od tepelnej výťažnosti pevných palív (dreva). Vysoko účinné sú tepelné zdroje na elektrinu a zdroje na spaľovanie plynu, zabezpečujúce komfort a tepelnú pohodu v celom dome. Elektrické kotle ústredného kúrenia sú v 6 domoch. Plynové kotle

UK sú v 3 domoch. Pre budúcnosť treba predpokladať, že vývoj bude smerovať k uplatňovaniu účinnejších zdrojov tepla zabezpečujúcich komfort a pohodu bývania v celom dome.

Návrh

Územný plán Košickej Belej rieši vývoj obce výstavbou 69 RD a 18 b.j. v troch BD. V obci tým pribúda 87 spotrebiteľov palív a tepla k roku 2030.

Posledné celoštátne sčítanie obyvateľstva domov a bytov v roku 2011 zistilo v obci nasledovné spôsoby vykurovania:

- Ústredné diaľkové v 29 bytoch
 - Ústredné lokálne v 115 bytoch
 - Iné spôsoby vykurovania v 74 bytoch
 - Bez vykurovania 0 bytov
- Spolu zistených 218 bytov

Spolu z celkového počtu 234 obývaných bytov v obci nebol zistený spôsob vykurovania v 16 bytoch pravdepodobne nevyplnili spôsob vykurovania v príslušnej rubrike.

Potreba tepla pre navrhované byty bude vyhodnotená na základe ukazovateľov doterajšej spotreby a ako prírastok sa pripočíta k doterajšej spotrebe ako celková spotreba palív a tepla v obci k roku 2030.

Bilancia potreby tepla k roku 2030

Účel/palivá	Počet odberateľov v	Palivo			Tepló	
		Elektrina (tis. kWh)	Propán (kg)	Pevné palivá (t)	GJ	GJ/dom
Obyvateľstvo						
RD varenie, kúrenie	69 domov	60	-	138	2 148	32
BD varenie, kúrenie	18 b.j.	15	-	27	432	29
Bojler, varič, mikrovlnka	87	48	-	-	173	2
Spolu prírastok potreby	87	123	-	165	2 753	32
Doterajšia spotreba obyvateľstva	234	1 006	15 600	565	12 316	44
Potreba obyvateľstva k r.2030	321	-	-	-	15 069	-
Potreba občianskeho vybavenia	14	147	23 800	83	3 490	-
Potreba výroby	2	141	-	3	586	-

Doterajšie potreby občianskej vybavenosti a výroby v obci zostávajú nezmenené.

Rekreačné lokality

Zásobovanie teplom rekreačných lokalít závisí od režimu návštevnosti rekreačných zariadení a chatových osád. Potreba tepla v chatových osadách s víkendovou či dovolenkovou návštevnosťou je na prípravu jedál alebo len na ohrev prinesených jedál a počas zimnej návštevnosti aj na vykurovanie. Ako palivo sa využíva v prevažnej miere drevo, ale postupne aj elektrina.

Z celkového počtu 462 individuálnych rodinných chat využíva:

- 380 chát na varenie aj na vykurovanie drevo
- 43 chát na varenie elektrinu, na vykurovanie drevo
- 26 chát na varenie a bojler elektrinu, na vykurovanie drevo
- 13 chát varenie, bojler a vykurovanie má elektrické.

Spotreba palív a tepla

Počet	Účel	Palivá	Tepló	Ukazovateľ
380	Varenie + vykurovanie	190 000 kg	2 730 GJ	7 GJ/chatu
43	Varenie	144 000 kWh + 2150 kg	550 GJ	13 GJ/chatu
26	Varenie + bojler	130 000 kWh + 1300 kg	490 GJ	19 GJ/chatu
13	Varenie + bojler + kúrenie	316 000 kWh	1 130 GJ	87 GJ/chatu
462			4 850 GJ	

Pohľad na tabuľku ukazuje, že víkendovo navštevované rodinné chaty pri priemernom ročnom

množstve 5q majú spotrebu $380 \times 5 = 1\,900q$ dreva, čo dáva 2 730 GJ tepla, t. j. 7 GJ na jednu chatu. Toto množstvo tepla postačí na varenie, ohrev jedál a príležitostný oheň (krb, ohnisko). Elektrinu pri varení a pre bojler a drevo na vykurovanie využíva spolu 69 chát zo spotrebou tepla 13 – 19 GJ, čo stačí na temperovanie chaty. Plne elektrifikovaných je 13 celoročne využívaných rodinných chát so spotrebou 1 130 GJ tepla, t. j. 87 GJ na 1 chatu, čo zabezpečuje solídnu tepelnú pohodu v celej chate.

Uvedené zásobovanie teplom chatových osád je ustálené. Malý pohyb smeruje k širšiemu využívaniu elektriny, čo však závisí od cenového vývoja jednotlivých druhov palív.

Potreba tepla rekreačných zariadení

Návštevníkmi celoročne využívané hotely a penzióny potrebujú teplo na každodenné varenie, ohrev vody a vykurovanie. Na varenie a ohrev vody využívajú prevažne elektrickú energiu. Na vykurovanie využívajú stlačený plyn propán, dovážaný cisternovým autom do tlakových nádrží, umiestnených vonku v blízkosti kotolní.

Chaty firiem a organizácií sú navštevované väčšinou v letnej sezóne a využívajú takmer výlučne elektrinu na varenie jedál a ohrev úžitkovej vody.

Spotreba palív a tepla hotelov a penziónov:

V prevádzke

	Počet lôžok	Zastavaná plocha (m ²)	Palivo			Teplo	
			Elektrina (kWh)	Plyn propán-bután	Pevné palivo (t)	GJ	GJ/lôžko
Hotel US Steel	115	1 411	285 000	26 000		2 320	20
Motel Belá	54	724	50 000	18 000		1 080	20
Rekr. areál Zlatník	55	708	390 000	-		1 405	25
Hotel sivec	50	749	63 000	16 000		1 030	21
Penzión Lubina	30	329	28 000	10 000		600	20
Penzión Bradan	12	250	31 000	-		112	9
Spolu	316	4 171				6 400	ø20

Mimo prevádzku (prestavba)

Hotel Kláštor	80	937	-				
Autocamp Zelená perla	120	673	-				
Chata Ružín – Tomáško	20	199	-				
Chata VINO - Sidor	24	180	-				
Spolu	240	1 989					

Spotreba palív a tepla chát firiem a organizácií

	Počet lôžok	Zastavaná plocha (m ²)	Palivo			Teplo	
			Elektrina (kWh)	Plyn propán-bután	Pevné palivo (t)	GJ	GJ/lôžko
Lesy SR	50	606					
Inžinierske stavby	24	431	56 000			202	8
Termostav	40	280	76 000			274	7
TITUS	24	250	4 000			14	
Domov mládeže	12	167	1 000			4	
UH TRADE	14	175	2 000			7	
Vojenská chata	12	125	6 000			22	2
TJ Turistklub – základňa	6	94	4 000			14	
Potápačský klub TRITON	4	84	1 000			4	
Záchranná služba	8	85	4 000			14	

Slov. rybársky zväz	6	74	24 000				
NIKE s r.o. školské stredisko	6	77	7 000			87	14
VALANT TRADE	7	67	1 000			25	3
ZDROJ	4	60				4	
ZO – OZ Kovo EZ	4	64	4 000				
Ústav geotechniky SAV	8	46	1 000			14	
Alianz – slovenská poisťovňa	4	37	2 000			4	
SK Magnezit – Feron	8	26+36	1 000			7	
Stavoprojekting	8	32				4	
Spolu	247	2 816				800	3

Ako ukazuje tabuľka, v zásobovaní teplom rekreačných zariadení prevažuje spotreba tepla hotelov a penziónov (6400GJ, t. j. 20 GJ na 1 lôžko) získavaná z plynu a elektriny, ako ekologicky najčistejších palív využívaných v kuchyniach pri varení a v kotolniach na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody. Táto spotreba vzrastie po dokončení rekonštrukcie a prestavby štyroch zariadení, v súčasnosti mimo prevádzky. Priemerná spotreba 20 GJ na 1 lôžko zodpovedá vykurovanie zariadení v turistickom režime, keď návštevníci sú cez deň v prírode a v noci v izbách spia.

Spotreba palív a tepla v chatách firiem a organizácií (800 GJ, t. j. 3 GJ na 1 lôžko) zodpovedá ich návštevnosti prevažne v letnej sezóne, kedy postačí elektrina pri varení jedál a na prípravu teplej úžitkovej vody. V zásobovaní teplom rekreačných zariadení sa nepredpokladá významnejší vývoj.

Návrh

Systém navrhujeme ponechať. Výhľadovo navrhujeme efektívnejšie spôsoby vykurovania a nové modernejšie zdroje tepla aj na tradičné palivá. Postupne využívať alternatívne zdroje tepla ako sú bioplyn, tepelné čerpadlá a solárne panely.

2.12.5 Telekomunikácie, rozhlas, televízia

Obec Košická Belá je súčasťou Regionálneho technického centra východ v primárnej oblasti Košice. Telefónni účastníci v obci sú pripojení miestnou telefónnou sieťou na miestnu digitálnu telefónnu ústredňu. Digiblok je umiestnený v prenajatej miestnosti v spoločnej budove s poštou. Budova je vo vlastníctve obce. Ústredňa je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby aj pre hotely, penzióny, chaty v okolí obce.

Využívanie služieb telekomunikácií v obci podľa celoštátneho sčítania v r. 2001 a 2011:

Počet obývaných bytov	241	236
Telefón v byte	195	97
Mobilný telefón	27	189
Osobný počítač (OP)	22	135
OP s internetom	3	129
pevný telefón: úrad, škola, obchod, hotely, penzióny, chaty	32	

Stav miestnej telefónnej siete (MTS):

Telefónne rozvody MTS sú vedené závesnými káblami na drevených podperných bodoch po krajniciach miestnych komunikácií. Rozvodná sieť pokrýva celé riešené územie a umožňuje pripojovanie každej účastníckej staníc priamo prípojkou. Prípojky závesnými káblami sú prevedené jednotlivo, alebo viac účastníkov zo stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PCM. Vzdušná rozvodná sieť bude vo výhľade uložená do zeme v trasách terajších vedení.

Digiblok v Košickej Belej je spojený s digitálnym modemom v Košiciach metalickým pripojovacím káblom (MPK) uloženým v trase Nižný Klatov – Košická Belá. Podľa programu budovania optických káblov sa plánuje výstavba optického pripojovacieho kábla v trase terajšieho MPK. Internet zabezpečuje vzduchom súkromná spoločnosť Unitrik vykryvačom Pod Horou.

Nad obcou sú vybudované tri žiariče. Dva z nich slúžia pre mobil. operátora Orange a ST a jeden pre internetového operátora.

Systém bude vyhovovať aj výhľadovo.

Rozhlas a televízia

V obci funguje miestny rozhlas s ústredňou v budove Oc. úradu. Rozvody sú vedené do všetkých ulíc. Vedenie je z vodičov FeZn na oceľových stĺpoch, na ktorých sú upevnené aj reproduktory. Počuteľnosť v každej časti obce je dobrá.

Signály RTVS a ostatných TV sú sprístupnené miestnym vykryvačom na Železnej hore. Prijem sa zabezpečuje individuálnymi anténami. Signál operátora mobilného telefónu Orange šíri žiarič umiestnený pri ovčine Agropodniku (býv. družstva). Signály T-com zabezpečuje základová stanica na kopci Lazy.

Systém bude vyhovovať aj výhľadovo.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Obec disponuje kvalitnými podmienkami ŽP. Nachádzajú sa tu však niektoré stacionárne a mobilné zdroje znehodnocovania ovzdušia, pôdy, podzemných vôd, zasahovania nadmerným hlukom a vibráciami, spolupôsobiacimi s externými zdrojmi

Kvalita ovzdušia v obci je úmerná spôsobu vykurovania. Zdrojmi jeho znečistenia sú kotolne na tuhé palivo – obec ani osady nie je plynofikovaná (veľkí odberatelia sú zásobovaní PB plynom z vlastných zásobníkov. Ďalším zdrojom je automobilová doprava na ceste II/547, ovplyvňujúca obytnú zástavbu na juhozápnom okraji obce. OP živočíšnej výroby na HD PD Klatov nezasahuje obytnú zástavbu.

Výhľadovo navrhujeme plynofikáciu obce a využívanie alternatívnych zdrojov tepla ako sú tepelné čerpadlá, solárne panely, či geotermálnu energiu.

Radónové riziko oblasti je nízke – západný chrbát katastrov a stredná ich zvyšok .

Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná poľnohospodárskou činnosťou v HD, pastvou oviec a hov. dobytky a stavom odstraňovania a čistenia splaškov – v obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia ani ČOV. V riečnych sedimentoch evidovaný výskyt Sb, Pb a Ab.

V obci navrhujeme obecnú ČOV a v rekr. lokalite Centrum navrhujeme spoločnú ČOV.

Poľnohospodársku činnosť navrhujeme výhľadovo redukovať.

Zdrojom hluku je automobilová doprava. Hlavné koridory hluku sú vedené mimo obec. Výnimkou sú preťažené nákladné autá s drewnou hmotou prechádzajúce miestnymi komunikáciami. Hlukom je zaťažená zástavba pozdĺž týchto trás. Hlukom je zasiahnutá základňa CR Zlatník a Potoky. V kritických lokalitách navrhujeme výsadbu izolačnej zelene. Zlepšenie hlukových pomerov v navrhovanej zástavbe BD navrhujeme ich bariérovými dispozíciami a trojitým zasklením.

Komunálny odpad. Odpadové hospodárstvo obce sa realizuje na princípoch POH okresu Košice okolie a je premietnuté do vlastného POH (program odpadového hospodárstva). Obec nemá vo svojom k.ú. povolenú vlastnú skládku odpadu aj keď sa tu nachádzajú skládky komunálneho odpadu (stavebný), sústredené najmä v nive potoka Belá pod obcou. Hygienickou a estetickou závadou je priestor pri križovatke na Potokoch. Všetky skládky a závady navrhujeme odstrániť a priestor rekultivovať.

Komunálny odpad je separovaný (sklo, papier, plasty) a neseparovaný ukladaný do kuka nádob. Tento je dvakrát mesačne odvázaný firmou Fura Rozhanovce na skládku v Kokšov – Bakši. V roku 2004 bolo vyprodukovaných 328 tis. ton komunálneho odpadu, vrátane rekreačnej oblasti a separovaného nasledovne: sklo – 0,61 t, elektro – 1,9 t a papiera 1,13 t. Kompostovanie obec nezabezpečuje, ale navrhujeme využitie HD pre tento účel.

Odpady vznikajúce výkonom predmetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch. V súčasnosti takéto odpady vznikajú v malých prevádzkach, kde je žiaduce využívať najlepšie na trhu dostupné technológie šetriace prírodné zdroje a zhodnocujúce vlastný odpad, ale aj odpad zo širšieho okolia. Dôležité je zavádzať technológie predchádzajúce vzniku odpadu, resp. obmedziť ich tvorbu. Zariadenia pre podnikanie vo vlastných účel. stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie.

Rešpektovať zákon NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, ktorý stanovujúce ochranné pásmo pohrebiska na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy),

Rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Pre udržanie biodiverzity, vitality a estetiky k. ú. je navrhovaná kostra ekologickej stability zahŕňajúca miestne, regionálne a nadregionálne významné ekosystémy.

Starostlivosť o verejnú zeleň riešiť generelom zelene.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov a zosuvných území

V k.ú. obce nie sú vymedzené prieskumné územia, chránené ložiskové, či dobývacie priestory. Podľa evidencie GÚDŠ a MŽP SR do katastra zasahujú dve svahové deformácie - zosuv stabilizovaný - vysoko nad obcou a zosuv potenciálny - nad rekr. strediskom Táleng. V niektorých údoliach sú evidované aktívne erózne ryhy – 17 línií.

2.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Všetky biokoridory a svahové deformácie.

2.16 Ochrana pôdneho fondu - vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Základné východiskové podklady: hranice súčasne zastavaného územia k 1. 1. 1990 (KÚ Košice okolie), druhy pozemkov a BPEJ (KÚ Košice okolie, ROEP Košická Belá), odvodenia (Hydromeliorácie, š.p. Bratislava) a kontaminácie PP (VÚPOP – reg. pracovisko Banská Bystrica).

Poľnohospodárska výroba je sústredená vo dvoch HD spadajúcich pod PD Klatov so zameraním na chov oviec a hov. dobytka. Zamestnané sú 4 a v sezóne cca 11 osôb. Veľkovýrobu dopĺňujú rodinné farmy - traja SHR.

Pôdy v predmetnej oblasti patria medzi kambizeme kyslé až výrazne kyslé, v oblasti Holičky medzi rendziny a kambizeme rendzinové. Pôdotvornými substrátmi sú fluvialno-aluvialne, deluvialne a deluvialno-proluvialne sedimenty, metamorfované a sedimentárne horniny.

Z klimatického hľadiska leží obec v troch mierne teplých okrskoch mierne teplej oblasti, okrajovo zasahuje mierne chladný okrsk chladnej oblasti.

Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP, v k.ú. Košická Belá medzi najkvalitnejšie pôdy sa radia pôdy s kódom BPEJ 0714062/7, 0714065/7, 0776362/8 0776462/8, 0776562/8, 0814062/7, 0876462/8 a 0876562/8, v k.ú. Košické Hámre 0714062/7, 0714065/7, 0776465/8, 0776565/8, 0876462/8 a 0876465/8 a v k.ú. Malý Folkmár 0714062/7, 0776562/8, 0776565/8 a 0780682/9.

Návrh

ÚPD rieši rozvoj obce prevažne využitím plôch v zastavanom území obce a časť aj mimo – v nadväznosti na zastavané územie. Záber PP je na 38 nových lokalitách.

Celkovo je navrhovaných na záber 16,8578 ha, z toho PP je 9,8817 ha. V zastavanom území je 4,9910 ha a 4,8907 ha mimo zastavaného územia.

Časť novonavrhovaných lokalít č. 1, 2, 3, 4, 7, 11, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 33, 34 v rozsahu 5,1027 ha je tvorená najkvalitnejšou poľnohospodárskou pôdou v zmysle § 12 ods. 2 písm. a) zákona. Z uvedeného dôvodu pri trvalom zábere najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy vzniká pre stavebníka povinnosť platenia odvodov. V zmysle zákona a § 4 písm. c), d) a f) nariadenia vlády pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy sa na lokality určené ako plochy komunikácií, plochy pod rodinnými domami a plochy určené pre verejnoprospešné stavby nevzťahuje pre stavebníka povinnosť platenia odvodov.

2.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Riešené územie je najnavštevovanejším prímestským rekreačným priestorom krajského mesta Košice s celkovou kapacitou cca 2.400 lôžok. Chotármi prechádza sieť značkových turistických a cykloturistických trás a účelových lesných ciest. Dotýka sa ho košický lesopark. Vysoko rozvinuté je lesohospodárstvo a pasienkárstvo.

Sprístupnenie obce a jej katastra je cestou II/547, ktorá má tranzitný dopravný charakter pre spojenie okresných miest Spišská Nová Ves a Gelnica s krajským sídlom Košice so zvýšením dopravnej záťaže z rekreačnej oblasti Ružín a okolia.

Obec disponuje príťažlivým prírodným prostredím, komplexnou infraštruktúrou s dostatočnou kapacitou, dobrými mikroklimatickými podmienkami a disponibilitou plôch pre nové obytné a rekreačné funkcie.

Obec má vďaka vyššie uvedeným danostiam značný rozvojový potenciál pre CR, turizmus, drevo spracujúcu a poľnohospod. výrobu, ako aj bývanie.

Navrhovaná urbanistická koncepcia celého chotára tvorí vyvážený celok. Ďalší rozvoj obce je postavený na skompaktňovaní zastavaného územia obce, jeho rozširovaní a zhodnocovaní jestv. funkčných plôch. Nové obytné plochy budú dotvárať charakter obce s cieľom uchovať jej harmonický vzťah k prírode.

Rozvoj rekreačného zázemia obce vychádza zo stabilizovania uchovaných hodnôt, ktoré sú citlivo zasadené do krajiny.

Na základe návrhu možno konštatovať, že obec a jej celé k.ú. má predpoklady pre ďalší komplexný rozvoj.